

Ашық жиналыстар арқылы қоғамдық тыңдаулардың хаттамалары

1. Аумағында өз қызметі жүзеге асырылатын әкімшілік-аумақтық бірліктің (облыстардың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) жергілікті атқарушы органының немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірлік (селолар, кент, ауылдық округтер) әкімі аппаратының атауы: *«Макинск қаласы әкімінің аппараты» ММ*
2. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбы: *Ақмола облысы, Бұланды ауданы, Макинск қаласында орналасқан MEALPROЖШС ет-сүйек бөлімшесіне арналған РШН, ҚББ, ЭББ жобалары, солтүстік-батыс өнеркәсіптік аймағы, 2026-2033 жылдарға арналған 4-ғимарат.*
3. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның атауы және қоғамдық тыңдауға ұсынылған құжаттар жіберілетін жергілікті атқарушы орган (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірлік (селолар, кенттер, ауылдық округтер) әкімінің аппараты. *ҚР ЭТРМ «Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы» ШЖҚ РМК, Ақмола облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы ММ*
4. Ұсынылған қызметтің орналасқан жері: *Макинск қаласы, Бұланды ауданы, солтүстік-батыс өнеркәсіптік аймағы, 4 ғимарат, 52°38'51.43"N 70°22'03.21"E, 52°38'52.62"N 70°22'05.41"E, 52°38'50.91"N 70°22'04.36"E, 52°38'51.31"N 70°22'02.75"E.* (толық, нақты мекенжайы, болжанатын қызмет учаскесі аумағының географиялық координаттары)
5. Жоспарланатын іс-шараның ықтимал әсерінен зардап шеккен барлық әкімшілік-аумақтық бірліктердің атауы: *Макинск қаласы* (аумағы жоспарланып отырған іс-шараны іске асыру әсер етуі мүмкін және аумағында қоғамдық тыңдаулар өтетін әкімшілік-аумақтық бірліктердің тізбесі)
6. Бастамашының деректемелері және байланыс деректері: *"MEALPRO" ЖШС Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Рақымжан Қошқарбаев даңғылы 1/5, тел. +77086672317, bibigul.magzutova@aitas.kz. БСН 230440014695* (оның ішінде нақты аты-жөні, заңды және нақты мекенжайы, БСН, ЖСН, телефондар, факстар, электрондық пошталар, веб-сайттар)
7. Ықтимал әсерлер туралы есеп авторларының немесе стратегиялық экологиялық бағалау бойынша есептерді дайындауға тартылған сыртқы сарапшылардың немесе мемлекеттік экологиялық сараптама объектілері бойынша құжаттаманы әзірлеушілердің мәліметтері мен байланыс деректері. *«ЭКОС» ЖШС, Астана қ., Иманова к-сі, 9, ВП-5, БСН 950 740 001 238. Байланыс телефондары: 8 (7172) 21-22-21, e-mail: info@ecosltd.kz.* (оның ішінде нақты атауы, заңды және нақты мекенжайы, БСН, ЖСН, телефондар, факстар, электрондық пошталар, веб-сайттар)
8. Қоғамдық тыңдауларды өткізу күні, уақыты, орны (қоғамдық тыңдаулардың ашық отырысының өткізілетін күні(-лері) және уақыты): *16.09.2026 сағат 11:00-де Ақмола облысы, Бұланды ауданы, Макинск қаласы, Некрасов көшесі 19, конференц-зал, 201 кабинет*

Zoom сілтемесі:

<https://us04web.zoom.us/j/71458990091?pwd=OFUhHJlp2kQNqIB1VqT4q6xb00QO2F.1>

Конференция идентификаторы: 714 5899 0091,

Кіру коды: gX7Raa

Тіркеу 10.50 сағ. басталуы 11.00 сағ. аяқталуы 11.30 сағ.

(қатысушылардың тіркелу күні, басталу уақыты, қоғамдық тыңдаулардың басталу және аяқталу уақыты, тыңдаулар өтетін жердің толық және нақты мекенжайы. Қоғамдық тыңдаулар мерзімі ұзартылған жағдайда барлық күндер көрсетіледі).

9. Қоғамдық тыңдаулардың осы хаттамасына жоспарланған іс-шараның бастамашысының сұрау салу хатының көшірмесі (3-қосымша) және әкімшілік-аумақтық бірліктердің жергілікті атқарушы органдарының (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың) қоғамдық тыңдауларды өткізу шарттарын бекіту туралы жауап хатының (4-қосымша) көшірмесі қоса беріледі.

10. Қоғамдық тыңдаулардың осы хаттамасына қоғамдық тыңдауларға қатысушыларды тіркеу парағы қоса беріледі. (1-қосымша)

11. Қоғамдық тыңдаулар туралы ақпарат қазақ және орыс тілдерінде мынадай тәсілдермен таратылады:

1) *Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі сайтында және т. б (<https://ndbecology.gov.kz/>) 04.08.2026 жыл; (ақпараттық жүйеде)*

2) Жергілікті атқарушы органның (облыстардың) ресми Интернет-ресурсында, Республикалық маңызы бар қалалардың, астананың) немесе ресми Интернет-ресурсында *Ақмола облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы ММ мемлекеттік органының әзірлеуші natur@aqmola.gov.kz (атауы және ресми интернет-ресурстарға сілтемелер және жарияланған күндері) 04.08.2026 жыл*

3) бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде кемінде бір газетте, және таратылатын кемінде бір теле - немесе радиоарна арқылы тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктердің аумағында (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың), толық немесе ішінара қозғалатын аумақтың шегінде орналасқан, жиырмадан кешіктірмей қоғамдық тыңдаулар өткізудің басталу күніне дейінгі жұмыс күндері: *"BULANDY AQPAPAT" газеті 07.08.2026 ж. №31 (533). (газеттегі хабарландырудың атауы, нөмірі және жарияланған күні, сканерленген хабарландыру қосымшасымен: сканерленген газеттің мұқаба беті және қоғамдық тыңдаулар туралы хабарландыру беті) 06.08.2026 жылғы NS радиосының эфирлік анықтамасы (теле немесе радиоарнаның атауы, хабарландыру күні: теледе немесе телеарнада қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы хабарландырудың бейне және аудио жазбасы бар электрондық тасымалдаушы радиоарна қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қосылуға (жариялануға) жатады)*

4) тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктердің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың, ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) аумағында мүдделі жұртшылық үшін қолжетімді орындарда 1 хабарландыру саны:

- *Ақмола облысы, Бұланды ауданы, Макинск қаласы, Некрасова 19, хабарландыру тақтасы*

Қоғамдық тыңдаулардың осы хаттамасына фотоматериалдар қоса беріледі.

12. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімі

«Қолдайтындар» – 10 адам; «Қарсы» – 0 адам; «Қалыс қалған» – 0 адам (хатшыны таңдау туралы. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың «қолдайтындар», «қарсы», «қалыс қалған» санын көрсету)

Хатшыны таңдау барысында Мағзумова Б.Т.-ға бірауыздан қолдау білдірілді

«Қолдайтындар» – 10 адам; «Қарсы» – 0 адам; «Қалыс қалған» – 0 адам (регламентті бекіту туралы. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың «қолдайтындар», «қарсы», «қалыс қалған» санын көрсету)

Жобаның материалдарын баяндама түрінде қарастыру.

Ұсынылатын регламент – әр баяндаушыға 15 минуттан аспау.

Сұрақ-жауап. Ұсынылатын регламент – 3 минут.

Қорытынды жасау және қоғамдық тыңдауларды жабу.

Ұсынылатын регламент – 5 минут.
Регламент бірауыздан қабылданды.

13. Барлық тыңдалған баяндамалар туралы мәліметтер: Папенфот В.Г. "ЭКОС" ЖШС бас маманы, (баяндамашының тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, ұсынылатын ұйымның атауы) 7 беттегі Ақмола облысы, Бұланды ауданы, Макинск қаласында, солтүстік-батыс өнеркәсіп аймағы, 4-ғимарат орналасқан "MEALPRO" ЖШС ет-сүйек бөлімшесіне арналған РІШН, ҚББ, ЭББ 2026-2033 жылдарға арналған жобалары бойынша баяндама. (баяндама тақырыбы, беттер, слайдтар, файлдар, плакаттар, сызбалар саны). Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттар бойынша баяндамалардың мәтіндері осы қоғамдық тыңдаулардың хаттамасына қоса беріледі (қоса беріледі).
14. Қоғамдық тыңдаулар хаттамасының ажырамас бөлігі болып табылатын және осы Қағидалардың 18-тармағына сәйкес жазбаша нысанда берілген немесе қоғамдық тыңдаулар барысында айтылған мүдделі мемлекеттік органдар мен жұртшылықтың ескертулері мен ұсыныстарын қамтитын жиынтық кесте; Әрбір ескерту мен ұсыныс бойынша Бастамашының жауаптары мен ескертулері. Қоғамдық тыңдаулар тақырыбына анық қатысы жоқ ескертулер мен ұсыныстар «қоғамдық тыңдаулардың тақырыбына қатысы жоқ» деген белгімен кестеге енгізіледі.
15. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың қаралатын құжаттардың және тыңдалған есептердің олардың толықтығы мен түсінуге қолжетімділігі бойынша сапасы туралы пікірі, оларды жақсарту бойынша ұсыныстар: жобаның және баяндамалардың жақсарту бойынша ұсыныстар жоқ
- (тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілдік ететін ұйымның атауы, пікірлері мен ұсыныстары).
16. Қоғамдық тыңдаулардың хаттамаларына шағым жасау Қазақстан Республикасының Әкімшілік іс жүргізу кодексіне сәйкес сот және сотқа дейінгі іс жүргізу тәртібімен мүмкін болады.
17. Қоғамдық тыңдаулардың төрағасы:

Азубергенов Азамат Бағдатұлы Макинск қаласының әкімі
(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

18. Қоғамдық тыңдаулардың хатшысы:

18.09.2026 (күні)

Джумаширова Алия Едешовна
«ЭКОС» ЖШС-нің экология саласындағы инженері (тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

18.09.2026 (күні)

Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың тіркеу парағы

Тыңдау күні – 16.09.2026 ж., 11.00 сағат.

№	Қатысушының аты-жөні	Қатысушы санаты (мүдделі жұртшылықтың, жұртшылықтың, мемлекеттік органның өкілі, Бастамашы)	Байланыс телефон нөмірі	Қатысу форматы (жеке немесе конференц- байланыс арқылы)	Қолы (ашық жиналысқа қатысқан жағдайда)
1	Есболатов И	специалист	87071343614	онлайн	
2	Түрліман А	специалист	701570916+1		
3	Рамашев СМ	набав	84052385356	он	
4	Куковцева И	набав	84414963555		
5	Андреев Н.Б.	эксп. 1. Машина	87087509477	онлайн	
6	Магзумов Н.Т	АО „Атас к2“	87086672317	онлайн	
7	Есменова А.А	м. спец. т	87055458555	онлайн	
8	Турралибаева Т.А	ТОО „Атас“	87055038717	онлайн	
9	Патенкрат В.	ТОО „Атас“	87013803359	онлайн	
10	Джумагулова А.	ТОО „Атас“	87011985014	онлайн	
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					

Қоғамдық тыңдаулар өткізілгенге дейін және өткізу кезінде келіп түскен ескертулер мен
ұсыныстардың жиынтық кестесі

№ пп	Қатысушылардың ескертулері мен ұсыныстары (қатысушының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескертулер мен ұсыныстарға жауаптар (жауап берушінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және/немесе лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескерту (алынып тасталған/алынбаған ескерту немесе ұсыныс, "қоғамдық тыңдау тақырыбына қатысы жоқ")
<i>Қоғамдық талқылау барысында қатысушылардан сұрақтар, ескертулер мен ұсыныстар түскен жоқ</i>			

Протокол общественных слушаний посредством открытых собраний

1. Наименование местного исполнительного органа административно-территориальной единицы (областей, городов республиканского значения, столицы, районов, городов областного и районного значения), или аппарата акима соответствующей административно-территориальной единицы (сел, поселков, сельских округов), на территории которого осуществляется деятельность, или на территорию которого будет оказано влияние: *ГУ аппарата Акима района Алматы г. Астана*
2. Предмет общественных слушаний: *Проекты НДВ, ПУО, ПЭК для мясокостного отделения ТОО «MEALPRO» расположенного в г. Макинск, Буландинского района, Акмолинской области, северо-западная промышленная зона, здание 4 на 2026-2033 годы (полное, точное наименование рассматриваемых проектных материалов).*
3. Наименование уполномоченного органа в области охраны окружающей среды и местного исполнительного органа (областей, городов республиканского значения, столицы, районов, городов областного и районного значения) или аппарата акима соответствующей административно-территориальной единицы (сел, поселков, сельских округов), в адрес которого направлены документы, выносимые на общественные слушания. *РГП на ПХВ «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» при МЭГПР РК, ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Акмолинской области».*
4. Местонахождение намечаемой деятельности: г. Макинск, Буландинского района, Акмолинской области, Северо-западная промышленная зона, здание 4. Координаты: 52°38'51.43"N 70°22'03.21"E, 52°38'52.62"N 70°22'05.41"E, 52°38'50.91"N 70°22'04.36"E, 52°38'51.31"N 70°22'02.75"E. (полный, точный адрес, географические координаты территории участка намечаемой деятельности)
5. Наименование всех административно-территориальных единиц, затронутых возможным воздействием намечаемой деятельности: *г. Макинск (перечень административно-территориальных единиц, на территорию которых может быть оказано воздействие в результате осуществления намечаемой деятельности и на территории которых будут проведены общественные слушания)*
6. Реквизиты и контактные данные инициатора: *ТОО "MEALPRO" Республика Казахстан, РК, г. Астана, ул. Кошкарбаева 1/5. тел: +77086672317. e-mail: bibigul.magzumova@aitas.kz, БИН 230440014695 (в том числе точное название, юридический и фактический адрес, БИН, ИИН, телефоны, факсы, электронные почты, сайты)*
7. Реквизиты и контактные данные составителей отчетов о возможных воздействиях, или внешних привлеченных экспертов по подготовке отчетов по стратегической экологической оценке, или разработчиков документации объектов государственной экологической экспертизы. *ТОО «ЭКОС», г. Астана, ул. Иманова, 9, БИН 950740001238. Контакты: 8(7172)21-22-21, эл. почта: info@ecosltd.kz (в том числе точное название, юридический и фактический адрес, БИН, ИИН, телефоны, факсы, электронные почты, сайты)*
8. Дата, время, место проведения общественных слушаний (дата(-ы) и время открытого собрания общественных слушаний): *16.06.2026 в 11:00 по адресу: Акмолинская область, Буландынский район, город Макинск, улица Некрасова 19, конференц-зал, 201 кабинет.*
Zoom ссылка: <https://us04web.zoom.us/j/71458990091?pwd=OFUhHJlp2kQNqIB1VqT4q6xb00QO2F.1>
Идентификатор конференции: 714 5899 0091, Код доступа: gX7Raa

Регистрация 10.50ч. Начало 11.00 ч. Окончание 11.30 ч.

(дата, время начала регистрации участников, время начала и окончания общественных слушаний, полный и точный адрес места проведения слушаний. В случае продления общественных слушаний указываются все даты).

9. Копия письма-запроса (приложение 3) от инициатора намечаемой деятельности и копия письма-ответа местных исполнительных органов административно-территориальных единиц (приложение 4) (областей, городов республиканского значения, столицы), о согласовании условий проведения общественных слушаний прилагается к настоящему протоколу общественных слушаний.
10. Регистрационный лист участников общественных слушаний прилагается к настоящему протоколу общественных слушаний. (Приложение 1)
11. Информация о проведении общественных слушаний распространена на казахском и русском языках следующими способами:
 - 1) На сайте НБД СОС и ПР (<https://ndbecology.gov.kz/>) 09.09.2026 года; (в Информационной системе)
 - 2) На официальном Интернет-ресурсе местного исполнительного органа (областей, городов республиканского значения, столицы) или официальном Интернет-ресурсе государственного органа-разработчика ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Ақмолинской области», эл. адрес: natur@aqmola.gov.kz (наименование и ссылки на официальные интернет-ресурсы и даты публикации) 09.09.2026 года
 - 3) В средствах массовой информации, в том числе, не менее чем в одной газете, и посредством не менее чем одного теле- или радиоканала, распространяемых на территории соответствующих административно-территориальных единиц (областей, городов республиканского значения, столицы), полностью или частично расположенных в пределах затрагиваемой территории, не позднее чем за двадцать рабочих дней до даты начала проведения общественных слушаний: Газета «BULANDY AQPAPAT» от 07.08.2026 г. №31 (533) (название, номер и дата публикации объявления в газете, с приложением сканированного объявления: сканированные титульная страница газеты и страница с объявлением о проведении общественных слушаний) Эфирная справка Радио NS от 06.08.2026 год (название теле или радиоканала, дата объявления: электронный носитель с видео- и аудиозаписью объявления о проведении общественных слушаний на теле или радиоканале подлежит приобщению (публикации) к протоколу общественных слушаний)
 - 4) В местах, доступных для заинтересованной общественности на территории соответствующих административно-территориальных единиц (областей, городов республиканского значения, столицы, районов, городов областного и районного значения, сел, поселков, сельских округов) в количестве 1 объявление:
- Ақмолинская область, Буландынский район, город Макинск, улица Некрасова 19, доска объявлений

Фотоматериалы прилагаются к настоящему протоколу общественных слушаний.

12. Решение участников общественных слушаний

«За» - 10 человек; «Против» - 0 человек; «Воздержались» - 0 человек.

(о выборе секретаря. Указать количество участников общественных слушаний «за», «против», «воздержались»)

Единогласно за секретаря Туркумбаеву Г.Ж.

«За» - 10 человек; «Против» - 0 человек; «Воздержались» - 0 человек.

(об утверждении регламента. Указать количество участников общественных слушаний «за», «против», «воздержались»)

Рассмотрение материалов проекта в форме доклада.

Предлагаемый регламент – не более 15 мин. на каждого докладчика.

Вопросы-ответы. Предлагаемый регламент – по 3 мин.

Подведение итогов и закрытие общественных слушаний.

Предлагаемый регламент – 5 мин.

Регламент принят единогласно.

13. Сведения о всех заслушанных докладах: *Папенфот В.Г. главный специалист ТОО «ЭКОС», (фамилия, имя и отчество (при наличии) докладчика, должность, наименование представляемой организации) доклад по проекту НДВ, ПУО, ПЭК для воздействия мясокостного отделения ТОО «MEALPRO» расположенного в г. Макинск, Буландинского района, Акмолинской области, северо-западная промышленная зона, здание 4 на 2026-2033 годы, на 7 страницах* (тема доклада, количество страниц, слайдов, файлов, плакатов, чертежей). Тексты докладов по документам, выносимым на общественные слушания, прилагаются к настоящему протоколу общественных слушаний (прилагается).

14. Сводная таблица, которая является неотъемлемой частью протокола общественных слушаний и содержит замечания и предложения, заинтересованных государственных органов и общественности, представленные в письменной форме в соответствии с пунктом 18 настоящих Правил или озвученные" в ходе проведения общественных слушаний; ответы и комментарии Инициатора по каждому замечанию и предложению. Замечания и предложения, явно не имеющие связи с предметом общественных слушаний, вносятся в таблицу с отметкой "не имеют отношения к предмету общественных слушаний".

15. Мнение участников общественных слушаний о качестве рассматриваемых документов и заслушанных докладов на предмет полноты и доступности их понимания, рекомендации по их улучшению: *рекомендации по упрощению проекта и рокировкам отсутствуют*

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование представляемой организации, мнения и рекомендации).

16. Обжалование протокола общественных слушаний возможно в судебном и досудебном порядке согласно Административному процедурно-процессуальному кодексу Республики Казахстан.

17. Председатель общественных слушаний:

Андрейчиков Франко Вадимович *акм. г. Макинск*

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, дата)

18.09.2026 (дата)

18. Секретарь общественных слушаний:

Джумагулова Алия Эвменовна

инженер по охране окружающей среды ТОО «ЭКОС», (фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, дата)

18.09.2026 (дата)

Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың тіркеу парағы
Тыңдау күні – 16.09.2026 ж., 11.00 сағат.

№	Қатысушының аты-жөні	Қатысушы санаты (мүдделі жұртшылықтың, жұртшылықтың, мемлекеттік органның өкілі, Бастамашы)	Байланыс телефон нөмірі	Қатысу форматы (жеке немесе конференц- байланыс арқылы)	Қолы (ашық жиналысқа қатысқан жағдайда)
1	Есболатов И	специалист	87071343614	онлайн	
2	Түрліман А	специалист	70157091611		
3	Рахметов СМ	психолог	84052385356	онлайн	
4	Кукурузева И	психолог	84414963555		
5	Андреев А.Б.	эксп. з. Мәжіліс	87087509477	онлайн	
6	Маулинов Н.Т.	АО „Атас кз“	87086672317	онлайн	
7	Семешова А.З.	м. спец. т	84055458555	онлайн	
8	Турмашбаева Т.Н.	ТОО „Атас“	87055038712	онлайн	
9	Патенко В.	ТОО „Атас“	87013803359	онлайн	
10	Дмушанова А.	ТОО „Атас“	87011985014	онлайн	
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					

**Сводная таблица замечаний и предложений,
полученных до и во время проведения общественных слушаний**

№ пп	Замечания и предложения участников (фамилия, имя и отчество (при наличии) участника, должность, наименование представляемой организации)	Ответы на замечания и предложения (фамилия, имя и отчество (при наличии) отвечающего, должность, наименование представляемой организации)	Примечание (снятое замечание или предложение "не имеет отношения к предмету общественных слушаний")
<i>В ходе общественных обсуждений вопросов, замечаний и предложений от участников не поступило</i>			

Форма письма-запроса от инициатора общественных слушаний на проведение общественных слушаний в местные исполнительные органы административно-территориальных единиц (района, города)

исходящий номер: 26470411002, Дата: 04.08.2026

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

Информируем Вас о: Осуществление государственной экологической экспертизы

(наименование в соответствии с пунктом 12 настоящих Правил)

Будет осуществляться на следующей территории:

(территория воздействия, географические координаты участка)

Предоставляем перечень административно-территориальных единиц, на территорию которых может быть оказано воздействие, и на территории которых будут проведены общественные слушания: ОО "ЭКОС" приглашает вас на запланированную конференцию: Zoom. Тема: Общественные слушания НДВ, ПУО, ПЭК для МКО ТОО Mealpro Время: 16 сент. 2026 11:00 АМ Астана, Алматы Присоединиться к конференции Zoom <https://us04web.zoom.us/j/71458990091?pwd=OFUhHJlp2kQNqIB1VqT4q6xb00QO2F.1> Ссылка на чат конференции <https://us04web.zoom.us/launch/jc/71458990091> Идентификатор конференции: 714 5899 0091 Код доступа: gX7Raa

Предмет общественных слушаний: Проекты НДВ, ПУО, ПЭК для мясокостного отделения ТОО «MEALPRO», расположенного в г. Макинск, Буландынского района, Акмолинской области, северо-западная промышленная зона, здание 4

(тема, название общественных слушаний, предмет общественных слушаний в обязательном случае должен содержать точное наименование, место осуществления, срок намечаемой деятельности и наименование инициатора намечаемой деятельности)

Просим согласовать нижеуказанные условия проведения общественных слушаний: Акмолинская область, Буландынский район, г.Макинск, ул. Некрасова 19, 16.09.2026 11:00

(место, дата и время начала проведения общественных слушаний)

Место проведения общественных слушаний в населенном (-ых) пункте (-ах) обосновано их ближайшим расположением к территории намечаемой деятельности (км).

Объявление о проведении общественных слушаний на казахском и русском языках будет распространено следующими способами:

Bulandy Aqparat; radio NS

(наименование газеты, теле- и радиоканала, где будет размещено объявление)

доски объявлений

(расположение мест, специально предназначенных для размещения печатных объявлений (доски объявлений))

Просим также подтвердить наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний.
В соответствии с Экологическим кодексом Республики Казахстан и Правилами проведения общественных слушаний, общественные слушания проводятся под председательством представителя местного исполнительного органа соответствующей административно-территориальной единицы (района, города). Местный исполнительный орган обеспечивает видео- и аудиозапись открытого собрания общественных слушаний. Электронный носитель с видео- и аудиозаписью всего хода открытого собрания общественных слушаний с начала регистрации до закрытия общественных слушаний и подведением итогов слушаний, подлежит приобщению (публикации) к протоколу общественных слушаний.
В соответствии с требованиями законодательства просим обеспечить регистрацию участников общественных слушаний и видео- и аудиозапись общественных слушаний.»
"" «MEALPRO"" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі (БИН: 230440014695), +7(708)-667-23-17, viktor.kim@aitas.kz,

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

Форма письма-ответа инициатору общественных слушаний от местных исполнительных органов административно-территориальных единиц (района, города) на проведение общественных слушаний

исходящий номер: 26470411002, Дата: 12.08.2026

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

«В ответ на Ваше письмо (исх. №26470411002, от 04.08.2026 (дата)) о согласовании предлагаемых Вами условий проведения общественных слушаний, сообщаем следующее:

«Согласовываем проведение общественных слушаний по предмету Проекты НДВ, ПУО, ПЭК для мясокостного отделения ТОО «MEALPRO», расположенного в г. Макинск, Буландынского района, Акмолинской области, северо-западная промышленная зона, здание 4, в предлагаемую Вами 16.09.2026 11:00, Акмолинская область, Буландынский район, г.Макинск, ул. Некрасова 19(дату, место, время начала проведения общественных слушаний)»

(к причинам несогласования относятся: место проведения не относится к территории административно-территориальных единиц, на которую может быть оказано воздействие в результате осуществления намечаемой деятельности; дата и время проведения выпадает на выходные и/или праздничные дни, нерабочее время. "Поддерживаем, предложенные Вами способы распространения объявления о проведении общественных слушаний". или "Предлагаем дополнить (заменить) следующими способами, для более эффективного информирования общественности").

«Подтверждаем наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний».

«Перечень заинтересованных государственных органов: 1. 2.»

""«MEALPRO»"" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі (БИН: 230440014695), +7(708)-667-23-17, viktor.kim@aitas.kz,

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

СОЗИДАНИЕ ВО ИМЯ БУДУЩЕГО

Во второе воскресенье августа в Казахстане отмечается День строителя - профессиональный праздник людей, чей труд является основой развития городов, сел и всей страны. Во все времена профессия строителя пользовалась особым почетом и уважением, ведь именно благодаря этим специалистам меняется облик населенных пунктов, создаются комфортные условия для жизни и формируется современная инфраструктура.

Строители возводят не просто здания и сооружения - они создают пространство для жизни, труда, образования, отдыха и развития будущих поколений. Их умелыми руками построены жилые дома, школы, детские сады, медицинские учреждения, спортивные комплексы, объекты культуры и производственной инфраструктуры. Каждый реализованный проект становится частью истории региона и вкладом в его устойчивое развитие.

Строительство - одна из важнейших отраслей экономики,

введено в эксплуатацию более 661 тыс. квадратных метров жилья, что свидетельствует о стабильном развитии жилищного строительства. В 2025 году объем строительных работ в регионе продолжил расти: индекс объема выполненных строительных работ составил 124,6% к уровню предыдущего года, что отражает высокий темп реализации строительных проектов.

В Буландынском районе за последние три года введено жилья свыше 40,6 тыс. кв.м., что равнозначно объему, введенному в предыдущие четыре года. В 2025 году введено свыше 16,0 тысяч кв.м. жилья (110,4% к 2024 году) - это стало возможным благодаря строительству домов в рамках программы реновации для жителей, пострадавших от весенних паводков, а также для категорий аварийных и ветхих зданий. Кроме того, индивидуальным предпринимателем Султыговым был возведен 5-этажный дом комфорт-класса для последующей продажи.

По Программе реновации жилищного фонда введен в эксплуатацию многоквартирный

дела. Возведенный дом становится местом, где рождаются семьи и создаются воспоминания, школа - пространством получения знаний, больница - местом заботы о здоровье людей. Именно поэтому вклад строителей невозможно переоценить: он является частью национального богатства и основой дальнейшего развития общества.

* * *

ности погоды говорил в беседе и Куандык Исабеков, который в сфере строительства уже более 10 лет. Его бригада занимается благоустройством объектов. Как нам пояснил специалист, при ремонте школы благоустройство территории обычно включает работы по приведению в порядок участка после строительных работ и улучшению его функциональности, безопасности и внеш-

рии здания в законченный вид, согласно проекту. Куандык Исабеков и его бригада выполняла объемы строительных работ не только в Акмолинской области, но и в соседних регионах. Под его несомненным руководством работа проходит через определенные стадии, ведь необходимо строго контролировать весь процесс, от начала до конца. Материалы (в данном случае - брусчатка, прим. автора) приобретаются местного производства - в Кокшетау.

Побеседовав с бригадой, выполняющей работы по благоустройству, мы направились внутрь самого здания и встретили красивую, улыбающуюся женщину - Нургуль Кайруллину - здешнего отделочника. Нургуль, по нашей просьбе, немного отвлеклась от работы, временно отстранив строительный шпатель в сторону, чтобы коротко рассказать о своей работе. В сфере строительства она пришла в 2003 году, но первые 5-6 лет за общий стаж, как строителя, она сама не засчитывает, потому что была тогда лишь учеником. Настоящий

в ее жизнь смысл. Признается, что когда видишь законченный итог своей работы - на душе становится приятно. В ее копилке в основном ремонтные работы в социальных объектах - зачастую в школах. И когда завершается ремонт в той или иной школе, когда в светлые, чистые, отремонтированные кабинеты заходят дети и учителя для Нургуль это как причастность к чему-то большому, значимому, даже великому. Ведь своим трудом, день ото дня она вносит свой вклад в жизнь общества. Несомненной опорой Нургуль Кайруллиной являются ее два крыла - двое детей, которые за годы работы мамы в сфере строительства, уже привыкли к ее режиму работы, ведь объекты по всему региону, приходится быть в командировке длительное время. Но они знают, что у их мамы сложная и очень важная работа, которая по плечу не каждому. И главное в этой работе уникальный, видимый всем результат - законченный объект.

* * *

Строить - буквально означает создавать будущее. Каждый

которая объединяет множество направлений: проектирование, производство строительных материалов, транспорт, архитектуру, инженерные службы и рабочие специальности. Развитие строительного комплекса способствует созданию новых рабочих мест, привлечению инвестиций и повышению качества жизни населения.

Особое значение строительная отрасль имеет для Акмолинской области. Регион активно развивается, растет потребность в современном жилье, социальных объектах и инженерной инфраструктуре. По данным статистики, в 2024 году в Акмолинской области было

жилой дом на 60 квартир в городе Макинск, из них 57 квартиры предоставлены собственникам ветхого жилья.

Сегодня строители Акмолинской области принимают участие в реализации важных проектов, направленных на развитие городской среды, обновление инфраструктуры и повышение комфорта жителей. Благодаря их профессионализму появляются новые жилые кварталы, благоустраиваются территории, строятся объекты социального назначения.

Труд строителя - это труд созидателя, человека, который оставляет после себя материальный результат и добрые

Чтобы подготовить небольшой репортаж, приуроченный Дню строителя, мы посетили объект капитального ремонта здания КГУ «Общеобразовательная школа № 1» г. Макинска. Генеральным подрядчиком проекта является ТОО «Сарыарка ЛТД», г. Кокшетау. В момент нашего посещения работа на объекте, что называется, кипела. Несомненно, для сферы строительства, как и для сельского хозяйства и других важных сфер экономики, для проведения качественных работ необходимы благоприятные погодные условия. Каждый ясный день - подспорье для насыщенной работы. О важ-

ного вида. Конкретный объем зависит от проекта и технического задания, но чаще всего в него входят: расчистка территории; демонтаж старых покрытий; бордюров и малых архитектурных форм; вывоз строительного мусора. К земляным работам относят планировку территории; разработку и обратную засыпку грунта; устройство оснований под покрытия.

Также осуществляется укладка тротуарной плитки; устройство отмостки вокруг здания; установка бортовых камней; ремонт или монтаж ограждения территории и другие работы, относящиеся к перечню работ по приведению террито-

путь строителя начался для нее в 2009 году, когда она уже освоила все азы, стала самостоятельно выполнять все объемы отделочных работ. Вообще, отделочные работы - это комплекс работ по внутренней и наружной отделке здания, направленный на подготовку поверхностей и придание им законченного вида. К ним относятся штукатурные, шпаклевочные, малярные, обойные, облицовочные и другие виды работ. Нургуль говорит о своей работе с легкостью, видно, что ее трудовая стезя ей очень нравится. Да и за двадцать с лишним лет работа для нее стала не просто источником заработка, но и внесла

новый объект - это шаг вперед, показатель роста и уверенности в завтрашнем дне. Благодаря труду строителей укрепляется экономика региона, развивается инфраструктура и улучшаются условия жизни граждан.

Поздравляем всех, кто связан со строительной отраслью, с Днем строителя! Желаем крепкого здоровья, семейного благополучия, успехов в работе, стабильности и новых профессиональных достижений. Пусть ваши проекты воплощаются в жизнь, а результаты вашего труда долгие годы служат людям и украшают родной край!

А. АМАНЖОЛОВА.

АБАЙ КҮНІНЕ ОРАЙ

ҰЛЫ ДАЛАНЫҢ ҰЛАҒАТЫ – АБАЙ МҰРАСЫ

«Адамзаттың бәрін сүй, бауырым деп...» осы бір ғана жолдың өзінде адамзатқа ортақ ізгілік пен парасаттың мәні жатыр. Бұл – қазақ халқының ғана емес, бүкіл адамзаттың рухани қазынасына айналған ұлы ойшыл, ақын, ағартушы Абай Құнанбайұлының мәңгілік өсиеті. Арада бір жарым ғасырдан астам уақыт өтсе де, Абайдың айтқан ойлары ескірген жоқ. Керісінше, уақыт өткен сайын оның шығармалары жаңа қырынан танылып, жаңа буынның рухани азығына айналып келеді.

Сондықтан да Қазақстанда 10 тамыздың Абай күні болып белгіленуі – жай ғана атаулы күн емес, ұлттың рухани болмысын дәріптейтін маңызды мереке. Бұл күн – қазақ әдебиетінің ғана емес, ұлттық сананың, ғылым мен білімнің, адамгершілік пен әділеттің мерекесі.

2020 жылы Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысымен 10 тамыз – Абай күні болып бекітілді. Бұл шешім ұлы ақынның 175 жылдық мерейтойы қарсаңында қабылданды. Сол жылы елімізде ғана емес, ЮНЕСКО аясында әлемнің көптеген елінде Абайдың мерейтойына арналған ғылыми конференциялар, әдеби кештер, көрмелер мен онлайн кездесулер ұйымдастырылды. Бұл – қазақтың ұлы тұлғасына халықаралық деңгейде көрсетілген құрметтің айқын көрінісі.

Президент Қасым-Жомарт Тоқаев өзінің «Абай және ХХІ ғасырдағы Қазақстан» атты бағдарламалық мақаласында: «Абайдың мұрасы – біздің ұлт болып бірлесуімізге, ел болып дамуымызға жол ашатын қастерлі құндылық», – деп атап өтті. Расында да, Абай шығармаларында көтерілген білім, еңбек, әділет, адамгершілік, бірлік сияқты құндылықтар бүгінгі Қазақстан үшін де аса маңызды.

Даланың дара перзенті

Абай Құнанбайұлы 1845 жылдың 10 тамызында қазіргі Абай облысы аумағындағы Шыңғыстау өңірінде дүниеге келді. Оның азан шақырып қойған есімі – Ибраһим. Анасы Ұлжан еркелетіп «Абай» деп атағандықтан, кейін бұл есім елге кеңінен тарады.

Абайдың әкесі Құнанбай Өскенбайұлы өз дәуіріндегі беделді би, ел басқарған қайраткер болса, анасы Ұлжан мен әжесі Зере мейірімділігімен, шешендігімен танылған жандар еді. Әсіресе, Зере әженің ертегі-аңыздары мен батырлар жыры, халық даналығы болашақ ақынның дүниетанымының қалыптасуына ерекше ықпал етті.

Қазақ халқы «Текіден текті туады» дейді. Абайдың бойындағы білімге құштарлық пен ойшылдық қасиет осындай тәрбиенің жемісі болатын.

Болашақ ақын алғаш ауыл молдасынан хат танып, кейін Семейдегі Ахмет-Риза медресесіне оқуға түсті. Медреседе ол араб, парсы, түркі әдебиетін терең меңгеріп, Фирдоуси, Науаи, Низами, Сағди, Хафиз сияқты шығыс классиктерінің шығармаларын оқыды.

Алайда Абай тек шығыс әдебиетімен шектеліп қалған жоқ. Ол медреседе оқып жүргенде үш ай бойы орыс мектебіне де қатысып, орыс тілін үйренді. Кейін Семейге жер аударылған орыс зиялыларымен танысып, олардың ықпалымен Пушкин, Лермонтов, Крылов, Толстой, Белинский, Чернышевский секілді тұлғалардың еңбектерін зерделеді.

Шығыс пен Батыс өркениетін қатар меңгерген Абай қазақ даласына жаңа рухани бағыт әкелді.

Қазақтың жаңа әдебиетін қалыптастырған тұлға

ХІХ ғасырдың екінші жартысында қазақ әдебиетінде бұрын-соңды болмаған жаңашылдық пайда болды. Оның басында Абай тұрды.

Оған дейінгі әдебиет негізінен ауызша таралып келген болса, Абай қазақ жазба әдебиетінің жаңа дәуірін бастады. Ол поэзияның мазмұнын ғана емес, түрін де жаңартты. Өлеңге терең философиялық ой, психологиялық талдау, табиғат суреттері, адам мінезінің сан қырлы бейнесін енгізді.

«Жаз», «Күз», «Қыс», «Жазғытұры» атты табиғат лирикалары қазақ поэ-

зиясында жаңа бағыт қалыптастырды. Бұрын табиғат тек оқиға өтетін орта ретінде сипатталса, Абай оны тірі бейнеге айналдырды.

Абай шығармаларының басты ерекшелігі – олардың өмірмен сабақтастығында. Ол халықтың мінезін, қоғамдағы кемшіліктерді, білімсіздік пен жалқаулықты өткір сынады. Бірақ ақынның мақсаты кінәлау емес, елді түзету, халықтың санасын ояту еді.

«Ғылым таппай мақтанба», «Әсемпаз болма әрнеге», «Интернатта оқып жүр» сияқты өлеңдері бүгінгі күні де өз тәрбиелік мәнін жоғалтқан жоқ. Бұл шығармаларда ақын жастарды ғылымға, еңбекке, талапқа шақырады.

Абайдың айтуынша, адамды биікке жеткізетін бес асыл қасиет бар. Олар – талап, еңбек, терең ой, қанағат және рақым. Ал өсек, өтірік, мақтаншақтық, еріншектік пен орынсыз мал шашу – адамды құрдымға апаратын бес дұшпан.

Арада 180 жылдан аса уақыт өтсе де, бұл қағидалардың өміршендігі таңғалдырады. Қазіргі қоғамдағы көптеген мәселелердің шешімін де Абай шығармаларынан табуға болады.

Хәкім Абай және қара сөздер тағылымы

Абайдың ақындық мұрасымен қатар, оның «Қара сөздері» қазақ руханиятының ең биік шыңдарының бірі саналады. Барлығы қырық бес қара сөзден тұратын бұл еңбек – ақынның өмір бойы жинаған тәжірибесі, халқына қалдырған өсиеті, адам мен қоғам туралы терең философиялық ой-толғамдары.

Қара сөздерде Абай халықтың бойындағы жақсы қасиеттерді дәріптеп қана қоймай, қоғамның дамуына кедергі келтіретін кемшіліктерді де ашық айтты. Ол жалқаулықты, күншілдікті, мақтаншақтықты, надандықты сынады. Алайда оның сынының астарында халықты кемсіту емес, қайта елдің еңсесін көтеріп, санасын ояту мақсаты жатты.

Мәселен, Жетінші қара сөзінде ақын баланың табиғи танымға құштарлығы туралы айта келіп, адамның дүниеге келгеннен кейінгі ең басты міндеті – іздену мен білімге ұмтылу екенін түсіндіреді. Ал Он тоғызыншы қара сөзінде: «Адам ата-анадан туғанда есті болмайды. Естіп, көріп, ұстап, татып ескерсе, дүниедегі жақсы-жаманды таниды» деп, білім мен тәжірибенің адамның қалыптасуындағы шешуші рөлін көрсетеді.

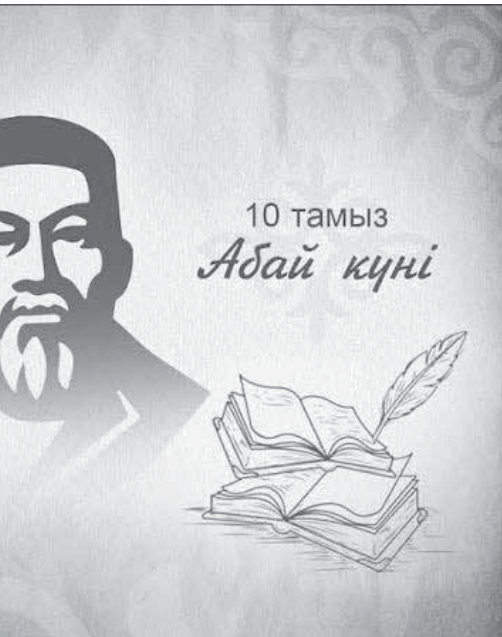
Отыз сегізінші қара сөз – Абай философиясының ең терең шығармаларының бірі. Мұнда адам, иман, ғылым, әділет, мейірім мәселелері кеңінен сөз болады. Абайдың түсінігінше, шынайы білім мен имандылық бір-бірінен ажырамайды. Ақыл мен жүрек үндескенде ғана адам кемелдікке жетеді.

Бүгінде қара сөздер мектептерде, жоғары оқу орындарында оқытылып, ғылыми зерттеулердің негізгі нысанына айналып отыр. Себебі онда көтерілген мәселелер уақытқа тәуелді емес. Қай кезеңде де еңбекқорлық, әділдік, білімге ұмтылу мен адамгершілік қоғамның басты құндылықтары болып қала береді.

Аудармашы Абай – халықтарды жақындастырған тұлға

Абайдың шығармашылық әлеміндегі ерекше қырлардың бірі – оның аудармашылық қызметі. Ол әлем әдебиетінің жауһарларын қазақ тіліне аударып, халқына жаңа әдеби кеңістік ашты.

Ұлы ақын Александр Пушкиннің «Евгений Онегин» романынан үзінділерді қазақша сөйлетті. Әсіресе,

Татьянаның хаты қазақ даласына кең тарап, халық әніне айналды.

Сонымен бірге Михаил Лермонтовтың көптеген өлеңдерін тәржімалады. Абайдың Лермонтов арқылы жеткізген шығармалары қазақ оқырманына философиялық поэзияның жаңа үлгісін таныстырды. Иван Крыловтың мысалдарын аудару арқылы қоғамдағы адам мінезін мысықпен бейнелеудің өзгеше үлгісін көрсетті.

Абай аудармалары сөзбе-сөз көшірме емес. Ол шығарманың рухын сақтай отырып, қазақтың дүниетанымына жақын етіп жеткізді. Сондықтан зерттеушілер оларды шығармашылық аударманың үздік үлгілерінің бірі деп бағалайды.

Абай – сазгер

Көпшілік Абайды ақын ретінде жақсы біледі. Алайда ол қазақ музыка өнеріне де өшпес із қалдырған сазгер болды.

Оның «Желсіз түнде жарық ай», «Айттым сәлем, Қаламқас», «Көзімнің қарасы», «Серіз аяқ», «Бойы бұлғаң», «Қараңғы түнде тау қалғып» сияқты әндері халықтың алтын қорына енді.

Абай әндерінің ерекшелігі – әуенінің жаңашылдығында және мәтінінің терең мағынасында. Ол қазақтың дәстүрлі ән өнеріне еуропалық музыкалық элементтерді шебер ұштастыра білді. Сондықтан музыкатанушылар Абайды қазақ кәсіби музыкасының дамуына ықпал еткен жаңашыл тұлға ретінде бағалайды.

Бүгінде оның әндері кәсіби сахнада да, халық арасында да үздіксіз орындалып келеді.

Абай әлемге қалай танылды?

Абайдың мұрасы бүгінде тек Қазақстанның ғана емес, әлемдік мәдениеттің де бір бөлшегіне айналды. 1995 жылы ЮНЕСКО көлемінде ұлы ақынның 150 жылдық мерейтойы халықаралық деңгейде аталып өтті. Бұл қазақ әдебиетінің әлемдік мәдени кеңістіктегі беделін арттырған тарихи оқиға болды.

Ал 2020 жылы Абайдың 175 жылдығына арналған іс-шаралар әлемнің көптеген мемлекеттерінде ұйымдастырылды. Түркия, Ресей, Германия, Франция, Венгрия, Қытай, Корея, Жапония және басқа да елдердегі Қазақстанның елшіліктері ғылыми конференциялар, әдеби кештер мен көрмелер өткізді.

Абай шығармалары бүгінде ағылшын, француз, неміс, қытай, түрік, испан, араб, орыс және басқа да көптеген тілдерге аударылған.

Шетелдік зерттеушілер Абайды қазақтың ғана емес, Шығыс пен Батыс өркениетін сабақтастырған ұлы гуманист ретінде бағалайды.

Абай күні – руханият мерекесі

2020 жылдан бастап Қазақстанда 10 тамыз ресми түрде Абай күні ретінде аталып келеді. Бұл күннің маңызы тек мерейтойлық шаралар өткізумен шектелмейді.

Еліміздің барлық өңірінде ақын ескерткішіне гүл қою рәсімдері, әдеби кештер, кітап көрмелері,

поэзия оқулары, театрландырылған қойылымдар, ғылыми конференциялар, жастар кездесулері ұйымдастырылады.

Соңғы жылдары мектептерде «Абай оқулары» байқауының ауқымы кеңейді. Жоғары оқу орындарында абайтануға арналған ғылыми жобалар көбейді. Кітапханаларда ақын шығармаларын насихаттайтын әдеби кештер тұрақты өткізіліп келеді.

Қазіргі цифрлық дәуірде де Абай жаңа форматта насихатталып жүр. Әлеуметтік желілерде қара сөздерінен үзінділер, бейнероликтер, подкасттар, аудиокітаптар жарияланып, жастар арасында қызығушылық тудыруда.

Бұл – ұлы ақын мұрасының заманмен бірге жаңғырып келе жатқанын көрсетеді.

Абай мұрасы – бүгінгі қоғамның рухани темірқазығы

«Абайды тану – өзіңді тану» деген сөз бекер айтылмаған. Өйткені ақын шығармалары әр дәуірдің адамына ой салып, өмірдің мәнін түсінуге жетелейді. Абайдың көтерген мәселелері ХІХ ғасырда ғана өзекті болған жоқ, олар бүгінгі қоғам үшін де маңызды.

Қазіргі таңда ғылым мен технология қарыштап дамып, ақпарат ағыны еселеп артқан заманда адам бойындағы жауапкершілік, адалдық, еңбекқорлық, білімге құштарлық сияқты қасиеттер бұрынғыдан да жоғары бағаланады. Бұл құндылықтардың барлығы Абай шығармаларының өзегінен орын алған.

Ақын жастарға үлкен үміт артты. Ол елдің болашағын білімді, ойлы, еңбекқор ұрпақпен байланыстырды. Сондықтан бүгінгі жас буын үшін Абайдың өлеңдері мен қара сөздері өмірлік бағдар болатын рухани мектеп деуге толық негіз бар.

Абайға деген қызығушылық артып келеді

Соңғы жылдары елімізде Абай шығармашылығына деген қызығушылықтың арта түскені байқалады. Бұған бірнеше фактор әсер етті.

Ең алдымен, 2020 жылы ұлы ақынның 175 жылдық мерейтойының халықаралық деңгейде аталып өтуі Абай мұрасына деген қоғамдық қызығушылықты жаңа деңгейге көтерді. Осы кезеңде жүздеген ғылыми мақалалар жарық көріп, жаңа кітаптар басылып шықты, деректі фильмдер түсірілді, онлайн дәрістер мен халықаралық конференциялар ұйымдастырылды.

Сонымен қатар еліміздің кітапханаларында Абай шығармалары ең көп сұранысқа ие қазақ классиктерінің қатарында қалып отыр. Мектептерде дәстүрлі түрде өткізілетін «Абай оқулары» республикалық байқауына жыл сайын мыңдаған оқушы қатысады. Бұл байқау жас ұрпақтың ақын мұрасын тереңірек тануына жол ашып келеді.

Әлеуметтік желілерде де Абай шығармаларына арналған парақшалар, бейнероликтер, аудиокітаптар мен подкасттар көбейді. Әсіресе ақынның қара сөздері мен қанатты нақылдары жастар арасында жиі бөлісілетін рухани мұраға айналып келеді. Көптеген кітап клубтары мен жастар ұйымдары Абай шығармаларын талқылайтын кездесулер ұйымдастыруды дәстүрге айналдырды.

Бұл үрдіс қоғамның рухани құндылықтарға деген сұранысының сақталғанын көрсетеді. Алайда қызығушылықтың артуы жеткіліксіз. Ең бастысы – Абайды тек мерейтойларда ғана емес, күнделікті өмірде оқып, оның ойларын өмірлік ұстанымға айналдыру.

Абайды насихаттауда нені күшейту керек?

Абай мұрасы – ұлттық идеологияның маңызды тіректерінің бірі. Сондықтан оны насихаттау жұмыстары заман талабына сай жаңарып отыруы қажет.

Біріншіден, мектептердегі Абай шығармаларын оқыту тәсілін жетілдіру маңызды. Кейде оқушылар өлеңдерді жаттағанымен, олардың мағынасына терең бойлай бермейді. Сол себепті шығармаларды қазіргі өмірмен байланыстыра талдау, пікірталас ұйымдастыру, әдеби жобалар әзірлеу тиімді болар еді.

Екіншіден, жастар жиі қолданатын цифрлық платформалардың мүмкіндігін кеңінен пайдалану қажет. Қысқа бейнероликтер, анимациялық фильмдер, деректі сериалдар, подкасттар, аудиокітаптар мен мобильді қосымшалар арқылы Абай мұрасын жаңа форматта ұсыну оның аудиториясын кеңейтеді.

Үшіншіден, театр, кино және музыка саласында Абай тақырыбындағы жаңа шығармаларды көбейткен жөн. Заманауи режиссерлік шешімдермен қойылған спектакльдер мен тарихи көркем фильмдер жас көрерменнің қызығушылығын арттыра түседі.

Төртіншіден, кітап оқу мәдениетін қолдау қажет. Кітапханаларда тұрақты түрде «Абай апталығы», әдеби клубтар, ашық оқулар мен пікірталас алаңдары ұйымдастырылса, жастардың классикалық әдебиетке қызығушылығы арта түседі.

Сондай-ақ шетелдік аудиторияға арналған сапалы аудармаларды көбейту де маңызды. Абай мұрасы әлемдік гуманистік ойдың ажырамас бөлігі ретінде кеңінен насихатталуға лайық.

Абай аманаты – ел аманаты

Абай өмір сүрген кезең қазақ қоғамы үшін күрделі тарихи уақыт болды. Ел ішінде рушылдық, надандық, алауыздық белең алып, білім мен ғылым кенже қалып жатқан еді. Ақын осының бәрін көріп, халқына қызмет етудің ең дұрыс жолы – ағарту ісі екенін түсінді.

Бүгінгі Қазақстан мүлде басқа мемлекет болғанымен, Абай көтерген көптеген мәселелер әлі де өз маңызын жоғалтқан жоқ. Білімге ұмтылу, еңбекқорлық, адалдық, әділеттілік, ұлттық бірлік сияқты құндылықтар тәуелсіз еліміздің де басты ұстанымдары болып қала береді.

Сондықтан Абайды оқу – өткенді ғана тану емес. Бұл – болашаққа дұрыс бағдар алу. Хәкімнің шығармалары адамды өзін-өзі тәрбиелеуге, үнемі ізденуге, елге адал қызмет етуге үндейді.

Тоқсан ауыз сөздің тобықтай түйіні...

Ұлы ақынның мұрасы бұрынғыдан да биік бағаланып келеді. Оның шығармалары қазақ халқының рухани төлқұжатына айналды.

Абай күні – ақынды еске алатын ғана күн емес. Бұл – кітап оқуға үндеу, білімге құрмет көрсету, ұлттық мәдениетті дәріптеу, жас ұрпақтың бойына адамгершілік қасиеттерді сіңіру мерекесі.

Хәкім Абай бір сөзінде: «Пайда ойлама, ар оял» деп өсиет қалдырды. Бұл – кез келген заманның азаматына арналған өмірлік қағида. Ал оның:

«Сен де бір кірпіш дүниеге, Кетігін тап та, бар қалан», – деген жолдары әрбір адамның қоғам алдындағы жауапкершілігін еске салады.

Абай армандаған ел – білімді, еңбекқор, әділетті, бірлігі бекем ел. Тәуелсіз Қазақстанның бүгінгі даму жолы да осы мұраттармен үндесіп жатыр. Сондықтан ұлы ойшылдың мұрасын құрметтеу – өткенге тағзым ғана емес, келешекке жасалған сенімді қадам.

Абайдың сөзі – ұлттың сөзі. Оның мұрасы – халықтың мәңгілік қазынасы. Сол қазынаны көздің қарашығындай сақтап, жас ұрпақтың санасына сіңіру – баршамыздың ортақ міндетіміз.

Тарихи деректерді пайдаланып дайындаған А. АМАНЖОЛОВА.

ТАЗА ҚАЗАҚСТАН

ТЕРРИТОРИЯ ДОБРА, ЗАБОТЫ И КРАСОТЫ

На днях, по приглашению руководителя, побывала в Буландынском центре оказания специальных социальных услуг и поймала себя на мысли, что территория Центра - настоящий оазис уюта и душевного тепла. Ведь как только заходишь во двор, взгляд улавливает десятки цветущих клумб, утопающих в розах, петуниях и бархатцах. Аккуратные дорожки, уютные беседки, декоративные композиции, стройные туи, пушистые ели... И только потом понимаешь: это не городской парк и не ботанический сад. Это место, где живут люди почтенного возраста, окруженные не только заботой, но и настоящей красотой.

Есть места, переступая порог которых, забываешь о суете, тревогах и ежедневной спешке. Здесь время словно течет медленнее, а в воздухе ощущаются покой, забота и искреннее человеческое тепло. Именно такое впечатление производит Буландынский центр оказания специальных социальных услуг - учреждение, которое жители района по старой привычке называют Домом престарелых.

Сегодня Центр - это настоящий дом для людей, оказавшихся волею судьбы на попечении государства. Здесь живут представители старшего поколения, за плечами которых целая жизнь, наполненная трудом, достижениями, победами и испытаниями. Многие из них десятилетиями работали в сельском хозяйстве, образовании, медицине, промышленности, государственных учреждениях, воспитывали детей, строили города и села, развивали родной край. И сегодня они заслуживают самого главного - достойной, спокойной и счастливой старости.

детские велосипеды обрели «вторую жизнь»: выкрашены, оформлены цветами.

Каждая клумба имеет свое настроение. Каждая рассказывает собственную историю.

Невольно вспоминаются слова французского писателя Жана де Лабрюйера: «Красота существует не для того, чтобы на нее только смотрели. Она рождает добро в человеческом сердце».

И действительно, находясь среди этого великолепия, невозможно не почувствовать внутреннее умиротворение.

* * *

Райский уголок, созданный людьми

Особое впечатление производят деревья.

На территории уже растут стройные тополя, величественные ели, пушистые сосны.

А в прошлом году здесь появились настоящие красавицы - туи. Пока еще молодые, они уже стали украшением территории и символом дальнейшего развития этого зеленого уголка.

Вдоль дорожек установлены аккуратные лавочки, уютные беседки, качели, где получатели услуг могут отдыхать, читать книги, беседовать друг с другом или просто наслаждаться тишиной.

Здесь нет случайных деталей. Каждый метр земли продуман до мелочей. Нет ни одного пустующего участка.

Везде цветы, зелень, декоративные композиции. Все настолько гармонично, что невольно возникает ощущение, будто оказался в

Не осталась она в стороне и в вопросах благоустройства территории, оказав необходимую материальную помощь для реализации новых идей.

Искренние слова благодарности коллектив выражает директору Общественного фонда устойчивого развития «Aitas meken foundation» Ернуру Берікұлы Мадиярову, благодаря которому Центр получил в подарок современную теплицу для приусадебного участка. Теперь здесь появилось еще больше возможностей выращивать овощи, зелень и цветочную рассаду собственными силами.

Особую признательность коллектив выражает заместителю акима Буландынского района Кенжебике Негметжановне Исмагамбетовой за постоянное внимание, поддержку и содействие в решении вопросов благоустройства и социальной жизни учреждения.

Настоящим украшением территории стали туи, подаренные предпринимателем и профессиональным флористом Кристиной Прохоренковой. Благодаря этому подарку парк Центра приобрел еще более современный и эстетичный вид.

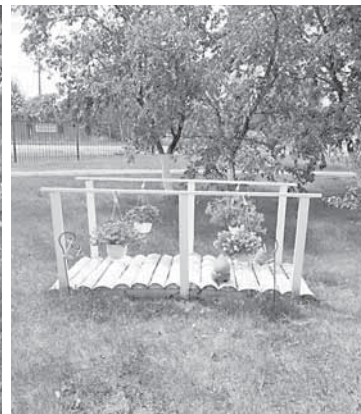
Такие примеры еще раз доказывают простую истину: когда рядом неравнодушные люди, самые смелые идеи становятся реальностью.

* * *

Красота – это тоже забота

Часто можно услышать мнение, что благоустройство требует огромных финансовых вложений.

Но пример Буландынского центра показывает совершенно другое. Красота начинается не с больших бюджетов. Хотя, да, вложения,

Именно такую атмосферу уже много лет создает коллектив Центра под руководством опытного стратега, справедливого руководителя и мудрого наставника - директора Надежды Николаевны Ларионовой.

За годы работы учреждение по праву стало одним из лучших в Акмолинской области. И дело не только в современной материальной базе или соблюдении всех социальных стандартов. Главное богатство Центра - люди, которые относятся к своей работе не как к служебной обязанности, а как к настоящему призванию.

С первых минут пребывания здесь понимаешь: каждый уголок наполнен заботой. Светлые коридоры, уютные комнаты, идеальная чистота, доброжелательный персонал, внимательное отношение к каждому получателю услуг - все это создает ощущение настоящего дома.

Но в этом году Центр удивил еще одной замечательной инициативой.

* * *

Красота начинается с желания

Известный русский писатель Антон Чехов однажды сказал: «В человеке должно быть всё прекрасно: и лицо, и одежда, и душа, и мысли». Эти слова можно смело дополнить еще одной мыслью: прекрасно должно быть и пространство, в котором живет человек. Ведь окружающая красота лечит не хуже лекарств. Она дарит спокойствие, вдохновение, желание улыбаться и радоваться каждому новому дню.

Именно поэтому руководство Центра решило сделать территорию учреждения не просто ухоженной, а по-настоящему красивой. Сегодня здесь образовался настоящий мини-парк.

Кажется, будто попадаешь в небольшой ботанический сад, где каждая клумба - отдельное произведение искусства.

Повсюду яркими красками расцвели десятки видов цветов.

Пушистые розы сменяются нежными ромашками, яркие бархатцы соседствуют с петуниями всевозможных оттенков, радуют глаз хосты, декоративные многолетники и множество других растений.

Но главное достоинство цветников - вовсе не количество растений. Каждая клумба имеет собственную композицию.

Где-то цветы расположились в оригинальных декоративных корзинах, где-то их обрамляет природный камень, а где-то композицию дополняют декоративные фигурки, сказочные персонажи, садовые украшения, изготовленные заботливыми руками сотрудников.

Здесь нет одинаковых уголков. Даже старые, вышедшие из строя

настоящем райском саду.

И ведь за всей этой красотой стоит огромный ежедневный труд. Каждый цветок требует внимания. Каждый куст нуждается в своевременном поливе. Каждое дерево необходимо подкармливать, особенно в первые годы после посадки. Красота не возникает сама по себе. Она рождается из заботы, терпения и, несомненно, огромной любви.

* * *

Душа руководителя живет в каждом цветке

Во время экскурсии по территории Центра Надежда Николаевна Ларионова рассказывала не просто о растениях: вспоминала, как выбирали место для каждой клумбы, как долго приживались некоторые цветы, как переживали, когда растения начинали болеть, как радовались каждому новому бутону. И рассказывала обо всем с такой теплотой, будто речь шла о близких людях. И именно тогда приходит понимание: создать такую красоту невозможно по приказу. Для этого необходимо по-настоящему любить свое дело. Любить место, где работаешь, людей, ради которых каждый день стараешься сделать окружающий мир хоть немного красивее. Ведь руководитель - это прежде всего человек, который способен вдохновить коллектив общей идеей.

И, судя по тому, каким сегодня стал Центр, Надежде Николаевне это удалось в полной мере.

В благоустройстве принимают участие не только сотрудники. Активно помогают и сами получатели специальных социальных услуг. Они вместе ухаживают за клумбами, поливают растения, следят за порядком. Так рождается особая атмосфера единства, когда каждый чувствует себя нужным.

* * *

Добрые дела объединяют

Любое большое дело невозможно реализовать в одиночку.

И руководство Центра с особой благодарностью говорит о людях, которые всегда готовы протянуть руку помощи.

На протяжении многих лет надежным другом учреждения остается депутат Акмолинского областного маслихата, директор ТОО «ХПП Арна» Клара Тунгушовна Мендыбаева.

Практически ни одно значимое мероприятие Центра не проходит без ее участия и поддержки.

конечно, есть и не всегда маленькие. Например, есть растения, стоящие очень дорого. Но суть в том, что красота начинается с желания, идеи и любви к своему делу. С умения видеть прекрасное даже в самом обычном уголке.

Как говорил Конфуций: «Тот, кто способен видеть красоту, никогда не стареет душой». Эти слова словно написаны именно о людях, работающих здесь.

Создавая уютные аллеи, высаживая деревья, украшая клумбы, они делают гораздо больше, чем просто благоустраивают территорию. Они создают настроение и дарят радость, возвращая людям ощущение домашнего тепла.

И, возможно, именно это становится лучшей терапией для тех, кто проживает в Центре.

Ведь человеку необходимы не только уход и медицинская помощь.

Не менее важны внимание, душевный комфорт, возможность любоваться цветущими розами, слушать шелест деревьев, отдыхать в тени беседки и встречать рассвет под пение птиц.

* * *

Пример, достойный подражания

Сегодня Буландынский центр оказания специальных социальных услуг - это гораздо больше, чем социальное учреждение.

Это пример того, как любовь к своему делу способна преобразовать пространство вокруг.

Это пример настоящего патриотизма, который начинается не с громких слов, а с конкретных дел - с аккуратной клумбы, с посаженного дерева, с чистого двора, с заботы о людях.

Именно из таких поступков складывается культура бережного отношения к своей малой родине.

Именно так воплощается в жизнь общенациональная экологическая концепция «Таза Қазақстан», главная идея которой - сделать окружающий мир чище, красивее и комфортнее.

Хочется верить, что этот опыт станет примером для многих руководителей учреждений, предприятий и организаций. Ведь сделать родной край красивее может каждый. Для этого не всегда нужны миллионы. Гораздо важнее желание, инициативность, сплоченный коллектив и искреннее стремление оставить после себя что-то доброе...

А. АМАНЖОЛОВА.

ВЕЛИКИЕ ЛИЧНОСТИ КАЗАХСКОЙ ЗЕМЛИ

ЧЕЛОВЕК – ЛЕГЕНДА

Под Москвой на высоком берегу Истры воздвигнут памятник самолету Ил-2. Для нашего земляка, дважды Героя Советского Союза Талгата Бегельдинова, он был «родной машиной», ведь летчик совершил на нем свыше 300 боевых вылетов, пробыл в воздухе без малого 500 часов.

РОЖДЕННЫЙ ЛЕТАТЬ

Мне посчастливилось не раз встретиться с Талгатом Якубековичем. Записи наших с ним разговоров – «золотой запас» моего журналистского архива. Это был поистине неординарный человек, про таких, как он, говорят: рожденный, чтобы летать.

И действительно, словно сама судьба предопределила Талгату путь в небо, ведь его имя в переводе с арабского означает «высота», «подъем». Поэтому, когда 16-летний курсант аэроклуба ДОСААФ впервые самостоятельно поднялся в небо, каждой клеточкой своего тела он понял – это его стихия.

Хотя внешне Талгат никак не тянул на летчика: невысокого роста, маленький, щупленький, «в каких-то болтающихся штанишках, брюк-то не было», как он сам вспоминал. Этот мальчишеский вид сыграл с ним злую шутку, и когда после окончания аэроклуба шел отбор в Саратовскую авиационную спецшколу пилотов, и потом, на фронте, когда командиры эскадрилий не спешили зачислять его в свою команду.

– Не брали меня в школу пилотов. Спасибо начальнику летной подготовки аэроклуба, замечательный человек был, который предложил: «Давайте я с этим мальчишкой полечу». А летали мы на По-2. Это был мой первый самостоятельный полет. Можете представить, что я чувствовал. Взлетел – и такой меня восторг охватил: сам лечу, сам управляю самолетом! – рассказывал он.

Свой первый экзамен Бегельдинов сдал на отлично. Впереди была Саратовская военно-авиационная спецшкола пилотов, где готовили летчиков-разведчиков. К этому времени Талгату исполнилось всего 18 лет. Прочуился два года, и его направили в 3-ю Чкаловскую бомбардировочную школу пилотов, после чего последовала 1-я Чкаловская истребительная авиационная школа пилотов.

А ТЕПЕРЬ – «ГОРБАТЫЙ»!

– Однажды вижу объявление: «Кто из курсантов-выпускников желает летать на самолете Ил-2, напишите заявление», – вспоминал Талгат Якубекович. – И ниже приписка, что это новый самолет-штурмовик, его можно увидеть на аэродроме. Я вместе с другими ребятами взял и написал: дескать, хочу переучиться. Это уже потом, на фронте, понял: эх, лучше бы мне специализироваться на истребителях, ведь, как оказалось, на Ил-2 влорю смертником было летать.

Во-первых, как правило, он шел на небольшой высоте, поэтому его не только с воздуха, но и с земли можно было достать. А во-вторых, когда мы посмотрили на его «начинку», ахнули: две пушки, два пулемета, бомбы, реактивные снаряды! То есть он весь был напичкан боеприпасами.

Правда, позже самолет был модернизирован. А толчком к этому послужила встреча летчиков с его создателем Ильиным осенью 1942 года. Ильин тогда молча выслушал все претензии и пообещал, что в ближайшем будущем летчики получат «горбатого» с хвостовой огневой точкой. Кстати, это прозвище – «горбатый» – самолет, который поначалу назывался БШ-2 (бронированный штурмовик), получил за характерный профиль, приобретенный за счет того, что кабина пилота была приподнята по отношению к мотору, чтобы обеспечить лучший обзор.

Но это было позже, а пока Талгат Бегельдинов отправился на учебу в 34-й запасный авиационный полк в Ижевск. Выучили всех быстро – и на фронт.

– Меня со старшиной Сергеем Чепелюком направили на Калининский фронт под Москву. Прибыли в штурмовой авиационный полк, Чепелюк здоровый такой, выше меня, шагает широко, а я сзади бегу, зима, холод, замерз

весь. Помню, командир полка посмотрел на меня и спрашивает: «Вы кто?» Я летчик, сержант Бегельдинов, отвечаю. Он с недоверием переспрашивает: «Летчик? Ну-ка, летчики, – говорит, – идите в первую эскадрилью».

Пошли туда, но там нас не взяли, направив в третью. А так получилось, что один из летчиков этой эскадрильи знал Чепелюка, увидел его, обрадовался. «Будем вместе летать», – говорит. Словом, Чепелюка оставили. А мне командир эскадрильи лейтенант Шубин сказал: «Рядом стоит вторая эскадрилья, у них, по-моему, летчиков не хватает. Идите туда». Опять меня мой внешний вид подвел: маленький, замерзший, в обмотках. Скажу честно, мне было так обидно, что я подумывал даже пойти к командиру полка, пожаловаться, что не берут меня нигде. В общем, пошел во вторую эскадрилью. Помню, там в середине деревенской избы, где располагались летчики, буржуйка стояла, вокруг сидели летчики, пекли картошку и обсуждали полеты.

Я спрашиваю командира эскадрильи. – Ну, я командир, – отвечает один из них.

– Летчик, сержант Бегельдинов прибыл в ваше распоряжение.

– Если летчик, тогда садись, замерз, наверное.

Смотрю, вроде бы приняли меня. Один летчик мне картошку дал. Командир говорит: «Давай рассказывай». Я рассказал про себя. Все нормально. «Ладно, пошли спать», – говорит.

Два месяца Талгату не давали разрешения на вылет, командир эскадрильи Степан Пошевальников приглядывался к пареню. Но тот вроде бы и не расстраивался: изучал машину, слушал рассказы бывалых летчиков, заучивал карты, помогал механикам.

Талгат Якубекович с особой теплотой вспоминает своего первого боевого командира, который был необыкновенной личностью – единственный во всем авиакорпусе капитан, награжденный полководческими орденами Суворова III степени и Александра Невского. Позже к ним прибавилась и Золотая Звезда Героя. К сожалению, Степан Пошевальников погиб в одном из боев. К своим летчикам он относился поистине с отеческой заботой, и, прежде чем отправить юного Талгата Бегельдинова на боевое задание, комэск решил сам удостовериться, насколько высоколетное мастерство нового пополнения: он поднялся в воздух вместе с самолетом Бегельдинова. «Летаешь нормально», – сказал командир после окончания полета.

ПЕРВЫЙ БОЙ

Это было в начале 1943 года в районе Великих Лук. Обстановка на фронте оставалась напряженной: на западе противник прочно удерживал Треугольник Невель – Новоскольники – Великие Луки. На востоке в его руках находилась железная дорога Мостовая – Ржев. Южнее, в район города Белый Калининской области гитлеровцы стянули крупные силы, включая дивизию «Мертвая голова». Войскам ставилась задача – осуществлять наступательные операции, чтобы сковать противника и лишить его возможности перебрасывать резервы под Сталинград.

Первый боевой вылет у Талгата Бегельдинова состоялся 17 февраля 1943 года. Группу из шести штурмовиков вел командир эскадрильи Степан Пошевальников, на его самолете была цифра 13 – по числу сбитых им вражеских самолетов. Вот как писал об этом полете в книге «Летчики и космонавты» Герой Советского Союза Николай Каманин: «После возвращения Талгата Бегельдинова с первого боевого задания стало известно, что в первом заходе он настолько удачно пикировал на цель, что бомбы легли точно в бензохранилище. А со второго захода поджег

склад боеприпасов. Такое бывало и у других летчиков, но редко, а у Бегельдинова получилось сразу».

– Мы тогда атаковали вражеский эшелон и железнодорожную станцию, – вспоминал Талгат Якубекович. – Шли в атаку с высоты тысячи метров, снижались, прицеливаясь, и с 500–600 метров начинали бить по врагу. Поверьте, это не так-то просто. Хотя, если честно признаться, цели на земле я не видел, просто смотрю, все стреляют, и я нажимаю кнопку – вижу, бомбы пошли. Оказалось, удачно. В первый день я сделал три вылета. Вот такую дырищу привез с правой стороны самолета – зенитный снаряд попал, хорошо еще, что бронебойный, который ушел и там где-то разорвался. А то если бы осколочный, мы бы с вами сейчас не разговаривали.

Через несколько дней состоялся еще один знаковый полет Бегельдинова. При налете на деревню Горущка из шестерки Илов, где замыкающим шел Талгат, было сбито пять наших машин. И один из немецких истребителей стал настойчиво атаковать Ил Бегельдинова.

– Немец совершенно обнаглел, – вспоминал он. – Высокая скорость в этот момент была для него помехой, и он выгнул шасси, чтобы уменьшить ее. Это почему-то меня взбесило. Ну, думаю, гад, я тебе не котенок. Резко развернул машину в сторону противника, взял ручку на себя. «Мессер» в этот момент оказался прямо передо мной в прицеле. Я нажал на гашетки. Вижу, как пули вонзаются в истребитель. Он задымился, свалился на крыло и пошел к земле. Но и мой самолет был поврежден, начал входить в штопор. Кое-как выровнял машину, набрал скорость, снизился и с трудом дотянул до аэродрома.

За этот бой Талгат Бегельдинов был награжден орденом Отечественной войны II степени. Вскоре ему было присвоено звание старшего лейтенанта, а в августе он был назначен командиром звена.

БЕССМЕРТНОЕ ПИКЕ

Талгата Бегельдинова на фронте считали везунчиком, судьба его словно оберегала, помогая выходить невредимым из самых невероятных ситуаций.

Вот один из таких случаев. В феврале 1944 года его Ил-2 был подбит зенитной артиллерией. Он дотянул до нейтральной территории и аварийно посадил самолет на густо заминированную поляну. Предупрежденные об опасности, вместе со стрелком они целый день отсиживались под обстрелом в бронированной кабине штурмовика и лишь ночью с помощью саперов вышли из опасной зоны. Поразительно, но его самолет, пробороздивший по начиненной минами земле десятки метров, не напоролся на них!

А в одном из боев, когда Ил Бегельдинова вошел в пике, сверху на него стал падать подбитый немецкий истребитель. За доли секунды Талгат сумел вынырнуть из-под падающего на него самолета, и тот врезался в землю, а вместе с ним взлетели на воздух вражеские вагоны. Наблюдавший за этим воздушным боем командир дивизии Каманин в восторге воскликнул тогда: «Блестящее боевое пике выполнил Бегельдинов! В учебники бы его занести. Бессмертное пике!»

С именем Талгата Бегельдинова связан и еще один поистине легендарный случай, вошедший в историю Второй

мировой войны. В германской армии славился как непобедимый летчик Ганс Хан по прозвищу Асси, кавалер Рыцарского креста с дубовыми листьями. На его счету было 560 вылетов и 108 сбитых самолетов, он стал извещен еще в битвах за Францию и Англию. На Восточный фронт немецкого аса перевели осенью 1942 года. Асси считался непобедимым, пока его самолет не пересекся в небе с Илом Талгата Бегельдинова.

Этот бой произошел 21 февраля 1943 года в районе Старой Руссы. Для аса такого уровня, каким был Хан, быть сбитым каким-то мальчишкой (Талгату тогда было всего 20 лет) было позором, поэтому во время допросов (Ганс Хан попал в плен и семь лет провел в советских лагерях) он категорически отказывался признать, что его сбил молодой советский летчик, уверяя, что его самолет подбила зенитка, и из-за отказа двигателя он был вынужден приземлиться в советском тылу.

Битые тарелки и котенок на счастье. Помните, как в знаменитом фильме «В бой идут одни «старики» один из механиков тихонько крестил летчика, героя Леонида Быкова, перед вылетом? Свои приметы на счастье всегда были у авиаторов, которые украшали фюзеляжи своих самолетов. Как правило, рисовались звезды, каждая из которых означала сбитый самолет врага. Что же касается амулетов, то и они были у «сталинских соколов».

Как рассказывал Талгат Бегельдинов, в эскадрилье Сергея Луганского летчики поочередно брали с собой в воздух небольшую собачонку – общую любимицу.

– А у нас, например, в полку один летчик-штурмовик все время летал с котенком. Некоторые летчики ни за что не брились перед боевым вылетом, другие обязательно присаживались на землю, прежде чем сесть в кабину самолета. А вот Герой Советского Союза летчик-истребитель Николай Шутт, который часто шел рядом со мной в качестве прикрытия, был вообще человеком со странностями. Мы его прозвали Усатый за пышные холеные усы. Так вот, он перед вылетом непременно ломал тарелку. Да-да, самую обыкновенную тарелку. Не ломает – не полетит. Официантки в столовой вначале сердились, а потом привыкли.

Сам Талгат счастливым для себя считал число 13. Именно под этим номером он впервые появился в небе над Берлином.

ВЕДУЩИЙ ГРУППЫ

«Летал Талгат неустанно, – писал о Бегельдинове Николай Каманин. – Стал мастером штурмовых ударов, воздушных разведок. Мне доставляло большое удовольствие подписывать на него несколько наградных листов, а затем представить к офицерскому званию. В боевые расчеты его стали включать ведущим группы».

– Ведущий – это самый главный в группе. Как командир эскадрильи, я водил большие группы, до 24 самолетов, и ни одного летчика не потерял! Почему? Да потому что грамотно летал. Перед каждым вылетом я досконально изучал обстановку, данные разведки: где артиллерия стоит, где батареи, где танки... Слепую мы в атаки не ходили, поэтому я никогда не терял летчиков, – рассказывал Талгат Якубекович.

Талгату Бегельдинову было всего 22 года, когда он получил первую Звезду Героя, и 23, когда вручили вторую. В стране всего 65 военных летчиков дважды были удостоены этого высокого звания.

– Тогда мы даже не думали о наградах, – говорил ветеран. – Я никогда и не помышлял, что буду Героем Советского Союза. Мысль была одна – как противника уничтожить.

Талгат Бегельдинов славился и как мастер воздушной разведки. Он летал в

самых сложных погодных условиях, при противодействии истребителей, порой в одиночку, добывая ценнейшие сведения о противнике.

– Как разведчика меня порой посылали на задание на рассвете или ночью, я все фотографировал: под фюзеляжем Ила было два фотоаппарата, между пушками и пулеметами еще один. Если, скажем, стреляешь из пушки, видно, куда попала трассирующая пуля, так что ничего не скроешь, – вспоминал он.

ПОСЛЕПОБЕДЫ

Долгим и нелегким был для Талгата Бегельдинова путь к Победе. Под Харьковом он был ранен, блуждал по вражеским тылам. Вернулся еще один. Если, скажем, считали погибшим, даже китель с орденами отправили в родной аул! Когда вместе с полевым госпиталем его пытались эвакуировать в тыл, убежал из санитарного эшелона, чтобы вернуться к своим.

Освобождал Украину, Польшу, громи врага в его логове, в поверженном Берлине. После Победы, как и все фронтовики, Бегельдинов рвался домой, на Родину. Однако ему предложили продолжить образование, и он стал слушателем Краснознаменной Военно-воздушной академии, после окончания которой служил в рядах Вооруженных сил СССР. Был заместителем командира полка по летной подготовке, а позднее начальником штаба Высших курсов усовершенствования офицеров-штурманов.

В 1956 году по состоянию здоровья ему пришлось оставить военную авиацию, но с небом дружить не перестал, перейдя на работу в гражданскую авиацию. Талгат Якубекович занял пост заместителя начальника по капитальному строительству Республиканского управления гражданской авиации.

Привыкший выполнять все точно, честно и добросовестно, Бегельдинов и в гражданской жизни придерживался этих правил. Совмещая учебу и работу, не прося скидок и поощажа за боевые заслуги и регалии, учился в Московском инженерно-строительном, а позднее – в Казахском политехническом институтах по специальности «промышленное и гражданское строительство». Что побудило аса стать строителем? Как он сам говорит, любовь к красоте и зодчеству, гармонии природы и архитектуры, которую не случайно называют «застывшей музыкой».

Талгат Якубекович очень серьезно осваивал теоретические и практические вопросы строительства крупных промышленных объектов, занимался сооружением первой взлетно-посадочной полосы Алматинского аэродрома, за что в октябре 1958 года был награжден Почетной грамотой Верховного Совета КазССР.

И в мирной жизни талантливый летчик был как на передовой. Под его руководством построены аэродромы с современными взлетно-посадочными полосами на Мангышлаке, в Чимкенте и Усть-Каменогорске, Семипалатинске и Балхаше. Сданы в эксплуатацию двадцать аэропортов, открывших путь нашей республике во все страны мира.

Позднее, будучи заместителем управляющего треста «Казстальмонтаж», Бегельдинов возглавил строительство крупнейших промышленных объектов страны, таких как Лисаковский горно-обогатительный комбинат, Джамбулский завод двойного суперфосфата, а также престижных городских объектов в Алма-Ате: Дворца республики, Республиканской библиотеки и цирка, автодромов и многих других. Причем для него сдача всех этих объектов была как выполнение боевых заданий – в сжатые сроки, ударными темпами и с хорошим качеством.

Талгат Бегельдинов вел большую общественную работу, трижды избирался депутатом Верховного Совета СССР, депутатом Алматинского городского совета, активно участвовал в патриотическом воспитании молодежи, писал книги, вспоминая боевую юность и своих фронтовых друзей.

**Е. БРУСИЛОВСКАЯ,
фото Ю. Беккера.**

САЙЛАУ - 2026 – ВЫБОРЫ - 2026

Шетелде дауыс беру

2026 жылғы 23 тамызда Қазақстан Республикасы Құрылтайының депутаттарын сайлау өтеді.

Шет мемлекеттердегі Қазақстан Республикасының өкілдіктері жанындағы сайлау учаскелеріндегі сайлаушылар тізімдеріне тиісті шет мемлекетте тұратын немесе ұзақ мерзімді шетелдік іссапарда жүрген және Қазақстан Республикасының жарамды паспорты бар барлық азаматтар енгізіледі.

Шет мемлекеттерге жеке шақыру бойынша, қызметтік, іскерлік және туристік сапарға келген Қазақстан Республикасының азаматтары учаскелік сайлау комиссиясына жүгінген жағдайда және оларда Қазақстан Республикасы азаматының жарамды паспорты болған кезде сайлаушылар тізімдеріне енгізіледі.

Егер тізімге енгізілген сайлаушылардың бәрі дауыс беріп болса, дауыс беру кез келген уақытта аяқталды деп жариялануы мүмкін.

Қазақстан Республикасының шет мемлекеттердегі өкілдіктері жанындағы сайлау учаскелерінің тізімі Қазақстан Республикасы Сыртқы істер министрлігінің және Орталық сайлау комиссиясының интернет-ресурстарында қолжетімді.

Жаңару үшін дауыс бер!

Қазақстан Республикасының Орталық сайлау комиссиясы.

Голосование за рубежом

23 августа 2026 года состоится выборы депутатов Курултая Республики Казахстан.

В списки избирателей на избирательных участках при представительствах Республики Казахстан в иностранных государствах включаются все граждане, проживающие или находящиеся в длительной заграничной командировке в соответствующем иностранном государстве и имеющие действительный паспорт гражданина Республики Казахстан.

Граждане Республики Казахстан, прибывшие в иностранные государства по частным приглашениям, в служебные, деловые и туристические поездки, при их обращении в участковую избирательную комиссию и при наличии у них действительного паспорта гражданина Республики Казахстан включаются в списки избирателей.

Голосование может быть объявлено законченным в любое время, если проголосовали все избиратели, включенные в список.

Список избирательных участков при представительствах Республики Казахстан в иностранных государствах доступен на интернет-ресурсах Министерства иностранных дел и Центральной избирательной комиссии Республики Казахстан.

Голосуй за обновление!

Центральная избирательная комиссия Республики Казахстан.

Переставая читать, перестают мыслить...

Страна уверенно движется к статусу читающей нации. Запускаются масштабные проекты по продвижению чтения, открываются современные библиотеки, проходят книжные фестивали, организуются различные акции. На высоких трибунах мы говорим о важности книги, развития культуры чтения, пользы образования и культуры слова. Однако если отвлечься от красивых лозунгов и посмотреть на реальную картину, возникает закономерный вопрос: а действительно ли мы стали больше читать?

Ответ, к сожалению, очевиден. И остановимся здесь именно на чтении газет. Печатные издания, и прежде всего газеты, постепенно исчезают из повседневной жизни. Еще совсем недавно трудно было представить дом, где не лежали бы свежие номера газет и журналов. Их выписывали семьями, обсуждали за завтраком, вырезали интересные статьи, сохраняли публикации на долгие годы. Газета была не просто источником новостей - она была частью интеллектуальной среды, привычкой думать, анализировать, сравнивать.

Сегодня человек с газетой в руках вызывает скорее удивление, чем ощущение привычной картины. Бумажная пресса для многих стала символом прошлого. И дело даже не в том, что информация давно перешла в цифровой формат. Проблема значительно глубже.

Мы перестали читать не только бумажные газеты. Мы вообще стали читать гораздо меньше.

Да, информации вокруг стало несравнимо больше. Интернет дает мгновенный доступ к любым новостям, аналитике, книгам, исследованиям. Но это вовсе не означает, что люди стали больше узнавать. Напротив, культура вдумчивого чтения постепенно уступает место культуре быстрого просмотра.

Большинство пользователей не читают тексты целиком. Они бегло пролистывают страницы, задерживаются на ярких фотографиях, читают заголовки, несколько первых строк или короткие посты в социальных сетях. Объемные материалы требуют времени, сосредоточенности и интеллектуального усилия. А именно этого современному человеку зачастую не хватает. Кто-то действительно живет в постоянном спешке, кто-то просто утратил привычку долго концентрироваться на одном тексте.

В результате формируется поколение людей, которым становится сложно воспринимать большие объемы информации. Им трудно удерживать внимание, анализировать прочитанное, делать выводы. А ведь именно такие навыки развиваются во время чтения качественной журналистики, публицистики, художественной и научно-популярной литературы.

Позже мы удивляемся, почему молодежи трудно ясно формулировать свои мысли, почему словарный запас становится беднее, почему многие испытывают сложности с публичными выступлениями, написанием сочинений, деловой перепиской или даже обычным разговором. Но разве речь человека может стать богатой сама по себе? Разве кругозор расширяется без постоянного знакомства с новыми текстами, идеями, фактами, точками зрения?

Словарный запас пополняется через чтение. Мышление развивается через чтение. Способность рассуждать и аргументировать рождается тоже благодаря чтению.

Особенно тревожно, когда от чтения постепенно отходят те, кто сам должен формировать культуру чтения у подрастающего поколения. Например, если учитель редко берет в руки книгу или газету, если сам не испытывает потребности в качественной публицистике и серьезных текстах, сможет ли он привить этот интерес своим ученикам? Любовь к чтению невозможно воспитать одними призывами. Ее можно передать только личным примером.

Конечно, нельзя противопоставлять бумагу и цифровые технологии. Электронные версии газет - естественный этап развития средств массовой информации. Многие авторитетные мировые издания успешно существуют именно благодаря цифровым подпискам. Но цифровой формат не должен означать отказ от самого чтения. Не столь важно, с какого носителя человек получает информацию - с газетного листа, планшета или телефона. Гораздо важнее, читает ли он вдумчиво или ограничивается бесконечной лентой коротких сообщений.

Сегодня перед обществом стоит не проблема выбора между бумагой и экраном. Настоящая проблема - постепенная утрата культуры чтения как таковой.

Если человек перестает читать длинные тексты, он постепенно перестает мыслить сложными категориями. Когда исчезает привычка анализировать, возрастает влияние поверхностных мнений, эмоциональных заголовков и громких лозунгов. Общество начинает жить короткими фразами, но большие идеи редко помещаются в несколько строк.

Поэтому разговор о будущем газет - это не разговор только о судьбе печатной прессы. Это разговор о будущем культуры, образования и интеллектуального развития общества. Пока мы будем оценивать успех количеством проведенных акций, а не количеством действительно читающих людей, проблема никуда не исчезнет.

Возродить интерес к чтению невозможно административными мерами. Его можно вернуть только тогда, когда чтение вновь станет естественной потребностью человека - потребностью понимать мир, расширять кругозор, искать ответы, а не просто потреблять бесконечный поток информации.

Ведь общество, которое перестает читать, со временем начинает хуже думать. А это уже проблема гораздо более серьезная, чем сокращение тиражей газет...

А. АМАНЖОЛОВА.

Сайлаушылар тізімдерінде өзіңізді қалай тексеруге болады?

2026 жылғы 23 тамызда Қазақстан Республикасы Құрылтайының депутаттарын сайлау өтеді.

Әрбір азамат өзі туралы сайлаушылар тізімдеріндегі деректерді оның тұрғылықты жері бойынша құрылған сайлау учаскелерінің үй-жайларында дауыс беретін күнге он бес күн қалғанда немесе 2026 жылғы 7 тамыздан бастап тексере алады.

Әскери бөлімдерде, шалғай және қатынасу қиын аудандарда, демалыс үйлерінде, санаторийлік-курорттық ұйымдарда, үздіксіз жұмыс істейтін өндіріс бар ұйымдарда, жұмысты вахталық әдіспен ұйымдастыру орындарында, қоғамнан уақытша оқшаулауды қамтамасыз ететін арнаулы мекемелерде, Қазақстан Республикасының шет мемлекеттердегі өкілдіктерінің жанынан құрылған сайлау учаскелерінде сайлаушылар тізімдермен дауыс беру күніне бес күн қалғанда немесе 2026 жылғы 17 тамыздан бастап таныса алады.

Тізімге енгізілмеген, дұрыс енгізілмеген немесе тізімнен шығарып тасталған, сондай-ақ дәлсіздік жіберілген жағдайда азамат сайлау комиссиясына сайлаушылар тізімдеріндегі деректерді түзету қажеттігі туралы шағымдануға құқылы.

Түзетуді немесе тізімге енгізуді сайлау комиссиясы дереу жүргізеді. Сайлау комиссиясы өтініш мақұлданбаған жағдайда азаматқа оның өтінішінің мақұлданбағаны туралы уәжді шешімнің көшірмесін дереу береді. Шешім бойынша сайлау комиссиясы орналасқан жердегі сотқа шағым жасалуы мүмкін, сот шағымды келіп түскен күні қарайды.

Жаңару үшін дауыс бер!

Қазақстан Республикасының Орталық сайлау комиссиясы.

Как проверить себя в списках избирателей?

23 августа 2026 года состоится выборы депутатов Курултая Республики Казахстан.

Каждый гражданин вправе проверить данные о себе в списках избирателей за пятнадцать дней до дня голосования или с 7 августа 2026 года в помещениях избирательных комиссий по месту своего проживания.

На избирательных участках, образованных в воинских частях, отдаленных и труднодоступных районах, в домах отдыха, в санаторно-курортных организациях, в организациях с непрерывно действующим производством, в местах организации труда вахтовым методом, специальных учреждениях, обеспечивающих временную изоляцию от общества, при загранучреждениях Республики Казахстан в иностранных государствах избиратели могут ознакомиться со списками за пять дней до дня голосования или с 17 августа 2026 года.

При невключении, неправильном включении или исключении из списка, а также допущении неточности, гражданин вправе подать заявление в избирательную комиссию о необходимости исправления данных в списках избирателей.

Исправление или включение в список производится избирательной комиссией немедленно. В случае отклонения заявления избирательная комиссия безотлагательно выдает гражданину копию мотивированного решения об отклонении его заявления. Решение может быть обжаловано в суде по месту нахождения избирательной комиссии, суд рассматривает жалобу в день ее поступления.

Голосуй за обновление!

Центральная избирательная комиссия

Республики Казахстан.

Макинск қаласының тұрғындары мен қонақтары!

Қазақстан Республикасының Білім министрлігі аз қамтылған және көп балалы отбасылардан шыққан оқушыларға, жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға оқу жылының басына дайындық кезеңінде көмек көрсету және әлеуметтік себептер бойынша балалардың мектепке келмеуінің алдын алу мақсатында жыл сайын «Мектепке жол» республикалық акциясын өткізеді.

Қазақстан Республикасының әрбір азаматы халықтың әлеуметтік осал топтарынан шыққан балаларды мектепке даярлауда атаулы көмек көрсетуде азаматтық белсенділік таныта алады, оның мектепке баратын жолы қуанышты болуы үшін әрбір балаға зейіні мен шынайы қамқорлығын көрсете алады.

Акцияның мақсаты - аз қамтылған және көп балалы отбасылардан шыққан оқушыларға, жетім балаларға, сондай-ақ ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға оқу жылының басына дайындық кезінде материалдық қолдау көрсету және әлеуметтік себептер бойынша балалардың мектепке келмеуінің алдын алу.

Акцияның басталуы 2026 жылғы 1 тамыздан бастап, аяқталуы 2026 жылғы 30 қыркүйек.

Біздің ауданда осындай отбасылардан шыққан оқушылар бар, сондықтан өскелең ұрпақты оқыту проблемасына бей-жай қарамау керек, өмірлік қиын жағдайға тап болған кішкентай отандастарымызға көмектесе алатын әрбір адам мұны істеуі керек.

Сонымен қатар, аз қамтылған, мұқтаж отбасылардың проблемаларына бей-жай қарамайтын кәсіпкерлерді және барлық тұрғындарды ынтымақтастыққа шақырамыз.

Ақпарат алу үшін ауданның білім бөліміне телефон арқылы хабарласуға болады 8(71646) 2-15-26, 8(71646)2-12-52.

Барлығы көмектесе алады!

Бұланды ауданы бойынша білім бөлімі.

Уважаемые жители и гости города Макинска!!!

Министерством просвещения Республики Казахстан в целях оказания помощи школьникам из числа малообеспеченных и многодетных семей, детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей в период подготовки к началу учебного года и предупреждения неявки детей в школу по социальным причинам ежегодно проводится республиканская акция «Дорога в школу».

Каждый гражданин Республики Казахстан может проявить

гражданскую активность в оказании посильной адресной помощи в подготовке в школу детей из социально-уязвимых слоев населения, внимание и настоящую заботу каждому ребёнку, чтобы его дорога в школу была радостной.

Цель Акции - оказание материальной поддержки школьникам из малообеспеченных и многодетных семей, детям-сиротам, а также детям, оставшимся без попечения родителей, во время подготовки к

началу учебного года и предупреждение неявки детей в школу по социальным причинам.

Старт Акции с 1 августа 2026 года, завершение – 30 сентября 2026 года.

В нашем районе есть школьники из таких семей, и поэтому равнодушных к проблеме обучения подрастающего поколения быть не должно, каждый, кто может помочь маленьким нашим согражданам, оказавшимся в трудной жизненной ситуации, должен это сделать.

Кроме того, приглашаем к сотрудничеству бизнесменов, предпринимателей и всех жителей, неравнодушных к проблемам малообеспеченных, нуждающихся семей.

За информацией обращаться в отдел образования района по телефону 8(71646) 2-15-26, 8(71646)2-12-52.

Помочь может каждый!

Отдел образования Буландынского района.

ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖҮЙЕСІ – ПЕНСИОННАЯ СИСТЕМА

БЖЗҚ ТУРАЛЫ ӨЗЕКТІ САУАЛДАР

Әлеуметтік кодекске енгізілген өзгерістер күшіне енгеннен кейін азаматтардың зейнетақы жинақтарымен не болмақ? Олардың сақталуына кепілдік беріле ме? Бұл кепілдік немен қамтамасыз етіледі?

Әлеуметтік кодекстің 217-бабында 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап «Мемлекет зейнетақы төлемдерін алушыларға бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорындағы міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының нақты енгізілген міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары мөлшерінде сақталуына кепілдік береді» деп көзделген.

Мемлекеттің зейнетақы активтерінің сақталуына беретін кепілдігі Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры (БЖЗҚ) мен инвестициялық портфельді басқарушылардың (ИПБ) қызметін реттеу, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (Ұлттық банк, ҚРҰБ) де, ИПБ-лардың да инвестициялық қызметіне қойылатын талаптарды белгілеу, зейнетақы активтерін орналастыру кезінде оларды әртараптандыру және тәуекелдерді төмендету жөніндегі талаптарды сақтау, сондай-ақ басқа да реттеуші нормалар арқылы қамтамасыз етіледі.

Жалпы алғанда, жинақтаушы зейнетақы жүйесі және қазақстандықтарды зейнетақымен қамсыздандыру мәселесі мемлекеттік реттеу, бақылау мен жауапкершілік аясында қала береді.

Зейнетақы активтерін кім басқарады?

Зейнетақы активтерін инвестициялауды Қазақстан Республикасының

Ұлттық Банкі (ҚР ҰБ), сондай-ақ 2021 жылдан бастап тиісті лицензиясы бар және уәкілетті органның талаптарына сәйкес келетін инвестициялық портфельді басқарушылар (ИПБ) жүзеге асырады. Зейнетақы жинақтарын осындай сенімгерлік басқарудың негізгі мақсаты – оларды түрлі қаржы құралдарына инвестициялау және инвестициялық кіріс алу.

Зейнетақы активтерін басқаратын ҚР ҰБ мен ИПБ-лардың өздерінің инвестициялық стратегиялары бар және олар инвестициялық декларация шеңберінде инвестициялық портфельдің құрылымын дербес айқындайды.

ИПБ-лардың қолданыстағы тізіліміне қазақстандықтар өздерінің зейнетақы жинақтарын басқаруға бере алатын 6 жеке компания кіреді: «Alatau City Invest» АҚ, «BCC Invest» АҚ, «Сентрас Секьюритиз» АҚ, «Halyk Finance» АҚ, «Halyk Global Markets» АҚ, «Tansar Capital» АҚ. ИПБ туралы ақпаратпен танысып, олардың инвестициялық декларацияларын www.enpf.kz сайтындағы «Қызметтер» – «Инвестициялық портфельді басқарушылар тізілімі» бөлімінен, сондай-ақ invest.enpf.kz ақпараттық интернет-платформасы арқылы зерделеуге болады.

Заңнамалық өзгерістерде міндетті зейнетақы жарналары және міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен қалыптастырылған зейнетақы жинақтарының 100%-ына дейін инвестициялық портфельді басқарушының (ИПБ) басқаруына беру мүмкіндігі көзделген. Бұл механизм қалай жұмыс істейді?

Әлеуметтік кодекстің 40-бабына сәйкес салымшыларға өздерінің зейнетақы жинақтарын ИПБ-ның

басқаруына беру және/немесе оларды Ұлттық Банктің басқаруында қалдыру туралы шешімді дербес қабылдау құқығы берілген.

2026 жылғы қыркүйекте салымшылардың инвестициялық мүмкіндіктерін кеңейтуді көздейтін заңнамалық өзгерістер де күшіне енеді. Егер қазіргі уақытта салымшылар міндетті зейнетақы және міндетті кәсіптік зейнетақы жинақтарының 50%-ына дейін, ал ерікті зейнетақы жинақтарының 100%-ына дейін ИПБ-ның басқаруына бере алатын болса, күзден бастап олар ерікті зейнетақы жинақтары сияқты міндетті зейнетақы жарналары (МЗЖ) мен міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары (МКЗЖ) есебінен қалыптастырылған жинақтарын да толық көлемде ИПБ-ның басқаруына бере алады.

Салымшы бір немесе бірнеше ИПБ-ны, сондай-ақ түрлі инвестициялық портфельдерді, яғни зейнетақы активтерін басқару үшін ИПБ ұсынатын инвестициялық стратегияларды өз бетінше таңдай алады. Бұл стратегиялар тәуекел деңгейі, күтілетін кірістілік және инвестициялау мерзімі бойынша ерекшеленеді.

Ақшаны ИПБ-ның сенімгерлік басқаруына беру үшін салымшы белгіленген нысандағы өтінішті беруі қажет. Мұны электрондық цифрлық қолтаңбаны пайдалана отырып, enpf.kz сайтындағы жеке кабинеті, invest.enpf.kz интернет-платформасы арқылы немесе БЖЗҚ-ның кез келген бөлімшесіне барып жасауға болады.

Зейнетақы жинақтарын ИПБ-ның басқаруына берудің тиімділігі қандай? Салымшылар зейнетақы активтерін басқару туралы толық

ақпаратты қайдан таба алады? Басқарушы компаниялардың қызмет нәтижелерін қалай бақылауға болады?

Зейнетақы жинақтарының 100%-ына дейін ИПБ-ның басқаруына беру салымшыларға кірістілік тарихы неғұрлым үздік немесе неғұрлым агрессивті инвестициялық стратегия ұсынатын ИПБ-ны таңдау арқылы капиталды ұзақ мерзімді перспективада көбейтуге мүмкіндік береді.

БЖЗҚ – зейнетақы нарығындағы бірыңғай инфрақұрылымдық институт, оның 100% акциясы Үкіметке тиесілі. Салымшылардың өз жинақтарын ИПБ-ның басқаруына беру құқығын іске асыруына байланысты БЖЗҚ-ның институционалдық міндеті де арта түсті. БЖЗҚ – барлық салымшылар үшін бірыңғай есепке алу және ақпараттық орталық, сондай-ақ активтерді кім басқаратынына қарамастан (салымшының таңдауы бойынша ҚР ҰБ және/немесе ИПБ) олардың жеке зейнетақы шоттарының операторы.

БЖЗҚ зейнетақы активтерін басқаруға байланысты қолжетімді қызметтер мен сервистерді ұсынады, сондай-ақ азаматтардың жинақтары туралы ақпаратты үзінді көшірмелерде тәулік бойы, яғни «24/7» режимінде толық көрсетеді.

Бұдан бөлек, БЖЗҚ салымшылары үшін заманауи цифрлық ресурс ретінде ақпараттық интернет-платформа (invest.enpf.kz) іске қосылды. Ол барлық басқарушылардың (ҚР ҰБ мен ИПБ-лардың) активтерді басқару нәтижелерін өзара салыстыруға мүмкіндік береді.

Invest.enpf.kz платформасы кірістілік туралы ақпаратқа қол жеткізуге

мүмкіндік береді. Сондай-ақ белгіленген кезеңдер аралығындағы динамикада активтерді басқарушылар мен олардың инвестициялық портфельдері бойынша көрсеткіштерді салыстыруға болады.

Осы платформа арқылы салымшылар: инвестициялық портфельдердің құрылымымен; әртүрлі кезеңдердегі кірістілік көрсеткіштерімен; инвестициялық құралдардың құрамымен; түрлі басқарушылардың салыстырмалы сипаттамаларымен; инвестициялық декларациялармен және басқару стратегияларымен таныса алады.

Сонымен қатар инвестициялық қызмет туралы ақпарат enpf.kz сайтында және invest.enpf.kz интернет-платформасында тұрақты түрде жарияланып, жаңартылып отырады.

Зейнетақы жинақтары сенімгерлік басқаруға берілген ИПБ-ның жауапкершілігі қалай қамтамасыз етіледі?

Салымшы зейнетақы активтерін басқаратын ИПБ-ны және инвестициялық портфельді, яғни тәуекел деңгейі, күтілетін кірістілігі және инвестициялау мерзімі бойынша ерекшеленетін инвестициялық стратегияны өз бетінше таңдауға құқылы.

Өз кезегінде, ИПБ-ға зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару бойынша заңнамада белгіленген жауапкершілік жүктеледі. ИПБ алған номиналды кірістілік пен реттеушінің талаптарына сәйкес есептелген кірістіліктің ең төменгі мәні арасында теріс айырма болған жағдайда, ИПБ бұл теріс айырманы өзінің меншікті капиталы есебінен өтейді.

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ О ЕНПФ

Что будет с пенсионными накоплениями граждан после вступления в силу изменений в Социальный кодекс? Гарантирована ли их сохранность? Чем она обеспечена?

Статья 217 Социального кодекса предусматривает, что с 1 января 2027 года «Государство гарантирует получателям пенсионных выплат сохранность обязательных пенсионных взносов, обязательных профессиональных пенсионных взносов в Едином накопительном пенсионном фонде в размере фактически внесенных обязательных пенсионных взносов, обязательных профессиональных пенсионных взносов».

Гарантия сохранности пенсионных активов со стороны государства обеспечивается посредством регулирования деятельности ЕНПФ и частных управляющих инвестиционным портфелем (УИП), установления требований к инвестиционной деятельности как Национального Банка Республики Казахстан (НБРК), так и УИП, требований по диверсификации и снижению рисков при размещении пенсионных активов, и другими регуляторными нормами.

Таким образом, накопительная пенсионная система и пенсионное обеспечение казахстанцев в целом остаются под регулированием, контролем и ответственностью государства.

Кто управляет пенсионными активами?

Инвестированием пенсионных активов занимается Национальный Банк РК (НБРК), а с 2021 г. и управляющие инвестиционным портфелем (УИП), имеющие

соответствующую лицензию и отвечающие требованиям уполномоченного органа. Главная цель такого доверительного управления пенсионными накоплениями - инвестирование в различные финансовые инструменты и получение дохода. Управляющие пенсионными активами - НБРК и УИП имеют собственные стратегии инвестирования пенсионных активов и самостоятельно определяют структуру инвестиционного портфеля в рамках инвестиционной декларации.

В актуальный реестр УИП входят 6 частных компаний, которым казахстанцы могут доверить управление своими пенсионными накоплениями: АО «Alatau City Invest», АО «BCC Invest», АО «Сентрас Секьюритиз», АО «Halyk Finance», АО «Halyk Global Markets», АО «Tansar Capital». Ознакомиться с информацией об УИП и изучить их инвестиционные декларации можно на сайте www.enpf.kz в разделе «Услуги» - «Реестр управляющих инвестиционным портфелем», а также посредством информационной интернет-платформы invest.enpf.kz.

Законодательными изменениями предусмотрена возможность передачи до 100% пенсионных накоплений, сформированных за счет обязательных пенсионных взносов и обязательных профессиональных пенсионных взносов, в управление управляющему инвестиционным портфелем (УИП). Как будет работать данный механизм?

Статьей 40 Социального кодекса предоставлено вкладчикам право на само-

стоятельное принятие решений по передаче своих пенсионных накоплений в управление УИП и/или сохранение их под управлением Национального Банка.

В сентябре 2026 года также вступают в силу законодательные изменения, предусматривающие расширение инвестиционных возможностей вкладчиков. Если сейчас вкладчики могут передавать в управление УИП до 50% обязательных и обязательных профессиональных накоплений и до 100% добровольных, то с осени они смогут передать в управление УИП как добровольные пенсионные накопления, так и накопления, сформированные за счет обязательных пенсионных взносов (ОПВ) и обязательных профессиональных пенсионных взносов (ОППВ), в полном объеме.

Вкладчик вправе самостоятельно выбрать один или несколько УИП, а также различные инвестиционные портфели, то есть инвестиционные стратегии для управления пенсионными активами, предлагаемые УИП, которые различаются по уровню риска, ожидаемой доходности и сроку инвестирования.

Для того, чтобы перевести деньги в доверительное управление УИП, вкладчику нужно подать заявление по определенной форме. Сделать это можно в личном кабинете на сайте enpf.kz, интернет-платформе invest.enpf.kz, используя электронную цифровую подпись, либо в любом отделении ЕНПФ.

Что дает перевод пенсионных накоплений? Как вкладчики могут найти полную информацию об управлении пенсионными активами и

отслеживать результаты деятельности управляющих компаний?

Перевод до 100% пенсионных накоплений в управление УИП открывает перед вкладчиками возможности для долгосрочного приумножения капитала при выборе УИП с лучшей историей доходности или более агрессивной стратегией.

Единым инфраструктурным институтом на пенсионном рынке является ЕНПФ, 100% акций которого принадлежат правительству. С реализацией вкладчиками права передачи в управление УИП своих накоплений, институциональная задача ЕНПФ возросла. ЕНПФ – общий учетный и информационный центр для всех вкладчиков, оператор их индивидуальных пенсионных счетов вне зависимости от того, кто управляет активами (НБРК и/или УИП по выбору вкладчика).

ЕНПФ обеспечивает доступные услуги и сервисы, связанные с управлением пенсионными активами, полностью отражая информацию о накоплениях граждан в выписках в режиме «24/7». Кроме того, для вкладчиков ЕНПФ запущена информационная интернет-платформа (invest.enpf.kz) как современный цифровой ресурс, предоставляющий возможность сопоставлять результаты по управлению активами всех управляющих (НБРК и УИП). Invest.enpf.kz предоставляет доступ к информации о доходности, позволяет в динамике по заданному диапазону периодов сопоставлять данные по управляющим активами и их портфелям.

С помощью данной платформы вкладчики могут ознакомиться с:

структурой инвестиционных портфелей; показателями доходности за различные периоды; составом инвестиционных инструментов; сравнительными характеристиками различных управляющих; инвестиционными декларациями и стратегиями управления.

Кроме того, информация об инвестиционной деятельности регулярно публикуется на сайте enpf.kz, интернет-платформе invest.enpf.kz и обновляется на постоянной основе.

Как будет обеспечиваться ответственность УИП при получении пенсионных накоплений в доверительное управление?

Вкладчик вправе самостоятельно выбирать УИП и инвестиционный портфель, то есть инвестиционную стратегию для управления пенсионными активами, которые различаются по уровню риска, ожидаемой доходности и сроку инвестирования.

В свою очередь, УИП несет законодательно установленную ответственность за доверительное управление пенсионными активами и в случае отрицательной разницы между номинальной доходностью, полученной УИП, и минимальным значением доходности, рассчитанным согласно требования регулятора, возмещает отрицательную разницу за счет собственного капитала УИП.

Более 98 процентов услуг проведено в цифровом формате

ЕНПФ - это единый оператор накопительной пенсионной системы Казахстана, который обеспечивает надежность и прозрачность пенсионных накоплений. Доступность услуг, оказываемых Фондом на сайте и в мобильном приложении в режиме 24/7, является важным условием роста интереса вкладчиков.

За период с 01.01.2026 г. по

30.06.2026 г. Фондом оказано населению 28,4 млн услуг. Из их общего количества 17,4 млн проведено в электронном формате, в автоматическом – 10,4 млн. Таким образом, доля услуг в автоматическом, электронном и удаленном форматах составила 98,6 % от общего количества. В очном формате было оказано 384,7 тыс. услуг, в том числе непо-

средственно в офисах Фонда 374,5 тыс.

Всего за отчетный период общее количество открытых в автоматическом режиме индивидуальных пенсионных счетов (ИПС) по всем видам индивидуальных пенсионных взносов, а также условных пенсионных счетов (УПС) для учета обязательных пенсионных взносов работодателя

(ОПВР), перечисленных работодателем за счет собственных средств, и целевых накопительных счетов (ЦНС, открываемых для учета и выплаты целевых накоплений получателям целевых накоплений в рамках программы «Нацфонд-детям») превысило 1,0 млн единиц.

Консультационные услуги ЕНПФ можно получить посредством мес-

сенджеров (чат-бота в WhatsApp и Viber по номеру +7 777 000 14 18), call-центра по номеру 1418 (звонок по Казахстану бесплатный), на корпоративном сайте enpf.kz, а также на официальных страницах ЕНПФ в социальных сетях Instagram, Facebook, ВКонтакте, Telegram, Одноклассники.

Пресс-центр АО «ЕНПФ».

Бұланды ауданының Карамышевқа ауылдық округі әкімінің заңда белгіленген өкілеттік мерзімінің аяқталуына байланысты Карамышевқа ауылдық округінің әкімін сайлауды тағайындау және әкімді сайлауды дайындау және өткізу жөніндегі негізгі іс-шаралардың Күнтізбелік жоспарын бекіту туралы

2026 жылғы 5 тамыз 52/37
«Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық заңының 14 бабының 2 және 8-1 тармақшаларына, 113-1 бабына сәйкес, Бұланды аудандық аумақтық сайлау комиссиясы ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:
1. Бұланды ауданының Карамышевқа ауылдық округі әкімінің заңда белгіленген өкілеттік мерзімінің аяқталуына байланысты Карамышевқа ауылдық округінің әкімін сайлау 2026 жылғы 13 қыркүйекке тағайындалсын.

2. Әкімді сайлауды дайындау және өткізу жөніндегі негізгі іс-шаралардың Күнтізбелік жоспары осы қаулының қосымшасына сәйкес бекітілсін.
3. Осы қаулы Бұланды аудандық аумақтық сайлау комиссиясының интернет-ресурсында және «Bulandy Aqparat» аудандық газетінде жариялансын.
Аумақтық сайлау комиссиясының төрағасы М. ЕСЕНҒОЖИН.
Аумақтық сайлау комиссиясының хатшысы А. ҚҰРМАШЕВА.

О назначении выборов акима Карамышевского сельского округа Буландынского района в связи с окончанием установленного законом срока полномочий акима Карамышевского сельского округа и об утверждении Календарного плана основных мероприятий по подготовке и проведению выборов акима

05 августа 2026 г. 52/37
В соответствии с подпунктами 2 и 8-1 статьи 14, статьи 113-1 Конституционного закона Республики Казахстан «О выборах в Республике Казахстан», Буландынская районная территориальная избирательная комиссия ПОСТАНОВЛЯЕТ:
1. Назначить на 13 сентября 2026 года выборы акима Карамышевского сельского округа Буландынского района в связи с окончанием установленного законом срока полномочий акима Карамышевского сельского округа.

2. Утвердить Календарный план основных мероприятий по подготовке и проведению выборов акима, согласно приложения к настоящему постановлению.
3. Опубликовать настоящее постановление на интернет-ресурсе Буландынской районной территориальной избирательной комиссии и в районной газете «Bulandy Aqparat».
Председатель территориальной избирательной комиссии М. ЕСЕНҒОЖИН.
Секретарь территориальной избирательной комиссии А. КУРМАШЕВА.

БЕЙНЕТ АЙТЫП КЕЛМЕЙДІ...

Жазғы шомылу маусымының басталуымен су айдындары тұрғындардың ең көп демалатын орындарының біріне айналады. Алайда дәл осы кезеңде, әсіресе балалардың қатысуымен болатын судағы жазатайым оқиғалардың қауіпі айтарлықтай артады.
Өкінішке қарай, жыл сайын орын алатын қайғылы оқиғалардың басты себебі – ересектердің салғырттығы мен балаларды бақылаудың жеткіліксіздігі. Баланың су жағасында бірнеше минут қана қараусыз қалуы орны толмас қайғыға әкелуі мүмкін. Қауіп тек терең суда ғана емес, таяз жерде де туындауы ықтимал екенін әрдайым есте сақтаңыз.
Құрметті ата-аналар!
Балаларды өзен, көл, тоған, канал, су қоймасы және басқа да су айдындарының маңында қараусыз қалдырмаңыздар. Кәмелетке толмаған балалардың ересектердің еріп жүруінсіз суға түсуіне жол бермеңіздер. Үрлемелі шеңберлер, жеңдікшелер, матрастар немесе құтқару кеудешелері ата-ананың тұрақты бақылауын алмастыра алмайды.
Су айдындарында демалу кезінде келесі қауіпсіздік қағидаларын қатаң сақтаңыздар: баланы су жағасында бір сәтке де қараусыз қалдырмаңыз;

тек арнайы жабдықталған және шомылуға рұқсат етілген орындарда ғана шомылыңыз; балалардың ересектердің қарауынсыз суға кіруіне жол бермеңіз; балаларға судағы қауіпсіздік ережелерін үнемі түсіндіріп, қауіп-қатер туралы еске салып отырыңыз; суға секіру, бірін-бірі итеру, тереңдікке жүзіп кету сияқты қауіпті ойындарға тыйым салыңыз; алкогольдік ішімдік ішкен күйде суға түспеңіз және балаларға теріс үлгі көрсетпеңіз; балалардың өз рұқсатыңызсыз су айдындарына баруына жол бермеңіз.
Әсіресе жасөспірімдерге ерекше назар аудару қажет. Олар өз күштерін асыра бағалап, ата-аналарына ескертпей достарымен бірге суға түсуге немесе жабдықталмаған жерлерде демалуға жиі барады. Осындай жағдайлар көбінесе қайғылы оқиғаларға әкеледі. Сондықтан ата-аналар балаларының қайда жүргенін, кіммен бірге екенін және немен айналысып жүргенін әрдайым біліп отыруы тиіс.
Әрбір ересек адам баланың қауіпсіздігі ең алдымен өзінің жауапкершілігінен басталатынын ұмытпауы керек. Ешбір құтқарушы ата-ананың қамқорлығы мен қырағылығын алмастыра алмайды.
Құрметті аудан тұрғындары!
Балаларыңызды қорғаңыздар және олардың ересектердің еріп жүруінсіз су айдындарының

маңында болуына жол бермеңіздер. Қарапайым қауіпсіздік ережелерін сақтау, қырағылық таныту және балалардың өмірі мен денсаулығына жауапкершілікпен қарау жазатайым оқиғалардың алдын алуға мүмкіндік береді.
Есте сақтаңыздар: балалар су айдындарының жанында тек ата-анасының немесе заңды өкілдерінің тұрақты бақылауымен ғана болуы тиіс.
* * *
ӨРТ ҚАУІПТІ КЕЗЕҢДЕ ТЫЙЫМ САЛЫНАТЫН ӘРЕКЕТТЕР ЖӘНЕ ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІН САҚТАУ ТӘРТІБІ
Өрт қауіпті кезеңде табиғи өрттердің алдын алу мақсатында бірқатар қатаң тыйымдар енгізіледі. Бұл талаптарды сақтау – әрбір азаматтың міндеті, өйткені бір ғана ұқыпсыз әрекет үлкен апатқа әкелуі мүмкін.
Өрт қауіпті кезеңде келесі әрекеттерге қатаң тыйым салынады:
* Орман және дала алқаптарында от жағуға;
* Құрғақ шөпті, қоқысты және қалдықтарды

өртеуге;
* Сөндірілмеген темекі тұқылын, сіріңкені жерге тастауға;
* Желді ауа райында кез келген ашық отты пайдалануға;
* Балалардың отпен ойнауына жол беруге;
* Жанғыш және тез тұтанатын сұйықтықтарды бақылаусыз қолдануға;
* Мангал, ошақ сияқты құрылғыларды қауіпсіздік талаптарын сақтамай пайдалануға;
* Шаруашылық аумақтарында өрт қауіпсіздігі талаптарын елемегуге.
Өрт қауіпсіздігін сақтау үшін:
* Аула мен үй маңын құрғақ шөптен, қоқыстан тұрақты түрде тазарту;
* Электр сымдары мен құралдарының жарамдылығын тексеру;
* Пештер мен жылыту құрылғыларын дұрыс пайдалану;
* Өрт сөндіру құралдарын (су, құм, өрт сөндіргіш) дайын күйде ұстау;
* От жағылған жағдайда оны толық сөндіріп кету;
* Балаларға өрт қауіпсіздігі ережелерін түсіндіру;
* Қауіпті жағдай туындағанда дереу 101 немесе 112 нөміріне хабарлау.
Бұланды ауданының Төтенше жағдайлар бөлімі.

АШЫҚ ЖИНАЛЫС НАСАНЫНДА ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУЛАР ТУРАЛЫ ХАБАРЛАНДЫРУ

1. Жобалардың атауы: Ақмола облысы, Бұланды ауданы, Макинск қаласында орналасқан «MEALPRO» ЖШС ет-сүйек бөлімшесіне арналған РШН, ҚББ, ЭББ жобалары, солтүстік-батыс өнеркәсіп аймағы, 4-ғимарат

2. Әсер ету аумағы: Макинск қаласы. Координаттары: 52°38'51.43»N 70°22'03.21»E, 52°38'52.62»N 70°22'05.41»E, 52°38'50.91»N 70°22'04.36»E, 52°38'51.31»N 70°22'02.75»E.

3. Қоғамдық тыңдаулар: сәрсенбі, 16.09.2026 ж. сағат 11.00-де Макинск қ., Макинск қ. әкімінің аппараты мекенжайы бойынша өтеді. Zoom конференциясына қосылу: <https://us04web.zoom.us/j/71458990091?pwd=OFUhNjlp2kQNqIB1VqT4q6xb00QO2F.1> Конференция идентификаторы: 714 5899 0091, кіру коды: gX7Raa

4. Жоспарланған қызметтің бастамашысы: «MEALPRO» ЖШС БСН 230440014695, Юр. мекен-жайы: Астана қаласы, Алматы ауданы, Рақымжан Қошқарбаев даңғылы, зд. 1/5. Өкілі: Мағзұмова Б.Т. тел. 87086672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.

5. Әзірлеуші: «ЭКОС» ЖШС, Астана қ., Иманов к-сі, 9, ВП 5, БСН 950740001238. Өкілі: Папенфот В.Г. тел. 8(7172) 21-22-21, info@ecosltd.kz

6. Жоба материалдары сайтта орналастырылған: ndbecology.gov.kz, <https://www.gov.kz/memleket/entities/aqmola-upr?lang=ru>

7. Жобалар материалдары бойынша қосымша ақпаратты мына мекенжай бойынша сұратуға болады: Астана қаласы, Алматы ауданы, Рақымжан Қошқарбаев даңғылы, зд. 1/5. Өкілі: Мағзұмова Б.Т. тел. 87086672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.

8. Ескертулер мен ұсыныстар: сілтеме бойынша қабылданады ndbecology.gov.kz және Көкшетау қаласы, Абай көшесі, 89, Ақмола облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы, эл. мекен-жайы: natur@aqmola.gov.kz; тел. +7 (7162) 25-19-86.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОБЩЕСТВЕННЫХ СЛУШАНИЙ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО СОБРАНИЯ

1. Наименование проекта: Проекты НДВ, ПУО, ПЭК для мясокостного отделения ТОО «MEALPRO» расположенного в г. Макинск, Буландынского района, Акмолинской области, северо-западная промышленная зона, здание 4

2. Территория воздействия: г. Макинск. Координаты: 52°38'51.43»N 70°22'03.21»E, 52°38'52.62»N 70°22'05.41»E, 52°38'50.91»N 70°22'04.36»E, 52°38'51.31»N 70°22'02.75»E.

3. Общественные слушания состоятся: среда, 16.09.2026 г. в 11.00 часов, по адресу: г. Макинск, Аппарат акима г. Макинск

Подключиться к конференции Zoom: <https://us04web.zoom.us/j/71458990091?pwd=OFUhNjlp2kQNqIB1VqT4q6xb00QO2F.1> Идентификатор конференции: 714 5899 0091, код доступа: gX7Raa

4. Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «MEALPRO» БИН 230440014695, Юр. адрес: г. Астана, р-н Алматы, пр. Рақымжан Қошқарбаев зд. 1/5. Представитель: Мағзұмова Б.Т. тел. 87086672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.

5. Разработчик: ТОО «ЭКОС», г. Астана, ул. Иманова, 9, ВП 5, БИН 950740001238. Представитель: Папенфот В.Г. Тел. 8(7172)21-22-21, эл. почта: info@ecosltd.kz.

6. Материалы проекта размещены на сайте: ndbecology.gov.kz, <https://www.gov.kz/memleket/entities/aqmola-upr?lang=ru>

7. Дополнительную информацию по материалам проектов можно запросить по адресу и номеру: г. Астана, р-н Алматы, пр. Рақымжан Қошқарбаев зд. 1/5. Представитель: Мағзұмова Б.Т. тел. 87086672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.

8. Замечания и предложения принимаются: по ссылке ndbecology.gov.kz и по адресу г. Кокшетау, ул. Абая, 89, Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Акмолинской области, эл. адрес: natur@aqmola.gov.kz; тел. +7 (7162) 25-19-86.

АШЫҚ ЖИНАЛЫС НАСАНЫНДА ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУЛАР ТУРАЛЫ ХАБАРЛАНДЫРУ

1. Жобалардың атауы: Ақмола облысы, Бұланды ауданы, Макинск қаласында орналасқан «MEALPRO» ЖШС ет-сүйек бөлімшесінің ықтимал әсерлері туралы есеп, солтүстік-батыс өнеркәсіп аймағы, 4-ғимарат, 2026-2033 жылдарға арналған

2. Әсер ету аумағы: Макинск қаласы. Координаттары: 52°38'51.43»N 70°22'03.21»E, 52°38'52.62»N 70°22'05.41»E, 52°38'50.91»N 70°22'04.36»E, 52°38'51.31»N 70°22'02.75»E.

3. Қоғамдық тыңдаулар: сәрсенбі, 16.09.2026 ж. сағат 9.30-де Макинск қ., Макинск қ. әкімінің аппараты мекенжайы бойынша өтеді. Zoom конференциясына қосылу: <https://us04web.zoom.us/j/75636699796?pwd=Ui9bqxLgRlcggkB2ydSuqe16Wof6Fp.1> Конференция идентификаторы: 756 3669 9796, кіру коды: h0Tqbw

4. Жоспарланған қызметтің бастамашысы: «MEALPRO» ЖШС БСН 230440014695, Юр. мекен-жайы: Астана қаласы, Алматы ауданы, Рақымжан Қошқарбаев даңғылы, зд. 1/5. Өкілі: Мағзұмова Б.Т. тел. 87086672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.

5. Әзірлеуші: «ЭКОС» ЖШС, Астана қ., Иманов к-сі, 9, ВП 5, БСН 950740001238. Өкілі: Папенфот В.Г. тел. 8(7172) 21-22-21, info@ecosltd.kz

6. Жоба материалдары сайтта орналастырылған: ndbecology.gov.kz, <https://www.gov.kz/memleket/entities/aqmola-upr?lang=ru>

7. Жобалар материалдары бойынша қосымша ақпаратты мына мекенжай бойынша сұратуға болады: Астана қаласы, Алматы ауданы, Рақымжан Қошқарбаев даңғылы, зд. 1/5. Өкілі: Мағзұмова Б.Т. тел. 87086672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.

8. Ескертулер мен ұсыныстар: сілтеме бойынша қабылданады ndbecology.gov.kz және Көкшетау қаласы, Абай көшесі, 89, Ақмола облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы, эл. мекен-жайы: natur@aqmola.gov.kz; тел. +7 (7162) 25-19-86.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОБЩЕСТВЕННЫХ СЛУШАНИЙ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО СОБРАНИЯ

1. Наименование проекта: Отчет о возможных воздействиях мясокостного отделения ТОО «MEALPRO» расположенного в г. Макинск, Буландынского района, Акмолинской области, северо-западная промышленная зона, здание 4 на 2026-2033 годы

2. Территория воздействия: г. Макинск. Координаты: 52°38'51.43»N 70°22'03.21»E, 52°38'52.62»N 70°22'05.41»E, 52°38'50.91»N 70°22'04.36»E, 52°38'51.31»N 70°22'02.75»E.

3. Общественные слушания состоятся: среда, 16.09.2026 г. в 9.30 часов, по адресу: г. Макинск, Аппарат акима г. Макинск

Подключиться к конференции Zoom: <https://us04web.zoom.us/j/75636699796?pwd=Ui9bqxLgRlcggkB2ydSuqe16Wof6Fp.1> Идентификатор конференции: 756 3669 9796, Код доступа: h0Tqbw

4. Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «MEALPRO» БИН 230440014695, Юр. адрес: г. Астана, р-н Алматы, пр. Рақымжан Қошқарбаев зд. 1/5. Представитель: Мағзұмова Б.Т. тел. 87086672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.

5. Разработчик: ТОО «ЭКОС», г. Астана, ул. Иманова, 9, ВП 5, БИН 950740001238. Представитель: Папенфот В.Г. Тел. 8(7172)21-22-21, эл. почта: info@ecosltd.kz.

6. Материалы проекта размещены на сайте: ndbecology.gov.kz, <https://www.gov.kz/memleket/entities/aqmola-upr?lang=ru>

7. Дополнительную информацию по материалам проектов можно запросить по адресу и номеру: г. Астана, р-н Алматы, пр. Рақымжан Қошқарбаев зд. 1/5. Представитель: Мағзұмова Б.Т. тел. 87086672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.

8. Замечания и предложения принимаются: по ссылке ndbecology.gov.kz и по адресу г. Кокшетау, ул. Абая, 89, Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Акмолинской области, эл. адрес: natur@aqmola.gov.kz; тел. +7 (7162) 25-19-86.

Поздравляем!

Заслуженного педагога, труженицу тыла, почетного ветерана системы образования Нину Федоровну Лель со славным юбилеем - 90 лет!

Пусть девяносто лет прекрасных
Нисколько не состарят Вас,
Погода в доме будет ясной,
И сил прибавится запас!
Такой же женственной, игривой,
Душою вечно молодой
И обязательно счастливой
Вы юбилей встречайте свой!

С уважением, районный Совет ветеранов

Сыбайлас жемқорлық туралы жалпы түсінік және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес мәселелері

Сыбайлас жемқорлық үнемі мұқият зерделеуді, жүйелі тәсілді, кешенді және жедел қарсы іс-қимылды талап ететін қазіргі қоғамның жағымсыз құбылысы болып табылады. Елдегі сыбайлас жемқорлықтың деңгейі мен ауқымы экономикалық дамуды тежейді, инвестициялық ахуалға теріс әсер етеді, елдің имиджін, Қазақстан Республикасымен ынтымақтастыққа халықаралық мүдделілікті төмендетеді. Осыған байланысты сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес Қазақстанның мемлекеттік саясатының негізгі басымдығы болып табылады. Сыбайлас жемқорлық біздің мемлекетіміздің ғана емес, бүкіл әлемнің проблемасы болып табылады. Қазір барлық елдер, соның ішінде ең озық елдер, жаңа сын-тегеуріндерді ескере отырып, сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің өз модельдерін қайта қарады, сыбайлас жемқорлық үшін жауапкершілікті қатаңдату туралы жаңа заңдар мен нормаларды қабылдады.

Қазақстан үшін сыбайлас жемқорлықты жеңу мемлекеттік саясаттың басты бағыттарының бірі болып табылады, оның басымдылығы Мемлекет басшысымен нақты белгіленген.

Біздің мемлекетімізде 1998 жылы «сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» және 1999 жылы «Мемлекеттік қызмет туралы» Қазақстан Республикасының заңдары қабылданды. Сондай-ақ, сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің пәрменді құралына айналған және мемлекеттік қызметшілердің мәртебесін, құқықтары мен міндеттерін, олардың моральдық-адамгершілік бейнесіне және іскерлік қасиеттеріне қойылатын талаптарды айқындаған «Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің Ар-намыс кодексі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2005 жылғы 3 мамырдағы № 1567 Жарлығы. Барлық мемлекеттік органдар сыбайлас жемқорлыққа қарсы түрлі іс-шаралар салынған ведомстволық бағдарламалар мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі жоспарларды қабылдады. Бүгінгі күні Қазақстан Республикасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске қатысты заңнама бар және дамуда, оған тікелей сыбайлас жемқорлыққа қарсы заң, түрлі сыбайлас жемқорлыққа қарсы мемлекеттік бағдарламалар кіреді, сыбайлас жемқорлық қылмыстар үшін қылмыстық жауапкершілік көзделген.

Сыбайлас жемқорлық әлеуметтік-экономикалық даму, нарықтық экономика құру, инвестициялар тарту процесін тежейді және демократиялық мемлекеттің саяси және қоғамдық институттарына теріс әсер етеді, елдің болашағы үшін елеулі қатер төндіреді.

Бұланды ауданы бойынша мемлекеттік кірістер басқармасы.

Строки благодарности

Выражаем искреннюю благодарность директору КГУ ССУ на дому Мурату Кабеновичу Исмагамбетову за оказанную помощь и неравнодушное отношение.

От всей души выражаем Вам искреннюю благодарность за Вашу отзывчивость, доброту и оказанную помощь нашей семье.

Спасибо Вам за то, что организовали проведение работ по выпавыванию ямы под септик, предоставив необходимую технику и оказав реальную поддержку. Ваша помощь стала для нас очень ценной и своевременной.

Особенно приятно осознавать, что рядом есть такие неравнодушные руководители, которые с пониманием относятся к семьям, воспитывающим детей с инвалидностью.

Желаем Вам крепкого здоровья, благополучия, успехов в работе, неиссякаемой энергии и всего самого доброго. Пусть Ваши добрые дела всегда возвращаются к Вам благодарностью и уважением людей.

С глубоким уважением и благодарностью, родители А. Сакенова.

ПРОДАМ

2-комнатную квартиру по адресу: г. Макинск, ул. Спортивная, 14. Частично с мебелью. Обр.: 8-775 803 42 00,

1-комнатную теплую квартиру с евроремонтом по ул. Лесная, 1-5. Частично с мебелью, балкон, 2 этаж. Обр.: 8-708 302 13 17,

4-комнатный дом по ул. Богенбая, 9 «А», 92 кв.м., хозпостройки, баня, гараж, огород. Обр.: 2-26-70, 8-701 379 98 02,

дом по ул. Касым хана (Чапаева), 48. Или обменяю на 2-комнатную квартиру. Обр.: 8-771 899 86 91,

дом из 3 комнат по ул. Кошевого, 37-2. Имеются: скважина, баня, хозпостройки, печь длительного горения. Обр.: 8-777 953 80 58.

КУПЛЮ

мясо (свинина). Обр.: 8-747 733 43 22.

**ПОНЕДЕЛЬНИК,
10 АВГУСТА
QAZAQSTAN**

5:30 Әнұран. 5:35 «Көңіл толқыны». 6:05, 3:15 «Сүйе білсең...» Т/с. 7:00 «ТАҢШОЛПАН». 8:00 «Сақшы арыстан». 9:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР» Т/с. 10:00, 13:00, 17:00, 20:00, 0:15 АҚПАРАТ. 10:10, 18:00 «Сезім мен серт» Т/с. 12:10, 2:30 «Қызық екен...». 13:10 «Ыстық ұя» Т/с. 14:15 «Ақорда». 14:30 «Абай үкімі». 15:05 «Адамзаттың бәрін сүй». 15:50, 21:25 «Сен қасымда болмасаң...» Т/с. 16:55 «БОЛАШАҚ ОЙЫНДАРЫ - 2026». 17:20, 0:45 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ». 20:30 «ӘУЛЕТ ҚҰПИЯСЫ» Т/с. 22:25, 1:35 «АШЫҚ АЛАҢ». 23:15 «1001 түн».

ХАБАР

05:00 Live 25. 07:00 «Оян!». 09:00 «Cover show». 10:00 Т/с «Мәдениет үйі». 12:20 «Абайдың кітапханасы». 13:00 «ОйнаIQ». 14:00 «Турбозавры». 15:00 «Халық таңдауы». 15:30 Т/с «Бозторғай». 17:30 «Абайдың әндері». 19:00 Новости. 19:30 Жаңалықтар. 20:00 Т/с «Қарлығаш ұя салғанда». 21:00 Т/с «Ар алдында». 23:00 «Қызық times». 00:15 Т/с «Райское место»

ХАБАР

6:00 «ҚАЙМАҚ». 7:05 «KÖREMİZ-ШОУ». 8:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!». 9:30 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!». 11:05 «ЖИТЬ ЗДОРОВО». 12:10 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!». 13:10 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР». 14:10 «ЖАҢАЛЫҚТАР». 14:25 «НОВОСТИ». 14:30 «ОСОБЕННОЕ ЛЕТО». 18:30, 3:25 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР». 19:05 «KÖREMİZ-ШОУ». 20:00, 1:45 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ». 20:35 «АУТСАЙДЕР». 2:25 «ГОСПОДА ОФИЦЕРЫ». 3:45 «АЛКИОН».

**ВТОРНИК
11 АВГУСТА
QAZAQSTAN**

5:30 Әнұран. 5:35, 10:00, 13:00, 17:00, 20:00, 0:15 АҚПАРАТ. 6:05, 3:15 «Сүйе білсең...» Т/с. 7:00 «ТАҢШОЛПАН». 8:00 «Сақшы арыстан». 9:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР» Т/с. 10:10, 18:00 «Сезім мен серт» Т/с. 12:10, 2:30 «Қызық екен...». 13:10 «Ыстық ұя» Т/с. 14:15 «Ақыл мен алгоритм». 14:35 «Жарқын жүздесу». 15:55, 21:25 «Сен қасымда болмасаң...» Т/с. 17:20, 0:45 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ». 20:30 «ӘУЛЕТ ҚҰПИЯСЫ» Т/с. 22:25, 1:35 «АШЫҚ АЛАҢ». 23:15 «1001 түн».

ХАБАР

05:00 «Абайдың әндері». 07:00 «Оян!». 09:00 «Cover show». 10:00 Т/с «Мәдениет үйі». 13:00 «ОйнаIQ». 14:00 «Турбозавры». 15:00 «Халық таңдауы». 15:30 Т/с «Бозторғай». 17:15 «Махаббат әлемі». 19:00 Новости. 19:30 Жаңалықтар. 20:00 Т/с «Қарлығаш ұя салғанда». 21:00 Т/с «Ар алдында». 23:00 «Қызық times». 00:15 Т/с «Райское место».

ХАБАР

6:00 «ЗАБУДЬ И ВСПОМНИ». 7:05 «KÖREMİZ-ШОУ». 8:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!». 9:30 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!». 11:05 «ЖИТЬ ЗДОРОВО». 12:10 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!». 13:10 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР». 14:10 «ЖАҢАЛЫҚТАР». 14:25 «НОВОСТИ». 14:30 «ОСОБЕННОЕ ЛЕТО». 18:30, 3:25 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР». 19:05 «KÖREMİZ-ШОУ». 20:00, 1:45 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ». 20:35 «АУТСАЙДЕР». 2:25 «ГОСПОДА ОФИЦЕРЫ». 3:45 «АЛКИОН».

**СРЕДА,
12 АВГУСТА
QAZAQSTAN**

5:30 Әнұран. 5:35, 10:00, 13:00, 17:00, 20:00, 0:15 АҚПАРАТ. 6:05,

ПРОГРАММА ТЕЛЕПЕРЕДАЧ

3:20 «Сүйе білсең...» Т/с. 7:00 «ТАҢШОЛПАН». 8:00 «Сақшы арыстан». 9:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР» Т/с. 10:10, 18:00 «Сезім мен серт» Т/с. 12:10, 2:30 «Қызық екен...». 13:10 «Ыстық ұя» Т/с. 14:15 «ЗАҢ АЛДЫНДА». 14:30 «КҮТУШІЛЕР». 14:50 «Жарқын жүздесу». 15:55, 21:25 «Сен қасымда болмасаң...» Т/с. 17:20, 0:45 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ». 20:30 «ӘУЛЕТ ҚҰПИЯСЫ» Т/с. 22:25, 1:35 «АШЫҚ АЛАҢ». 23:15 «1001 түн».

ХАБАР

05:00 «Махаббат әлемі». 07:00 «Оян!». 09:00 «Cover show». 10:00 Т/с «Мәдениет үйі». 13:00 «ОйнаIQ». 14:00 «Турбозавры». 15:00 «Халық таңдауы». 15:30 Т/с «Бозторғай». 17:30 «Асыл арман». 19:00 Новости. 19:30 Жаңалықтар. 20:00 Т/с «Қарлығаш ұя салғанда». 21:00 Т/с «Ар алдында». 23:00 «Қызық times». 00:15 Т/с «Райское место».

ХАБАР

6:00 «ЗАБУДЬ И ВСПОМНИ». 7:05 «KÖREMİZ-ШОУ». 8:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!». 9:30 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!». 11:05 «ЖИТЬ ЗДОРОВО». 12:10 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!». 13:10 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР». 14:10 «ЖАҢАЛЫҚТАР». 14:25 «НОВОСТИ». 14:30 «ОСОБЕННОЕ ЛЕТО». 18:30, 3:10 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР». 19:05 «KÖREMİZ-ШОУ». 20:00, 1:25 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ». 20:35 «ЗАТАИВ ДЫХАНИЕ». 2:10 «ГОСПОДА ОФИЦЕРЫ». 3:45 «П@УТИНА».

**ЧЕТВЕРГ,
13 АВГУСТА
QAZAQSTAN**

5:30 Әнұран. 5:35, 10:00, 13:00, 17:00, 20:00, 0:15 АҚПАРАТ. 6:05, 3:35 «Сүйе білсең...» Т/с. 7:00 «ТАҢШОЛПАН». 8:00 «Сақшы арыстан». 9:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР» Т/с. 10:10, 18:00 «Сезім мен серт» Т/с. 12:10, 2:55 «Қызық екен...». 13:10 «Ыстық ұя» Т/с. 14:15 «ТАЗА САНА». 14:50, 1:35 «Ізгілік формуласы». 15:10 «Жарқын жүздесу». 15:55, 21:25 «Сен қасымда болмасаң...» Т/с. 17:20, 0:45 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ». 20:25, 0:40 АҚША ӘЛІППЕСІ. 20:30 «ӘУЛЕТ ҚҰПИЯСЫ» Т/с. 22:25, 2:00 «АШЫҚ АЛАҢ». 23:15 «1001 түн».

ХАБАР

05:00 «Асыл арман». 07:00 «Оян!». 09:00 «Cover show». 10:00 Т/с «Мәдениет үйі». 12:00 Т/с «Гүлдер жыламайды». 13:00 «ОйнаIQ». 14:00 «Турбозавры». 15:00 «Халық таңдауы». 15:30 Т/с «Бозторғай». 17:30 «Жырлайды жүрек». 19:00 Новости. 19:30 Жаңалықтар. 20:00 Т/с «Қарлығаш ұя салғанда». 21:00 Т/с «Ар алдында». 23:00 «Қызық times». 00:15 Т/с «Райское место».

ХАБАР

6:00 «ЗАБУДЬ И ВСПОМНИ». 7:05 «KÖREMİZ-ШОУ». 8:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!». 9:30 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!». 11:05 «ЖИТЬ ЗДОРОВО». 12:10 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!». 13:10 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР». 14:10 «ЖАҢАЛЫҚТАР». 14:25 «НОВОСТИ». 14:30 «ОСОБЕННОЕ ЛЕТО». 18:30, 3:10 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР». 19:05 «KÖREMİZ-ШОУ». 20:00, 1:25 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ». 20:35 «ЗАТАИВ ДЫХАНИЕ». 2:10 «ГОСПОДА ОФИЦЕРЫ». 3:45 «П@УТИНА».

**ПЯТНИЦА,
14 АВГУСТА
QAZAQSTAN**

5:30 Әнұран. 5:35, 10:00, 13:00, 17:00, 20:00, 0:15 АҚПАРАТ. 6:00 Ақша әліппесі. 6:05, 3:40 «Сүйе білсең...» Т/с. 7:00 «ТАҢШОЛПАН». 8:00 «Сақшы арыстан». 9:00

ШУБАРКОЛЬ - (фракции 0-300мм.)
ШУБАРКОЛЬ - (фракции 50-200мм.)
МАЙКУБЕН - (фракции 0-300мм.)
КАРАЖЫРА
КАЛИБРОВАННЫЙ - (фракции 50-50 мм.)

**Свежий
завоз**

**ТОО «Бұланды-Комир»
(погруздвор)
5-11-44, 2-32-60
8-705 429 35 27,
8-705 553 47 96.**

«ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР» Т/с. 10:10, 18:00 «Сезім мен серт» Т/с. 12:10, 2:30 «Қызық екен...». 13:10 «Ыстық ұя» Т/с. 14:15, 3:10 «ТАРИХ ТАМЫРШЫСЫ». 14:55 «Жарқын жүздесу». 15:55, 21:25 «Сен қасымда болмасаң...» Т/с. 17:20, 0:45 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ». 20:30 «ӘУЛЕТ ҚҰПИЯСЫ» Т/с. 22:25, 1:35 «АШЫҚ АЛАҢ». 23:15 «1001 түн».

ХАБАР

05:00 «Жырлайды жүрек». 07:00 «Оян!». 09:00 «Cover show». 10:00 Т/с «Гүлдер жыламайды». 13:00 «ОйнаIQ». 14:00 «Турбозавры». 15:30 Т/с «Бозторғай». 17:15 «Қазақи той-шоу концерт». 19:00 Новости. 19:30 Жаңалықтар. 20:00 Т/с «Қарлығаш ұя салғанда». 21:00 Т/с «Ар алдында». 22:00 «Қоғам пікірі». 23:00 «Қызық times». 00:15 Т/с «Райское место».

ХАБАР

6:00 «ЗАБУДЬ И ВСПОМНИ». 7:05 «KÖREMİZ-ШОУ». 8:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!». 9:30 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!». 11:05 «ЖИТЬ ЗДОРОВО». 12:10 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!». 13:10 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР». 14:10 «ЖАҢАЛЫҚТАР». 14:25 «НОВОСТИ». 14:30 «ОСОБЕННОЕ ЛЕТО». 18:30, 3:00 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР». 19:05 «KÖREMİZ-ШОУ». 20:00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ». 20:35 «ПОЛЕ ЧУДЕС». 22:05 «ЛАБИРИНТ ИЛЛЮЗИЙ». 3:45 «ПАДЕНИЕ ОРДЕНА».

**СУББОТА,
15 АВГУСТА
QAZAQSTAN**

5:30 Әнұран. 5:35, 20:00, 2:30 АҚПАРАТ. 6:05, 3:20 «Сүйе білсең...» Т/с. 7:25 «Бірегей». 8:00 «Сақшы арыстан». 9:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР» Т/с. 10:00 «Сезім мен серт» Т/с. 12:00, 3:00 «PRIME ERA». 12:25 «Махаббатым». 13:35 «Рататуй». 15:10 «Жар-жар» Т/с. 18:00 «СЕЗІМ МЕН СЕРТ» Т/с. 20:15, 2:45 «ЭЛЕМ ЖӘНЕ БІЗ». 20:30 «ӘУЛЕТ ҚҰПИЯСЫ» Т/с. 21:25 Шәмші Қалдаяқовтың шығармашылығына арналған кеш. 23:00 «ҮШ НОЯН: МИЛЕДИ».

ХАБАР

05:00 «Әке бақыты». 06:00 «Қазақи той-шоу концерт». 08:00

Т/с «Бозторғай». 11:00 «Ранго». 12:35 «Нам всем конец». 14:00 «XXI ғасыр көшбасшысы». 15:15 «Қызық times». 16:30 Т/с «Қарлығаш ұя салғанда». 19:00 «Ән аға – жан аға». 21:00 «7 күн». 21:30 Жұмыр жер. 21:50 «Работоторговля». 23:30 «Creative Qazaqstan». 00:00 «Контекст».

ХАБАР

6:00 «ҚАЙМАҚ». 7:05, 3:45 «П@УТИНА». 8:05 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ». 8:45 «ПОЛЕ ЧУДЕС». 10:00 «ЛАБИРИНТ ИЛЛЮЗИЙ». 15:05 «ЖҮРЕКТІ ТЕРБЕГЕН ӘНДЕР». 17:30 «ҒАШЫҒЫМ». 20:05 «Н+Н». 0:30 «СНОВА В ЛУЖНИКАХ». КОНЦЕРТ ГРУППЫ «КИНО». 2:55 «ПАДЕНИЕ ОРДЕНА».

**ВОСКРЕСЕНЬЕ,
16 АВГУСТА
QAZAQSTAN**

5:30 Әнұран. 5:35 АҚПАРАТ. 5:50 «Көңіл толқыны». 6:05, 3:35 «Сүйе білсең...» Т/с. 7:25 «Тарих тамыршысы». 8:00 «Сақшы арыстан». 9:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР» Т/с. 10:00, 18:00 «Сезім мен серт» Т/с. 12:00 Шығармашылық кеш. 13:40 «Рататуй». 15:15 «Үш ноян: Миледи». 17:40, 3:15 «АҚОРДА». 20:00, 2:35 «АПТА». 20:40 «ӘУЛЕТ ҚҰПИЯСЫ» Т/с. 21:35 «Махаббат гүлі солмайды». 0:05 «Жар-жар» Т/с.

ХАБАР

05:00 «Әке бақыты». 06:00 «Ән аға – жан аға». 08:00 Т/с «Бозторғай». 11:00 «Тэд-путешественник и тайна царя Мидаса». 12:15 «Работоторговля». 14:00 «Cover show». 15:15 «Қызық times». 16:30 Т/с «Қарлығаш ұя салғанда». 18:30 «ELORDA CUP». 21:00 «7 күн». 21:30 Глобальные события. 21:50 «Нам всем конец». 23:20 Azamat LIVE. 00:35 Т/с «Райское место».

ХАБАР

6:00 «ҚАЙМАҚ». 7:05, 3:45 «П@УТИНА». 9:10 «ДАСТАРХАН». 10:25 «Н+Н». 15:15 «ДОСТОЯНИЕ РЕСПУБЛИКИ». 17:30 «КУЛЬТУРНАЯ КОМЕДИЯ». 20:05 «НЕЛЮБИМАЯ НЕВЕСТКА». 0:25 «СКРЫТЫЕ МОТИВЫ». 2:40 «ПАДЕНИЕ ОРДЕНА».

Собственник и издатель: ТОО «BULANDY-MEDIA»

«BULANDY AQPAPAT»

Адрес редакции: 020500, г. Макинск, ул. Сейфуллина, 18 «б», 1 этаж.

Тел/факс: 8 (71646) 2-11-63, e-mail: vesti_bulandy@mail.ru.

Газета набрана и сверстана в компьютерном цехе редакции, отпечатана в типографии ТОО «Газетный двор», г. Петропавловск, ул. Г. Мусрепова, 34 «В». Печать офсетная. Объем 2 печатных листа. Тираж 1000 экз. Заявка № 31. Номер заказа 370. Газета выходит в пятницу. Статьи со знаком PR печатаются на правах рекламы. Ответственность за содержание рекламы и объявлений несет рекламодатель. Редакция уважает, но не всегда разделяет мнение автора публикации.

**Редактор
А. АМАНЖОЛОВА**

Свидетельство о постановке на учет № KZ09VPY00013835 выдано Министерством информации и коммуникаций РК 14.08.2019 г.

г. Астана

ТОО «MEALPRO»

Август 2026 г.

ЭФИРНАЯ СПРАВКА

Настоящим ТОО «NS Радио Астана» подтверждает, что в эфире радиостанции «NS» по г. Астана 6 августа 2026 г. была размещена информация о проведении общественных слушаний, общим количеством 8 (восемь) выходов, на казахском и русском языках, следующего содержания:

Жобалардың атауы: Ақмола облысы, Бұланды ауданы, Макинск қаласында орналасқан "MEALPRO" ЖШС ет-сүйек бөлімшесіне арналған РШН, ҚББ, ЭББ жобалары, солтүстік-батыс өнеркәсіп аймағы, 4-ғимарат
Әсер ету аумағы: Макинск қаласы. Координаттары: 52°38'51.43"N 70°22'03.21"E, 52°38'52.62"N 70°22'05.41"E, 52°38'50.91"N 70°22'04.36"E, 52°38'51.31"N 70°22'02.75"E.

Қоғамдық тыңдаулар: сәрсенбі, 16.09.2026 ж. сағат 11.00-де Макинск қ., Макинск қ. әкімінің аппараты мекенжайы бойынша өтеді.

Zoom конференциясына қосылу:

<https://us04web.zoom.us/j/71458990091?pwd=OFUhNjlp2kQNqIB1VqT4q6xb00Q02F.1>

Конференция идентификаторы: 714 5899 0091, кіру коды: gX7Raa

Жоспарланған қызметтің бастамашысы: "MEALPRO" ЖШС БСН 230440014695, Юр. мекен-жайы: Астана қаласы, Алматы ауданы, Рақымжан Қошқарбаев даңғылы, зд. 1/5. Өкілі: Мағзұмова Б.Т. тел. 87086672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.

Әзірлеуші: "ЭКОС" ЖШС, Астана қ., Иманов к-сі, 9, ВП 5, БСН 950740001238. Өкілі: Папенфот В.Г. тел. 8(7172) 21-22-21, info@ecosltd.kz

Жоба материалдары сайтта орналастырылған: ndbecology.gov.kz, <https://www.gov.kz/memleket/entities/aqmola-upr?lang=ru>

Жобалар материалдары бойынша қосымша ақпаратты мына мекенжай бойынша сұратуға болады: Астана қаласы, Алматы ауданы, Рақымжан Қошқарбаев даңғылы, зд. 1/5. Өкілі: Мағзұмова Б.Т. тел. 87086672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.

Ескертулер мен ұсыныстар: сілтеме бойынша қабылданады ndbecology.gov.kz және Көкшетау қаласы, Абай көшесі, 89, Ақмола облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы, эл. мекен-жайы: upr.expertiza@mail.ru; тел. +7 (7162) 25-19-86.

Наименование проекта: Проекты НДВ, ПУО, ПЭК для мясокостного отделения ТОО «MEALPRO» расположенного в г. Макинск, Буландинского района, Акмолинской области, северо-западная промышленная зона, здание 4
Территория воздействия: г. Макинск. Координаты: 52°38'51.43"N 70°22'03.21"E, 52°38'52.62"N 70°22'05.41"E, 52°38'50.91"N 70°22'04.36"E, 52°38'51.31"N 70°22'02.75"E.

Общественные слушания состоятся: среда, 16.09.2026 г. в 11.00 часов, по адресу: г. Макинск, Аппарат акима г. Макинск

Подключиться к конференции Zoom:

<https://us04web.zoom.us/j/71458990091?pwd=OFUhNjlp2kQNqIB1VqT4q6xb00Q02F.1>

Идентификатор конференции: 714 5899 0091, код доступа: gX7Raa

Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «MEALPRO» БИН 230440014695, Юр. адрес: г. Астана, р-н Алматы, пр. Рақымжан Қошқарбаев зд. 1/5. Представитель: Мағзұмова Б.Т. тел. 87086672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.

Разработчик: ТОО «ЭКОС», г. Астана, ул. Иманова, 9, ВП 5, БИН 950740001238. Представитель: Папенфот В.Г. Тел. 8(7172)21-22-21, эл. почта: info@ecosltd.kz.

Материалы проекта размещены на сайте: ndbecology.gov.kz, <https://www.gov.kz/memleket/entities/aqmola-upr?lang=ru>

Дополнительную информацию по материалам проектов можно запросить по адресу и номеру: г. Астана, р-н Алматы, пр. Рақымжан Қошқарбаев зд. 1/5. Представитель: Мағзұмова Б.Т. тел. 87086672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.

Замечания и предложения принимаются: по ссылке ndbecology.gov.kz и по адресу г. Кокшетау, ул. Абая, 89, Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Акмолинской области, эл. адрес: upr.expertiza@mail.ru; тел. +7 (7162) 25-19-86.

Директор
ТОО «NS Радио Астана»

Искакова З.

10.08.2026 г. 10:25 ч.
Ақмолинская область,
Буландинский район,
г.Макинск, ГУ "Аппарат
акимагорода Макинск"

АШЫҚ ЖИНАЛЫС НАСАНЫНДА ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУЛАР ТУРАЛЫ ХАБАРЛАНДЫРУ

1. Жобалардың атауы: Ақмола облысы, Буланды ауданы, Макинск қаласында орналасқан "MEALPRO" ЖШС ет-сүйек бөлімшесіне арналған РШН, ҚББ, ЭББ жобалары, солтүстік-батыс өнеркәсіп аймағы, 4-ғимарат
2. Әсер ету аумағы: Макинск қаласы. Координаттары: 52°38'51.43"N 70°22'03.21"E, 52°38'52.62"N 70°22'05.41"E, 52°38'50.91"N 70°22'04.36"E, 52°38'51.31"N 70°22'02.75"E.
3. Қоғамдық тыңдаулар: сәрсенбі, 16.09.2026 ж. сағат 11.00-де Макинск қ., Макинск қ. әкімінің аппараты мекенжайы бойынша өтеді.
Zoom конференциясына қосылу: <https://us04web.zoom.us/j/71458990091?pwd=OFUhHJlp2kQNqIB1VqT4q6xb00QO2F.1>
Конференция идентификаторы: 714 5899 0091, кіру коды: gX7Raa
4. Жоспарланған қызметтің бастамашысы: "MEALPRO" ЖШС БСН 230440014695, Юр. мекен-жайы: Астана қаласы, Алматы ауданы, Рақымжан Қошқарбаев даңғылы, зд. 1/5. Өкілі: Мағзумова Б.Т. тел. 87066672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.
5. Әзірлеуші: "ЭКОС" ЖШС, Астана қ., Иманов к-сі, 9, ВП 5, БСН 950740001238. Өкілі: Папенфот В.Г. тел. 8(7172) 21-22-21, info@ecosltd.kz
6. Жоба материалдары сайтта орналастырылған: ndbecology.gov.kz, <https://www.gov.kz/memleket/entities/aqmola-upr?lang=ru>
7. Жобалар материалдары бойынша қосымша ақпаратты мына мекенжай бойынша сұратуға болады: Астана қаласы, Алматы ауданы, Рақымжан Қошқарбаев даңғылы, зд. 1/5. Өкілі: Мағзумова Б.Т. тел. 87086672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.
8. Ескертулер мен ұсыныстар: сілтеме бойынша қабылданады ndbecology.gov.kz және Көкшетау қаласы, Абай көшесі, 89, Ақмола облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы, эл. мекен-жайы: upr.expertiza@mail.ru, тел. +7 (7162) 25-19-86.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОБЩЕСТВЕННЫХ СЛУШАНИЙ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО СОБРАНИЯ

1. Наименование проекта: Проекты НДВ, ПУО, ПЭК для мясокостного отделения ТОО «MEALPRO» расположенного в г. Макинск, Буландинского района, Ақмолинской области, северо-западная промышленная зона, здание 4
2. Территория воздействия: г. Макинск. Координаты: 52°38'51.43"N 70°22'03.21"E, 52°38'52.62"N 70°22'05.41"E, 52°38'50.91"N 70°22'04.36"E, 52°38'51.31"N 70°22'02.75"E.
3. Общественные слушания состоятся: среда, 16.09.2026 г. в 11.00 часов, по адресу: г. Макинск, Аппарат акима г. Макинск
Подключиться к конференции Zoom: <https://us04web.zoom.us/j/71458990091?pwd=OFUhHJlp2kQNqIB1VqT4q6xb00QO2F.1>
Идентификатор конференции: 714 5899 0091, код доступа: gX7Raa
4. Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «MEALPRO» БИН 230440014695, Юр. адрес: г. Астана, р-н Алматы, пр. Рақымжан Қошқарбаев зд. 1/5.
Представитель: Мағзумова Б.Т. тел. 87066672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.
5. Разработчик: ТОО «ЭКОС», г. Астана, ул. Иманова, 9, ВП 5, БИН 950740001238. Представитель: Папенфот В.Г. Тел. 8(7172)21-22-21, эл. почта: info@ecosltd.kz.
6. Материалы проекта размещены на сайте: ndbecology.gov.kz, <https://www.gov.kz/memleket/entities/aqmola-upr?lang=ru>
7. Дополнительную информацию по материалам проектов можно запросить по адресу и номеру: г. Астана, р-н Алматы, пр. Рақымжан Қошқарбаев зд. 1/5.
Представитель: Мағзумова Б.Т. тел. 87086672317, bibigul.magzumova@aitas.kz.
8. Замечания и предложения принимаются: по ссылке ndbecology.gov.kz и по адресу г. Кокшетау, ул. Абая, 89, Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Ақмолинской области, эл. адрес: upr.expertiza@mail.ru, тел. +7 (7162) 25-19-86.

10.08.2026г. 10:32 ч

Акмолинская область, Буландинский район,
г.Макинск, ГУ "Аппарат акима города Макинск"

АКТОМЛИНСКАЯ ОБЛАСТЬ, БУЛАНДИНСКИЙ РАЙОН, Г.МАКИНСК
ГУ "АППАРАТ АКИМА ГОРОДА МАКИНСК"

УТВЕРЖДЕНО: _____
ПОДПИСАНО: _____

Исполнительный директор: _____
Заместитель исполнительного директора: _____
Начальник отдела: _____
Секретарь: _____

Секретарь: _____

АКТОМЛИНСКАЯ ОБЛАСТЬ, БУЛАНДИНСКИЙ РАЙОН, Г.МАКИНСК
ГУ "АППАРАТ АКИМА ГОРОДА МАКИНСК"

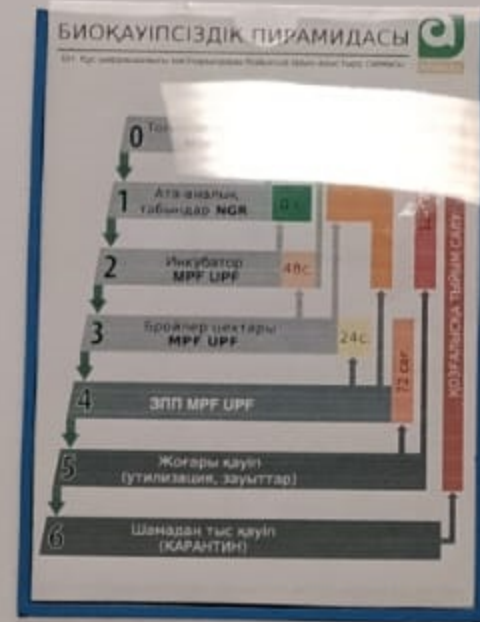
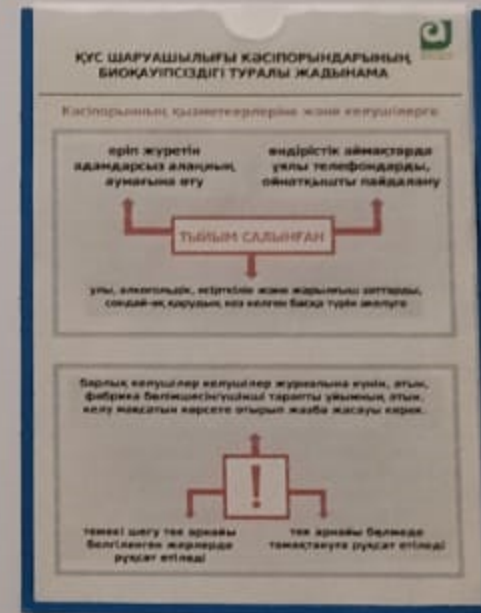
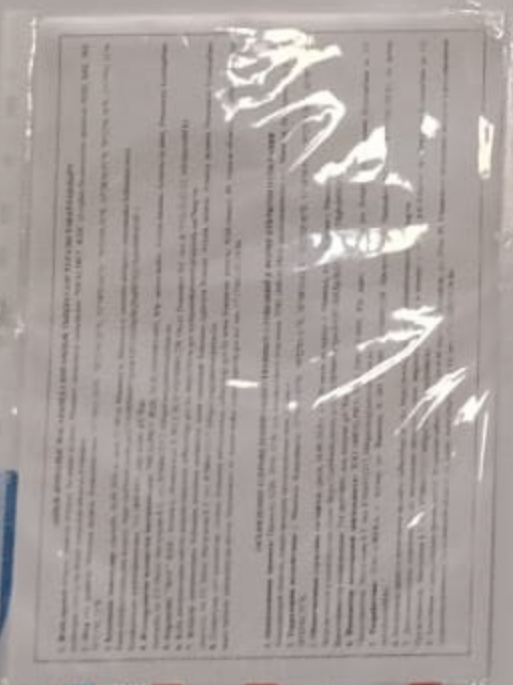
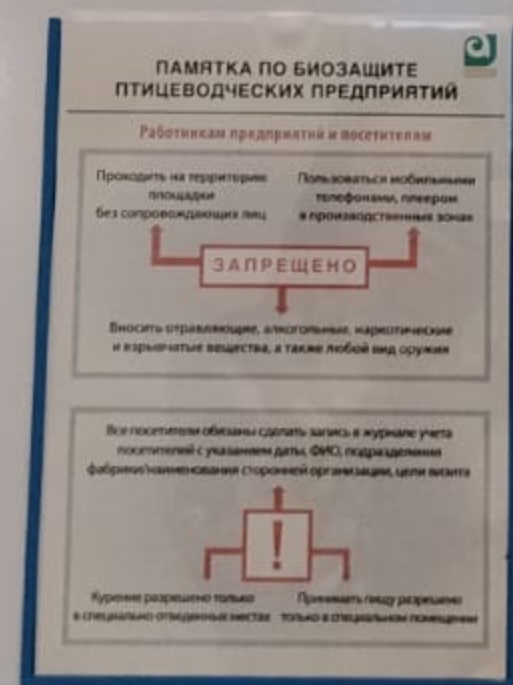
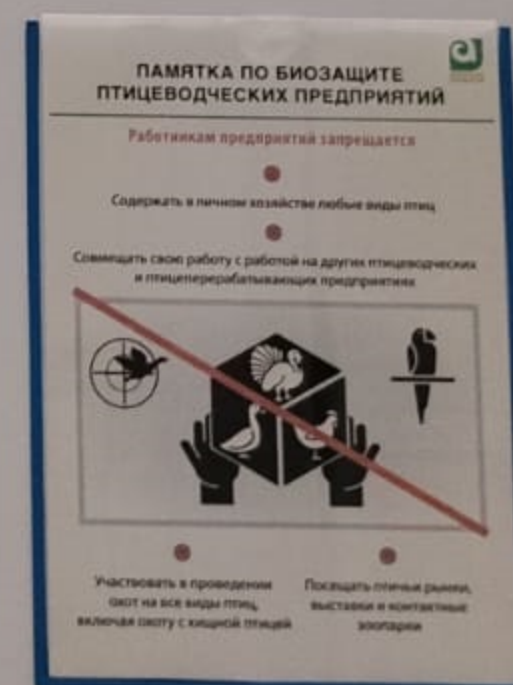
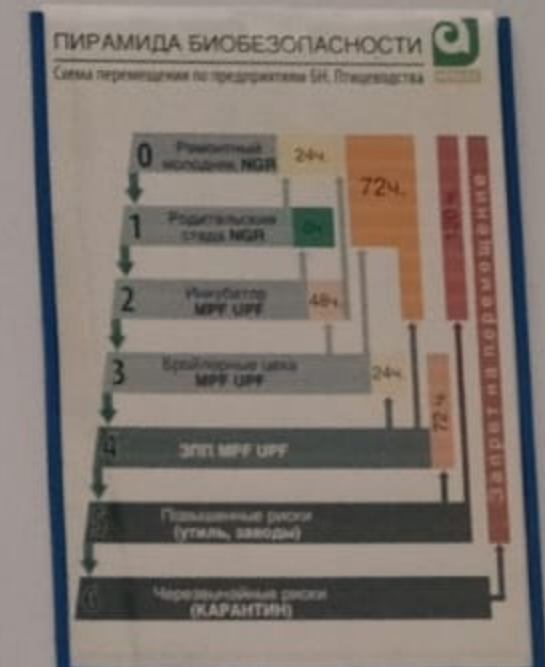
УТВЕРЖДЕНО: _____
ПОДПИСАНО: _____

Исполнительный директор: _____
Заместитель исполнительного директора: _____
Начальник отдела: _____
Секретарь: _____

Секретарь: _____

10.08.2026г. 10:35 ч
Ақмолинская область,
Буландинский район, г. Макинск
ТОО "Макинская птицефабрика"

МРФ
МАКИНСКАЯ ПТИЦЕФАБРИКА

СТЬ,
ОН, г. Макинск
тицефабрика"

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОБЩЕСТВЕННЫХ СЛУШАНИЙ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО СОБРАНИЯ

1. **Наименование проспекта:** Проспекты ННП, ПУО, ПТЭС для комплексного освоения ТОО «MEALPRO» расположенного в г. Макинск, Бузчинского района, Акмолинской области, северозападной промышленная зона, здание 4

2. **Территория застройки:** г. Макинск. Координаты: 52°18'51.43"N, 70°22'03.21"E, 52°18'50.91"N, 70°22'03.46"E, 52°38'51.31"N, 70°22'03.75"E

3. **Общественные слушания состоятся:** среда, 16.09.2026 г. в 11.00 часов, по адресу: г. Магнитск. Аппарат администрации.
Для посещения в конференцию Zoom: <https://us644.web.zoom.us/j/71458990091> **Zoom-ID: 71458990091** **pwd: 0FT466b000Q3ZF** **1**
Идентификатор конференции: 714 5899 0091, код доступа: x7Raa

4. Ингибитор начисленной деятельности: ООО «МЕЛ ПРО», ИНН 230440014695 Юр. адрес: г. Астана, р-н Алматы, пр. Раскольникова Кипарисовых зд. 1/5. Представитель: Марьямина И.Г. тел. 8706672317, ibigul.maryamova@yandex.kz

5. Разработчик: ООО «ЗКОС», г. Астана, пр. Исакова, 9, ИИ 5, ИНН 950740001238. Представитель: Панкратов Б.Г. Тел. 80717232122-21, эл. почта: ib@zccobold.kz

6. Материалы проекта размещены на сайте: <http://www.gov.kz/normakt/entities/actnola-ur?lang=ru>

7. Дополнительную информацию по материалам проекта можно запросить по адресу и номеру: г. Астана, р-н Алматы, пр. Разомжолан Клышарбаева дд. 1/5.

Представитель: Маргулова Е.Т., тел. 87096672117, ef@mail.ru, <http://www.vladivostok.kz>.

8. Заключения и предложения принимаются: по ссылке <http://obshchestvo.gov.kz> и по адресу: г. Костанай, ул. Абая, 89. Управление природных ресурсов и рекультивация земель администрации Акмолинской области, по адресу: <http://priroda.gov.kz>, тел. +7 71621 25-19-86

ПАР
ПТИЦЕВ

Работи

Пройти на площадь
без сопровождения

Вносить отра
и взрывчат

Все посетители
посетителей
фабрики/наимен

Курение разрешено
в специально отведенных местах

Құрметті қоғамдық тыңдауларға қатысушылар!

Бүгін сіздердің назарларыңызға «MEALPRO» ЖШС ет-сүйек ұнын өндіру қондырғысы үшін 2026–2033 жылдар аралығындағы кезеңге арналған ауаны ластайтын заттардың рұқсат етілген шығарындылары бойынша стандарттар жобаларын ұсынамыз.

Көзделген нысан Ақмола облысы, Буланды ауданы, Макинск қаласында, Солтүстік-батыс өнеркәсіптік аймағында, 4-ғимаратта орналасқан.

Жобаны әзірлеуші – «ЭКОС» ЖШС.

Жоба Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің, Қоршаған ортаға шығарындылар стандарттарын анықтау әдістемесінің және Қазақстан Республикасының басқа да қолданыстағы нормативтік құжаттарының талаптарына сәйкес әзірленді.

Бұл жобаны әзірлеудің негізгі себебі - компанияның өндірістік құрылымының өзгеруі. Бұрын ет-сүйек ұнын өндіру қондырғысы «Макинская құс фабрикасы» ЖШС құрамына кірген. Қазіргі уақытта бұл нысан мамандандырылған ұйым «MEALPRO» ЖШС басқаруына берілді.

Айта кету керек, бұл өзгеріс ұйымдастырушылық сипатта. Меншік иесінің немесе оператордың өзгеруі процестің өзгеруіне, өндірістік қуаттың артуына, жаңа нысандардың салынуына немесе қосымша қоршаған ортаға әсер етуіне әкеп соқпайды.

Өндірістік қызметтің сипаттамасы

Нысан құс өндірісінен алынатын азық-түлік емес және арзан қалдықтарды өңдеуге арналған.

Пайдаланылатын шикізатқа бройлерлерді қабылдау және өңдеу, өлекселерді ішек-қарынмен тазарту кезінде пайда болатын қалдықтар, сондай-ақ құстардың өлімі, сүйек қалдықтары және ветеринарлық қалдықтар кіреді.

Бұл қалдықтарды қайта өңдеу жануарлардың жанама өнімдерін ұтымды пайдалануды қамтамасыз ете отырып, сұранысқа ие жем өнімдерін өндіруге мүмкіндік береді.

Бұл процесс ет-сүйек ұнын, қауырсын ұнын, қан ұнын, сүйек ұнын және жемге жарамды жануарлар майын өндіреді.

Нысанның жоспарланған қуаты:

Ет-сүйек ұны – жылына 4156,15 тонна;

Май – жылына 1766,288 тонна;

Қан және қауырсын ұны – жылына 2789,28 тонна;

Стандартты ұн – жылына 1214,93 тонна;

Сүйек ұны – жылына 1096,99 тонна.

Шығарынды көздері

«ЭКОС» ЖШС мамандары компания өкілдерімен бірлесіп жүргізген шығарынды көздерін түгендеу аясында нысанда ластаушы заттар шығарындыларының төрт белсенді ұйымдастырылған көзі анықталды.

Негізгі шығарындылар шикізатты қабылдау және сақтау, термиялық өңдеу, кептіру, салқындату, ұнтақтау және дайын өнімді қаптау кезінде, сондай-ақ қосалқы жабдықты пайдалану кезінде пайда болады.

Жалпы алғанда, зауыт шығарындыларына 19 ластаушы және үш жиынтық топ кіреді.

Негізгі ластаушы заттарға аммиак, күкіртсутек, фенол, ацетон, меркаптандар, аминдер, органикалық қышқылдар, альдегидтер және шаң бөлшектері жатады.

Газды тазарту жабдықтары

Жобада технологиялық шығарындыларды тазартуға ерекше назар аударылады.

Шикізатты дайджесттерде өңдеу кезінде әртүрлі ластаушы заттар мен иіс түзетін заттардан тұратын газ-ауа қоспасы түзіледі.

Бұл шығарындыларды тазарту үшін зауыт Mavitec компаниясы шығарған химиялық тазартқыш мұнараны пайдаланады.

Процесс ағынының схемасы нәтижесінде пайда болған булар мен газдарды құбыр жүйесі және конденсация арқылы жоюды, содан кейін конденсацияланбаған газдарды тазартқышқа жеткізуді қамтиды.

Тазалау процесінде ластанған ауа ағыны сіңіргіш ерітіндімен жанасып, ластаушы заттар мен иіс түзетін қосылыстардың мөлшерін азайтады. Жабдықтың техникалық сипаттамаларына сәйкес, жеке ластаушы заттарды тазарту тиімділігі 40-тан 95 пайызға дейін.

Газды тазарту жабдықтарының техникалық жағдайы қанағаттанарлық деп бағаланады. Жабдық қалыпты жұмыс істейді.

Оның тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін үнемі техникалық қызмет көрсету, техникалық жағдайын бақылау және анықталған ақауларды уақтылы түзету қамтамасыз етіледі.

Рұқсат етілген шығарындылар стандарттары

Ластаушы заттар шығарындыларының мөлшері жабдықтың сипаттамаларын, зауыттың өнімділігін, шикізат шығынын, технологиялық қондырғының жұмыс режимін және көздердің жұмыс уақытын ескере отырып есептеу арқылы анықталады.

2026–2033 жылдар аралығында бір реттік ластаушы заттардың жалпы ең жоғары шығарындысы: - 0,261366208 г/с құрайды.

Жалпы шығарындылар жылына 1,039438276 тоннаны құрайды.

Бұл мәндер жобада рұқсат етілген шығарындылар стандарттары ретінде ұсынылған.

Рұқсат етілген шығарындылар стандарттарына жетудің мақсатты жылы ретінде 2026 жыл белгіленді. Ластаушы заттардың дисперсиясын есептеу

Шығарындылардың атмосфераға әсерін бағалау үшін ластаушы заттардың дисперсиясын есептеу жүргізілді. Есептеулер ЭРА бағдарламалық пакетінің 3.0 нұсқасын пайдаланып жүргізілді.

Есептеулер шығарынды көзінің параметрлерін, көздердің биіктігі мен диаметрін, шығарынды газ-ауа қоспасының сипаттамаларын, аймақтың климаттық және метеорологиялық жағдайларын, желдің бағыты мен жылдамдығын, атмосфераның температуралық стратификациясын және топографиялық ерекшеліктерді ескерді.

Негізгі есептеу тіктөртбұрышының өлшемі 11 000-ға 14 000 метр, тор аралығы 200 метр болды.

Барлық ластаушы заттар мен жинақтау топтары бойынша есептеулер жүргізілді.

Әсерді бағалау үшін екі нұсқа қарастырылды.

Бірінші нұсқада «Макинск құс фабрикасы» ЖШС және «MEALPRO» ЖШС көздерінің жинақталған әсерін ескереді.

Екінші нұсқада «MEALPRO» ЖШС ет-сүйек ұнын өндіру цехының көздері тікелей есепке алынады.

Бұл тәсіл қарастырылып отырған объектінің тәуелсіз үлесін де, атмосфералық ауаның жалпы жүктемесіне қосқан үлесін де анықтауға мүмкіндік береді.

Есептеу нәтижелері

Есептеулер нәтижелері бойынша ластаушы заттардың шекті рұқсат етілген концентрациясынан асып кетулер анықталған жоқ.

Санитарлық-қорғау аймағының шекарасындағы ластаушы заттардың беттік шекті есептелген концентрациясы мен жиынтық топтарының атмосфералық ауа сапасының белгіленген нормативтерінен аспайды.

Сол сияқты жақын маңдағы тұрғын үй құрылысы ауданында да нормадан асып кету анықталған жоқ.

Макинск қаласындағы ең жақын тұрғын үй құрылысы оңтүстік-шығыс бағытта, өндіріс орнынан шамамен 2012 метр қашықтықта орналасқан.

Осылайша, модельдеу нәтижелері объектінің қалыпты жұмыс істеуі кезінде ластаушы заттардың шығарындылары өндіріс алаңына іргелес аумақта және тұрғын ауданда атмосфералық ауа сапасының нормаларынан асып кетпейтінін көрсетеді.

Санитарлық қорғау аймағы

Жобада санитарлық қорғау аймағы мәселесі бөлек қарастырылған.

«Макинск құс фабрикасы» ЖШС өндірістік алаңы үшін санитарлық қорғау аймағының көлемі 1000 метрді құрайды.

Санитарлық-қорғау аймағының бұл өлшеміне 2025 жылғы 24 желтоқсандағы No KZ46VBZ00072750 оң санитарлық-эпидемиологиялық қорытындысы бар.

«MEALPRO» ЖШС цехы осы өндіріс алаңының аумағында орналасқан және оның қызметімен технологиялық байланысты.

Сондықтан қарастырылып отырған нысан үшін өндіріс орнының қолданыстағы санитарлық-қорғау аймағы – 1000 метр қабылданады.

Дисперсиялық есептеулер объектінің әсер ету аймағы белгіленген санитарлық-қорғау аймағынан аспайтынын көрсетті.

Дегенмен, ең жақын тұрғын үй құрылысы осы аймақтан тыс жерде орналасқан.

Салво және апаттық шығарындылар

Кәсіпорынның технологиялық сызбасы ластаушы заттардың ағынды және авариялық шығарындыларын қарастырмайды.

Жобада атмосфераға ластаушы заттардың бақылаусыз шығарылуына әкеп соғуы мүмкін технологиялық жабдықты қысымсыздандыру қарастырылмаған.

Әсер ету шаралары

Рұқсат етілген шығарындылар стандарттарының сақталуын қамтамасыз ету үшін нысан бірқатар ұйымдастырушылық және техникалық шараларды жүзеге асырады.

Негізгі шараларға мыналар жатады:

- Жабдықтың жұмыс режимін сақтау;
- Технологиялық жабдыктар мен коммуникациялардың тығыздығын сақтау;
- Газ тазарту жабдықтарына үнемі техникалық қызмет көрсету;
- Скраббердің тиімділігін бақылау;
- Шикізатты сақтау және өндеудің белгіленген мерзімдерін сақтау;
- Жабдықтың ақауларын уақтылы жою;
- Өндірістік қоршаған ортаны бақылау;
- Белгіленген рұқсат етілген шығарындылар стандарттарын сақтау.

Егер бұл шаралар жүзеге асырылса және жабдық қалыпты жұмыс істеп тұрса, өнімділікті одан әрі төмендету немесе жұмысты қайта мақсатта пайдалану қажет емес.

Қолайсыз метеорологиялық жағдайлар

Жоба сонымен қатар қолайсыз метеорологиялық жағдайлар кезінде шығарындыларды реттеу мәселесін шешеді.

Берілген ақпаратқа сәйкес, Қазгидромет нысан орналасқан аймақта қолайсыз метеорологиялық жағдайларды болжамайды. Бұл аймақ үшін қолайсыз ауа райы болжамының болмауына байланысты, қолайсыз ауа райы жағдайларында жобада шығарындыларды бақылаудың нақты шаралары әзірленбеген.

Дегенмен, компания бүкіл жұмыс кезеңінде белгіленген шығарындылар стандарттарын және қоршаған ортаны қорғау туралы заңнаманы сақтауға міндетті.

Өнеркәсіптік қоршаған ортаны бақылау

Рұқсат етілген шығарындылар стандарттарының сақталуы өндірістік қоршаған ортаны бақылау шеңберінде бақыланады.

Негізгі назар технологиялық процедуралардың сақталуына, жабдықтың техникалық жағдайына, шығарындыларды тазарту жүйесінің жұмысына және белгіленген стандарттарға сәйкестікке аударылады.

«MEALPRO» ЖШС-нің жеке санитарлық-қорғау аймағы үшін ауа сапасын бақылау көзделмеген, себебі нысан «Макинская құс фабрикасы» ЖШС аумағында орналасқан және жеке санитарлық-қорғау аймағы жоқ.

Қорытынды

Жүргізілген жұмыстан келесі негізгі қорытындылар жасауға болады.

«MEALPRO» ЖШС-нің ет-сүйек ұнын өндіру нысаны қолданыстағы өндіріс орнында жұмыс істейді.

Оператордың өзгеруі өндірістік қуатты арттыруды, технологияны өзгертуді, жаңа нысандар салуды немесе қосымша әсер ету көздерін құруды көздемейді. Нысанның төрт ұйымдастырылған шығарынды көзі бар.

Шығарындылар 19 ластаушы затты және үш жиынтық топты қамтиды.

2026–2033 жылдар аралығындағы жалпы шығарындылар жылына 1,039438276 тоннаны құрайды, ең жоғары бір реттік шығарындылар секундына 0,261366208 граммды құрайды.

Процесс шығарындыларын тазарту үшін Mavitec химиялық тазартқышы қолданылады.

Дисперсия есептеулері көздің сипаттамалары мен аймақтың климаттық жағдайларын ескере отырып жүргізілді.

Есептеулерге сүйене отырып, санитарлық-қорғау аймағының шекарасында немесе жақын маңдағы тұрғын үй құрылысы аймағында атмосфералық ауа сапасының стандарттарынан асып кету анықталған жоқ.

Нысанның әсер ету аймағы белгіленген 1000 метрлік санитарлық-қорғау аймағында орналасқан.

Сондықтан, белгіленген технологиялық және қоршаған ортаны қорғау шараларына сәйкес, «MEALPRO» ЖШС-нің ет-сүйек ұнын өндіру қондырғысының жұмысы белгіленген шығарындылар стандарттарына сәйкестікті қамтамасыз етеді және белгіленген санитарлық-қорғау аймағынан тыс атмосфералық ауаға қолайсыз әсер етпейді.

Сондай-ақ, сіздердің назарларыңызға «MEALPRO» ЖШС ет-сүйек бөліміне арналған қалдықтарды басқару бағдарламасын ұсынамыз, ол келесі мекенжайда орналасқан: Қазақстан Республикасы, Ақмола облысы, Бұланды ауданы, Макинск қаласы, Солтүстік-батыс өнеркәсіптік аймағы, 4-ғимарат.

Бағдарлама 2026–2033 жылдар аралығында Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің талаптарына және қалдықтарды басқарудың қолданыстағы ережелеріне сәйкес әзірленді.

Қалдықтардың негізгі түрлері

Ет-сүйек бөлімі жұмыс істеген кезде технологиялық процесс, жабдықты күтіп ұстау, үй-жайларды санитарлық күтіп ұстау, қосалқы материалдарды пайдалану және қызметкерлердің қызметімен байланысты өндіріс және тұтыну қалдықтары пайда болады.

Түгендеуге сәйкес, қалдықтардың тоғыз түрі пайда болады:

- Екі түрі қауіпті қалдықтар ретінде жіктеледі;
- Жеті түрі қауіпті емес деп жіктеледі.

Қалдықтардың жалпы есептелген көлемі жылына 759 850 тоннаны құрайды. Бұл қалдықтардың ең үлкен бөлігі – жылына шамамен 750 тонна – мерзімі өткен ет-сүйек ұнынан тұрады. Бұл жалпы қалдықтар көлемінің 99%-дан астамын құрайды.

Сондай-ақ келесілер түзіледі:

- Аралас коммуналдық қалдықтар — жылына 3,231 тонна;
- Ағаш паллеттер — жылына 3,25 тонна;
- Абсорбенттер, сүзгі материалдары, шүберектер және қорғаныс киімдері — жылына 1,6 тонна;

- Аралас металдар — жылына 1 тонна;
- Пластикалық қаптама — жылына 0,525 тонна;
- Пайдаланылған нитрилді қолғаптар — жылына 0,108 тонна.

Қауіпті қалдықтарға мыналар жатады:

- Синтетикалық гидравликалық майлар — жылына 0,045 тонна;
- Мотор, беріліс қорабы және майлау майлары — жылына 0,092 тонна.

Осылайша, қауіпті қалдықтардың көлемі елеусіз және жылына тек 0,137 тоннаны құрайды.

Қалдықтарды басқаруды ұйымдастыру

Компанияда қалдықтарды басқарудың тұрақты жүйесі бар, ол пайда болған сәттен бастап мамандандырылған ұйымдарға берілгенге дейін қолданылады.

Негізгі қағидаттар:

- Қалдықтардың пайда болуының алдын алу және азайту;
- Түрі мен қауіптілік деңгейі бойынша бөлек жинау;
- Белгіленген жерлерде уақытша жиналу;
- Қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың араласуына жол бермеу;
- Қалдықтардың пайда болуы мен қозғалысын есепке алу;
- Қалдықтарды одан әрі өңдеу, қалпына келтіру, қайта өңдеу,

зиянсыздандыру немесе жою үшін мамандандырылған ұйымдарға беру.

Уақытша жиналу үшін контейнерлер, цистерналар және мамандандырылған контейнерлер қолданылады.

Жинау алаңдары қалдықтардың шашырауын, төгілуін және ластаушы заттардың топырақ пен суға түсуін болдырмау үшін ұйымдастырылған.

Қауіпті қалдықтарға арнайы талаптар қолданылады. Пайдаланылған майлар бөлек тығыздалған контейнерлерде жиналады және уақытша қатты, су өткізбейтін беті бар және төгілуден қорғалған арнайы жабдықталған жерде сақталады.

Жиналғаннан кейін қалдықтар тиісті рұқсаттары бар мамандандырылған ұйымдарға беріледі.

Қоршаған ортаға әсерді азайту шаралары

Қоршаған ортаға әсерді азайту үшін нысан біркатар ұйымдастырушылық және техникалық шараларды жүзеге асырды.

Атап айтқанда:

- Қалдықтарды бөлек жинау ұйымдастырылған;
- Контейнерлер мен жинау алаңдары белгіленген;
- Ауданды үнемі тазалау жүргізіледі;
- Уақытша жинау алаңдарының техникалық жағдайы бақыланады;
- Қалдықтардың сандық және сапалық есебі жүргізіледі;
- Қалдықтардың жиналу мерзімі бақыланады;
- Қалдықтарды мамандандырылған ұйымдарға уақтылы тапсыру;
- Қызметкерлерге арналған нұсқаулық және оқыту жүргізіледі;
- Қалдықтарды басқаруға жауапты қызметкерлер тағайындалады;
- Рұқсатсыз қалдықтарды жоюға жол берілмейді.

Қолданылуы мүмкін қалдықтарға ерекше назар аударылады.

Металл сынықтары, ағаш паллеттер, пластик қаптамалар және басқа да қолайлы материалдар, мүмкіндігінше, қайта өңдеу және одан әрі пайдалану үшін мамандандырылған нысандарға тапсырылады.

Өндірістік қоршаған ортаны бақылау

Нысан қалдықтарды басқаруды үздіксіз бақылайды.

Жауапты қызметкерлер мыналарды бақылайды:

- уақытша жиналатын орындар;
- қалдықтарды сақтау шарттары;

- жинақтау мерзімдерін сақтау;
- тиісті бөлек жинау;
- есеп журналдарын жүргізу;
- пайда болған қалдықтардың мөлшері;
- қалдықтарды мамандандырылған ұйымдарға уақтылы беру.

Қалдықтардың пайда болуы, жиналуы және берілуі туралы деректер тиісті экологиялық есептерді дайындау және қалдықтарды басқару жүйесінің тиімділігін бағалау үшін пайдаланылады.

Бағдарлама мақсаттары

Бағдарлама нақты мақсатты индикаторларды қамтиды. Атап айтқанда, келесілер көзделген:

- пайда болған қалдықтарды 100% есепке алу;
- қалдықтарды түрі мен қауіптілік деңгейі бойынша 100% бөлек жинау;
- одан әрі пайдалануға жарамды қалдықтардың араласуын болдырмау;
- уақытша қауіпсіз жиналуды қамтамасыз ету;
- қайта өңдеу және қалпына келтіруге ресурстық әлеуеті бар қалдықтарды барынша тарту;
- топырақтың, су айдындарының және атмосфералық ауаның ластану қаупін азайту.

Бұл шараларды енгізу бақыланатын және экологиялық қауіпсіз қалдықтарды басқару жүйесін сақтауға мүмкіндік береді.

Аумақтың экологиялық қауіпсіздігі

Нысан аумағында қарастырылып отырған қызметке айтарлықтай әсер етуі мүмкін ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қорықтар немесе басқа да табиғи нысандар жоқ.

Сондай-ақ, өндіріс орнының жақын маңында белгіленген пайдалану және қалдықтарды басқару шарттары сақталған жағдайда теріс әсер етуі мүмкін су айдындары жоқ. Уақытша қалдықтарды сақтау орындарын құрған кезде ластаушы заттардың топыраққа және жер асты суларына түсуіне жол бермеу шаралары қабылданады.

Жобаның негізгі қоршаған ортаға әсері

Жобаны іске асыру құс етінің қосалқы өнімдері мен сою қалдықтарын экологиялық қауіпсіз өңдеуді қамтамасыз етеді.

Бұл мыналарға мүмкіндік береді:

- Тікелей қоқыс полигонына жіберілетін қалдықтар мөлшерін азайту;
- Қайта өңделген шикізатты пайдалану;
- Санитарлық-эпидемиологиялық тәуекелдерді азайту;
- Қалдықтарды бақылаумен басқаруды қамтамасыз ету;
- Шикізатты пайдалану тиімділігін арттыру;
- Сұранысқа ие мал азығы өнімдерін өндіру.

Дегенмен, жоба өндірістік қуатты кеңейтуді немесе жаңа өндіріс орындарын салуды қажет етпейді.

Қорытынды

Талдауға сүйене отырып, «MEALPRO» ЖШС қалдықтарды басқару жүйесі қалдықтарды басқарудың толық циклін — өндіруден және бөлек жинаудан бастап уақытша жинақтауға және мамандандырылған ұйымдарға беруге дейін қамтиды деген қорытынды жасауға болады.

Бұл шаралар қалдықтардың қоршаған ортаға теріс әсер ету қаупін азайтады.

Процесс ережелерін, қоршаған ортаны қорғау заңнамасын және қалдықтарды жинау мен тасымалдаудың белгіленген шарттарын сақтау шартымен ет-сүйек бөлімінің жұмысы қоршаған орта жағдайының айтарлықтай нашарлауына әкелмеуі керек. Қалдықтарды басқару бағдарламасын іске асыру қалдықтарды ұйымдастырушылық және

экологиялық қауіпсіз басқаруды қамтамасыз етеді, ықтимал экологиялық тәуекелдерді азайтады және қайталама шикізатты тиімді пайдалануды жақсартады.

Өнеркәсіптік қоршаған ортаны бақылау бағдарламасы

«MEALPRO» ЖШС ет-сүйек өңдеу бөлімшесі үшін 2026 жылдан 2033 жылға дейінгі кезеңге арналған «Өнеркәсіптік қоршаған ортаны бақылау бағдарламасы» әзірленді.

Барлық көздерден шығатын ластаушы заттардың шығарындылары есептеулер арқылы бақыланады. Көздердегі аспаптық шығарындыларды өлшеу ұсынылмайды. Шығарындылардың көлемі бекітілген есептеу әдістері мен бастапқы дереккөз деректеріне негізделген шекті рұқсат етілген шығарындылар стандарттарының (ШРЕС) жобасында көрсетілген ластаушы заттар үшін есептеледі.

Компания тоқсан сайынғы өндірістік қоршаған ортаны бақылау бойынша есептерді ұсынады.

Қалдықтарды басқару мониторингі компанияның жұмысы кезінде пайда болатын әртүрлі қалдықтардың пайда болуын, жиналуын, уақытша сақталуын және тасымалдануын бақылауды қамтиды. Қоршаған ортаға теріс әсерді азайту үшін компания қалдықтарды жинау, сақтау, жою және көму үшін жақсы ұйымдастырылған жүйені қолдайды.

Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспары

Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспары 2021 жылғы 9 тамыздағы № 319 Қоршаған ортаға рұқсат беру, қоршаған ортаға әсер туралы декларацияларды тапсыру, сондай-ақ қоршаған ортаға әсер етуге рұқсат нысандары және оларды толтыру тәртібі ережелерінің 14-қосымшасына сәйкес әзірленді.

2026-2033 жылдарға арналған Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспарында мыналар көзделген:

- Химиялық мұнараларды тазалау жүйесінің техникалық жағдайы мен тиімділігін тексеру;
- МКО шеберханасындағы желдету жүйелерін жөндеу және техникалық қызмет көрсету;
- Төтенше жағдайларға әрекет ету жоспарын әзірлеу;
- Алаңды тазарту;
- Көгалдандыру;
- Қалдықтарды мамандандырылған компанияларға уақтылы беру.

Назарларыңызға рахмет!

Уважаемые участники общественных слушаний!

Сегодня вашему вниманию представляется проект нормативов допустимых выбросов загрязняющих веществ в атмосферный воздух для цеха по производству мясокостной муки ТОО «MEALPRO» на период 2026–2033 годов.

Рассматриваемый объект расположен в городе Макинск Буландинского района Акмолинской области, в Северо-западной промышленной зоне, здание 4.

Разработчиком проекта является ТОО «ЭКОС».

Проект разработан в соответствии с требованиями Экологического кодекса Республики Казахстан, Методики определения нормативов эмиссий в окружающую среду и иных действующих нормативных документов Республики Казахстан.

Основной причиной разработки настоящего проекта является изменение производственной структуры предприятия. Ранее цех по производству мясокостной муки входил в состав ТОО «Макинская птицефабрика». В настоящее время данный объект передан в ведение специализированной организации - ТОО «MEALPRO».

При этом необходимо отметить, что данное изменение носит организационный характер. Изменение собственника или оператора не сопровождается изменением технологического процесса, увеличением производственной мощности, строительством новых объектов или появлением дополнительных источников воздействия на окружающую среду.

Характеристика производственной деятельности

Цех предназначен для переработки непищевых и малоценных отходов птицеводческого производства.

В качестве сырья используются отходы, образующиеся при приеме и переработке бройлеров, потрошении тушек, а также падеж птицы, костный остаток и ветеринарные конфискаты.

Переработка этих отходов позволяет получать востребованную кормовую продукцию и одновременно обеспечивает рациональное использование побочных продуктов животного происхождения.

В результате технологического процесса производятся мясокостная, перьевая, кровяная и костная мука, а также кормовой животный жир.

Плановая производительность объекта составляет:

- ✓ мясокостной муки — 4 156,15 тонн в год;
- ✓ жира — 1 766,288 тонн в год;
- ✓ кровь-перьевой муки — 2 789,28 тонн в год;
- ✓ муки стандарт — 1 214,93 тонн в год;
- ✓ костной муки — 1 096,99 тонн в год.

Источники выбросов

В рамках проведенной инвентаризации источников выбросов специалистами ТОО «ЭКОС» совместно с представителями предприятия на объекте выявлено 4 действующих организованных источника выбросов загрязняющих веществ.

Основные выбросы формируются при приеме и хранении сырья, термической переработке, сушке, охлаждении, измельчении и фасовке готовой продукции, а также при эксплуатации вспомогательного оборудования.

Всего в составе выбросов предприятия учитывается 19 загрязняющих веществ и 3 группы суммации.

К основным загрязняющим веществам относятся аммиак, сероводород, фенол, ацетон, меркаптаны, амины, органические кислоты, альдегиды, а также пылевые вещества.

Газоочистное оборудование

Особое внимание в проекте уделено очистке технологических выбросов.

При переработке сырья в варочных котлах образуется газовоздушная смесь, содержащая различные загрязняющие и запахообразующие вещества.

Для очистки этих выбросов на предприятии предусмотрена химическая башня - скруббер производства Mavites.

Технологическая схема предусматривает отвод образующихся паров и газов через систему трубопроводов и конденсации с последующим направлением несконденсированных газов в скруббер.

В процессе очистки происходит контакт загрязненного воздушного потока с поглотительным раствором, благодаря чему снижается содержание загрязняющих веществ и запахообразующих соединений.

Согласно техническим характеристикам оборудования, эффективность очистки по отдельным загрязняющим веществам составляет от 40 до 95 процентов.

Техническое состояние газоочистного оборудования оценивается как удовлетворительное. Оборудование эксплуатируется в штатном режиме.

Для обеспечения его эффективной работы предусматриваются регулярное техническое обслуживание, контроль технического состояния и своевременное устранение выявленных неисправностей.

Нормативы допустимых выбросов

Количество выбросов загрязняющих веществ определено расчетным путем с учетом характеристик оборудования, производительности предприятия, расхода сырья, режима работы технологических установок и продолжительности работы источников.

На период 2026–2033 годов общий максимально-разовый выброс загрязняющих веществ составляет: - 0,261366208 г/с.

Валовый выброс составляет - 1,039438276 тонны в год.

Указанные значения предлагаются в проекте в качестве нормативов допустимых выбросов.

Годом достижения нормативов допустимых выбросов принят 2026 год.

Расчет рассеивания загрязняющих веществ

Для оценки воздействия выбросов на атмосферный воздух выполнен расчет рассеивания загрязняющих веществ. Расчеты проведены с использованием программного комплекса «ЭРА», версия 3.0.

При выполнении расчетов учитывались параметры источников выбросов, высота и диаметр источников, характеристики выбрасываемой газовой смеси, климатические и метеорологические условия района, направление и скорость ветра, температурная стратификация атмосферы и особенности рельефа.

Основной расчетный прямоугольник принят размером 11 000 на 14 000 метров, шаг расчетной сетки составляет 200 метров.

Расчеты выполнены по всем загрязняющим веществам и группам суммации.

Для оценки воздействия были рассмотрены два варианта.

Первый вариант учитывает совокупное воздействие источников ТОО «Макинская птицефабрика» и ТОО «MEALPRO».

Второй вариант учитывает непосредственно источники цеха по производству мясокостной муки ТОО «MEALPRO».

Такой подход позволяет определить, как самостоятельный вклад рассматриваемого объекта, так и его вклад в совокупную нагрузку на атмосферный воздух.

Результаты расчетов

По результатам проведенных расчетов превышений предельно допустимых концентраций загрязняющих веществ не выявлено.

Максимальные расчетные приземные концентрации загрязняющих веществ и групп суммации на границе санитарно-защитной зоны не превышают установленные нормативы качества атмосферного воздуха.

Аналогично, превышений нормативов не выявлено в районе ближайшей жилой застройки.

Ближайшая жилая застройка города Макинска расположена в юго-восточном направлении примерно в 2 012 метрах от территории производственной площадки.

Таким образом, результаты моделирования показывают, что при штатной эксплуатации объекта выбросы загрязняющих веществ не приводят к превышению нормативов качества атмосферного воздуха на территории, прилегающей к производственной площадке, и в районе жилой застройки.

Санитарно-защитная зона

Отдельно в проекте рассмотрен вопрос санитарно-защитной зоны.

Для производственной площадки ТОО «Макинская птицефабрика» установлен размер санитарно-защитной зоны 1000 метров.

На данный размер санитарно-защитной зоны имеется положительное санитарно-эпидемиологическое заключение № KZ46VBZ00072750 от 24 декабря 2025 года.

Цех ТОО «MEALPRO» располагается на территории данной производственной площадки и технологически связан с ее деятельностью.

Поэтому для рассматриваемого объекта принимается существующая санитарно-защитная зона производственной площадки - 1000 метров.

Расчеты рассеивания показали, что область воздействия объекта не выходит за пределы установленной санитарно-защитной зоны.

При этом ближайшая жилая застройка находится за пределами данной зоны.

Залповые и аварийные выбросы

Технологическая схема предприятия не предусматривает залповых и аварийных выбросов загрязняющих веществ.

Проектом не предусматривается разгерметизация технологического оборудования, которая могла бы привести к неконтролируемому выбросу загрязняющих веществ в атмосферу.

Мероприятия по снижению воздействия

Для обеспечения соблюдения нормативов допустимых выбросов на предприятии предусматривается комплекс организационно-технических мероприятий.

К основным мероприятиям относятся:

- ✓ соблюдение технологического режима работы оборудования;
- ✓ поддержание герметичности технологического оборудования и коммуникаций;
- ✓ регулярное техническое обслуживание газоочистного оборудования;
- ✓ контроль эффективности работы скруббера;
- ✓ соблюдение установленных сроков хранения и переработки сырья;
- ✓ своевременное устранение неисправностей оборудования;
- ✓ проведение производственного экологического контроля;
- ✓ соблюдение установленных нормативов допустимых выбросов.

При выполнении указанных мероприятий и нормальной эксплуатации оборудования дополнительное сокращение производительности или перепрофилирование деятельности не требуется.

Неблагоприятные метеорологические условия

В проекте также рассмотрен вопрос регулирования выбросов при неблагоприятных метеорологических условиях.

Согласно предоставленной информации, в районе расположения предприятия прогнозирование НМУ органами Казгидромета не осуществляется.

В связи с отсутствием прогнозирования НМУ для данной территории специальные мероприятия по регулированию выбросов в периоды НМУ в проекте не разрабатываются.

При этом предприятие обязано соблюдать установленные нормативы выбросов и требования экологического законодательства в течение всего периода эксплуатации.

Производственный экологический контроль

Контроль соблюдения нормативов допустимых выбросов предусматривается в рамках производственного экологического контроля.

Основное внимание будет уделяться соблюдению технологических режимов, техническому состоянию оборудования, работе системы очистки выбросов и соблюдению установленных нормативов.

Контроль качества атмосферного воздуха непосредственно для отдельной СЗЗ ТОО «MEALPRO» не предусматривается, поскольку цех находится внутри территории ТОО «Макинская птицефабрика» и самостоятельной санитарно-защитной зоны не имеет.

Заключение

В результате проведенной работы можно сделать следующие основные выводы.

Цех по производству мясокостной муки ТОО «MEALPRO» эксплуатируется в пределах существующей производственной площадки.

Изменение оператора не сопровождается увеличением производственной мощности, изменением технологии, строительством новых объектов или появлением дополнительных источников воздействия.

На объекте учтено четыре организованных источника выбросов.

В составе выбросов учитывается 19 загрязняющих веществ и три группы суммации.

Общий валовый выброс на период 2026–2033 годов составляет **1,039438276 тонны в год**, а максимально-разовый выброс — **0,261366208 грамма в секунду**.

Для очистки технологических выбросов используется химический скруббер Mavites.

Расчеты рассеивания выполнены с учетом характеристик источников и климатических условий района.

По результатам расчетов **превышений нормативов качества атмосферного воздуха на границе санитарно-защитной зоны и в районе ближайшей жилой застройки не выявлено**.

Область воздействия объекта находится в пределах установленной санитарно-защитной зоны размером 1000 метров.

Таким образом, при соблюдении предусмотренных технологических и природоохранных мероприятий деятельность цеха по производству мясокостной муки ТОО «MEALPRO» обеспечивает соблюдение установленных нормативов допустимых выбросов и не приводит к недопустимому воздействию на атмосферный воздух за пределами установленной санитарно-защитной зоны.

Так же вашему вниманию представляется Программа управления отходами для мясокостного отделения ТОО «MEALPRO», расположенного по адресу: Республика Казахстан, Ақмолинская область, Буландынский район, город Макинск, Северо-западная промышленная зона, здание 4.

Программа разработана на период 2026–2033 годов в соответствии с требованиями Экологического кодекса Республики Казахстан и действующих нормативных документов в области обращения с отходами.

Основные виды образующихся отходов

В процессе эксплуатации мясокостного отделения образуются отходы производства и потребления, связанные с технологическим процессом, техническим обслуживанием оборудования, санитарным содержанием помещений, использованием вспомогательных материалов и жизнедеятельностью работников.

Согласно проведенной инвентаризации, образуется **9 видов отходов**:

- 2 вида относятся к опасным отходам;
- 7 видов — к неопасным.

Общий расчетный объем образования отходов составляет **759,850 тонн в год**.

При этом основную часть — около **750 тонн в год** — составляет мясокостная мука с истекшим сроком годности. Это более 99 % общего объема отходов.

Также образуются:

- смешанные коммунальные отходы — 3,231 тонны в год;
- деревянные поддоны — 3,25 тонны в год;
- абсорбенты, фильтровальные материалы, ветошь и защитная одежда — 1,6 тонны в год;
- смешанные металлы — 1 тонна в год;
- пластмассовая упаковка — 0,525 тонны в год;

- использованные нитриловые перчатки — 0,108 тонны в год.

К опасным отходам относятся:

- синтетические гидравлические масла — 0,045 тонны в год;
- моторные, трансмиссионные и смазочные масла — 0,092 тонны в год.

Таким образом, объем опасных отходов является незначительным и составляет всего **0,137 тонны в год.**

Организация обращения с отходами

На предприятии предусматривается последовательная система управления отходами от момента их образования до передачи специализированным организациям.

Основными принципами являются:

- ❖ предотвращение и сокращение образования отходов;
- ❖ раздельный сбор по видам и степени опасности;
- ❖ временное накопление в специально оборудованных местах;
- ❖ недопущение смешивания опасных и неопасных отходов;
- ❖ учет образования и движения отходов;
- ❖ передача отходов специализированным организациям для дальнейшей переработки, восстановления, утилизации, обезвреживания или удаления.

Для временного накопления используются контейнеры, емкости и специализированная тара.

Места накопления организуются таким образом, чтобы исключить рассеивание отходов, проливы и попадание загрязняющих веществ в почву и воду.

Особые требования предъявляются к опасным отходам.

Отработанные масла будут собираться отдельно в герметичные емкости и временно храниться на специально оборудованной площадке с твердым водонепроницаемым покрытием и защитой от возможных проливов.

После накопления отходы передаются специализированным организациям, имеющим соответствующие разрешительные документы.

Мероприятия по снижению воздействия на окружающую среду

Для минимизации экологического воздействия на предприятии предусмотрен комплекс организационных и технических мероприятий.

В частности:

- ❖ организуется раздельный сбор отходов;
- ❖ контейнеры и места накопления маркируются;
- ❖ осуществляется регулярная уборка территории;
- ❖ контролируется техническое состояние площадок временного накопления;
- ❖ ведется количественный и качественный учет отходов;
- ❖ осуществляется контроль сроков их накопления;
- ❖ отходы своевременно передаются специализированным организациям;
- ❖ проводится инструктаж и обучение персонала;
- ❖ назначаются ответственные лица за обращение с отходами;
- ❖ контролируется недопущение несанкционированного размещения отходов.

Особое внимание уделяется отходам, обладающим ресурсным потенциалом.

Металлолом, деревянные поддоны, пластмассовая упаковка и другие пригодные материалы по возможности передаются специализированным предприятиям для переработки и дальнейшего использования.

Производственный экологический контроль

На предприятии предусматривается постоянный контроль за обращением с отходами.

Ответственные сотрудники будут контролировать:

- ❖ места временного накопления;
- ❖ условия хранения отходов;
- ❖ соблюдение сроков накопления;
- ❖ правильность раздельного сбора;

- ❖ ведение журналов учета;
- ❖ количество образующихся отходов;
- ❖ своевременность их передачи специализированным организациям.

Данные об образовании, накоплении и передаче отходов используются для подготовки соответствующей экологической отчетности и оценки эффективности системы управления отходами.

Целевые показатели программы

Программой предусмотрены конкретные целевые показатели.

В частности, предусматривается:

- ❖ 100 % учет образующихся отходов;
- ❖ 100 % отдельный сбор отходов по видам и степени опасности;
- ❖ предотвращение смешивания отходов, пригодных для дальнейшего использования;
- ❖ обеспечение безопасного временного накопления;
- ❖ максимальное вовлечение отходов, обладающих ресурсным потенциалом, в переработку и восстановление;
- ❖ снижение риска загрязнения почвы, водных объектов и атмосферного воздуха.

Реализация этих мероприятий позволит поддерживать контролируемую и экологически безопасную систему обращения с отходами.

Экологическая безопасность территории

В районе размещения объекта отсутствуют особо охраняемые природные территории, заповедники и иные природные объекты, которые могли бы подвергаться существенному воздействию со стороны рассматриваемой деятельности.

В непосредственной близости от производственной площадки также отсутствуют водные объекты, на которые могла бы оказываться негативная нагрузка при соблюдении предусмотренных условий эксплуатации и обращения с отходами.

При организации мест временного накопления отходов предусматриваются меры, исключающие попадание загрязняющих веществ в почву и подземные воды.

Основные экологические результаты реализации проекта

Реализация проекта позволит обеспечить экологически безопасную переработку побочных продуктов птицеводства и отходов убоя.

Это позволит:

- ❖ сократить количество отходов, направляемых непосредственно на захоронение;
- ❖ использовать вторичные сырьевые ресурсы;
- ❖ снизить санитарно-эпидемиологические риски;
- ❖ обеспечить контролируемое обращение с отходами;
- ❖ повысить эффективность использования сырья;
- ❖ выпускать востребованную кормовую продукцию животного происхождения.

При этом реализация проекта не предусматривает расширения производственной мощности или строительства новых производственных объектов.

Вывод

По результатам проведенного анализа можно сделать вывод, что система управления отходами ТОО «MEALPRO» предусматривает полный цикл обращения с отходами - от их образования и отдельного сбора до временного накопления и передачи специализированным организациям.

Предусмотренные мероприятия позволяют минимизировать риск негативного воздействия отходов на окружающую среду.

При соблюдении технологических регламентов, требований экологического законодательства и установленных условий накопления и передачи отходов деятельность мясокостного отделения не должна приводить к существенному ухудшению экологической обстановки.

Реализация Программы управления отходами позволит обеспечить организованное и экологически безопасное обращение с отходами, сократить потенциальные экологические риски и повысить эффективность использования вторичных сырьевых ресурсов.

Программа Производственного экологического контроля

Для мясокостного отделения ТОО «MEALPRO» на период с 2026 по 2033 гг. разработана «Программа производственного экологического контроля»

Контроль выбросов загрязняющих веществ в атмосферный воздух от всех источников выбросов загрязняющих веществ осуществляется расчетным методом. Инструментальные замеры выбросов на источниках не предусматриваются. Расчет объемов выбросов проводится по загрязняющим веществам, предусмотренным проектом нормативов допустимых выбросов (НДВ), на основании утвержденных расчетных методик и исходных данных о работе источников.

Предприятие предоставляет ежеквартальную отчетность по производственному экологическому контролю.

Контроль обращения с отходами заключается в наблюдении за системой образования, сбора, временного хранения, транспортировки различных видов отходов, образующихся при эксплуатации предприятия. С целью снижения негативного влияния на окружающую среду на предприятии ведется четкая организация сбора, хранения, утилизации и захоронения отходов.

План мероприятий по охране окружающей среды

План мероприятий по охране окружающей среды разработан по форме согласно приложению 14 к Правилам выдачи экологических разрешений, представления декларации о воздействии на окружающую среду, а также форм бланков экологического разрешения на воздействие и порядка их заполнения от 9 августа 2021 года № 319

Планом природоохранных мероприятий на 2026-2033 гг. предусмотрено:

- проверка технического состояния и эффективности работы системы очистки химической башни;
- ремонт и обслуживание вентиляционных систем цеха МКО;
- разработка Плана ликвидации аварий;
- очистка территории от мусора;
- озеленение территории;
- своевременная передача отходов специализированным предприятиям.

Благодарим за внимание!

РШН · ҚББ · ӨЭББ

Ет-сүйек ұнын өндіру зауыты

«MEALPRO» ЖШС

Ет-сүйек ұнын өндіру зауыты

Ақмола облысы, Макинск қаласы, Солтүстік-Батыс өнеркәсіп аймағы, 4-ғимарат

Даму негізі

РШН

Атмосфералық ауа

Бұл жобаны әзірлеудің негізгі себебі - компанияның өндірістік құрылымының өзгеруі. Бұрын ет-сүйек ұнын өндіру қондырғысы «Макинская құс фабрикасы» ЖШС құрамына кірген. Қазіргі уақытта бұл қондырғы мамандандырылған ұйым «MEALPRO» ЖШС басқаруына берілді.

Айта кету керек, бұл өзгеріс ұйымдастырушылық сипатта. Меншік иесінің немесе оператордың өзгеруі технологиялық процестің өзгеруіне, өндірістік қуаттың артуына, жаңа нысандардың салынуына немесе қосымша қоршаған ортаға әсер етуіне әкеп соқпайды.

Өндірістік қызмет

Пайдаланылатын шикізатқа бройлерлерді қабылдау және өңдеу кезінде пайда болатын қалдықтар, өлекселерді ішек-қарынмен тазарту, құстардың өлекселері, сүйек қалдықтары және ветеринарлық тәркілеу кіреді.

Нысанның жоспарланған қуаты:

қан мен қауырсын ұны - жылына 2789,28 тонна;

ет-сүйек ұны - жылына 4156,15 тонна;

сүйек ұны - жылына 1096,99 тонна;

стандартты ұн - жылына 1214,93 тонна;

сүйек ұны - жылына 1096,99 тонна;

май - жылына 1766,288 тонна.

Шығарындылардың көздері және құрамы

«ЭКОС» ЖШС мамандары компания өкілдерімен бірлесіп жүргізген шығарындылар көздерін түгендеу жұмыстарының аясында нысанда ластаушы заттар шығарындыларының төрт белсенді ұйымдастырылған көзі анықталды.

Шикізатты өңдеуден шығатын технологиялық шығарындылардан басқа, қосалқы операциялардан шығатын шығарындылар да кіреді.

Жалпы алғанда, компания шығарындыларына 19 ластаушы зат және үш жиынтық топ кіреді.

Негізгі шығарындылар шикізатты қабылдау және сақтау, термиялық өңдеу, кептіру, салқындату, ұнтақтау және дайын өнімді қаптау кезінде, сондай-ақ қосалқы жабдықтарды пайдалану кезінде пайда болады.

Негізгі ластаушы заттарға аммиак, күкіртсутек, фенол, ацетон, меркаптандар, аминдер, органикалық қышқылдар, альдегидтер және бөлшектер жатады.

Газ тазарту жабдықтары

Бұл шығарындыларды тазарту үшін нысан Mavitec компаниясы шығарған химиялық тазартқыш мұнараны пайдаланады.

Тазарту процесінде ластанған ауа ағыны сіңіргіш ерітіндімен жанасып, ластаушы заттар мен иіс түзетін қосылыстардың мөлшерін азайтады.

Жабдықтың техникалық сипаттамаларына сәйкес, жеке ластаушы заттарды тазарту тиімділігі 40-тан 95 пайызға дейін.

Оның тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін үнемі техникалық қызмет көрсету, жағдайды бақылау және анықталған ақаулықтарды жедел жою қамтамасыз етіледі.

Процесс ағынының схемасы пайда болған булар мен газдарды құбыр жүйесі арқылы және конденсация арқылы шығаруды, содан кейін конденсацияланбаған газдарды тазартқышқа жеткізуді қамтиды.

Рұқсат етілген шығарындылар нормативтері

Ластаушы заттар шығарындыларының мөлшері жабдықтың сипаттамаларын, зауыттың өнімділігін, шикізат шығынын, технологиялық қондырғының жұмыс режимін және көздердің жұмыс уақытын ескере отырып есептеу арқылы анықталды.

2026–2033 жылдар аралығында бір реттік ластаушы заттардың жалпы ең жоғары шығарындысы: - 0,261366208 г/с.

Жалпы шығарындылар - жылына - 1,039438276 тонна.

Бұл мәндер жобада рұқсат етілген шығарындылар стандарттары ретінде ұсынылған.

2026 жыл рұқсат етілген шығарындылар стандарттарына жетудің мақсатты жылы ретінде белгіленді.

0,261366208

г/с · бір реттік максималды шығарынды

1,039438276

жылына тонна · жалпы шығарындылар

Таралу есептемесі

Атмосфераға шығарындылардың әсерін бағалау үшін ластаушы заттардың таралуын есептеу жүргізілді. Есептеулер ЭРА бағдарламалық жасақтамасының 3.0 нұсқасын пайдаланып жүргізілді.

Негізгі есептеу тіктөртбұрышының өлшемі 11 000-ға 14 000 метр, тор аралығы 200 метр.

Бірінші нұсқада «Макинская құс фабрикасы» ЖШС және «MEALPRO» ЖШС тиесілі көздердің бірлескен әсерін ескереді.

Екінші нұсқада «MEALPRO» ЖШС ет-сүйек ұнын өндіру қондырғысына тиесілі көздер нақты қарастырылады. Есептеулер барлық ластаушы заттар мен жиынтық топтар үшін жүргізілді.

Санитария-қорғау аймағының шекарасындағы ластаушы заттардың жер деңгейіндегі ең жоғары есептелген концентрациясы мен жиынтық топтары ауа сапасының белгіленген стандарттарынан аспайды.

Есептеулерге сүйене отырып, ластаушы заттардың ең жоғары рұқсат етілген концентрациясынан асып кету анықталған жоқ.

Сол сияқты, жақын маңдағы тұрғын үй құрылысы аймағында да стандарттардан асып кету анықталған жоқ.

Санитарлық-қорғау аймағы және қорытындылар

Шашырауды есептеулер нысанның әсер ету аймағы белгіленген санитарлық-қорғау аймағынан тысқары шықпайтынын көрсетті. «Макинская құс фабрикасы» ЖШС өндірістік алаңының санитарлық-қорғау аймағы 1000 метрді құрайды. Бұл санитарлық-қорғау аймағы 2025 жылғы 24 желтоқсандағы № KZ46VBZ00072750 санитарлық-эпидемиологиялық есебімен бекітілген.

Рұқсат етілген шығарындылар стандарттарының сақталуы өндірістік қоршаған ортаны бақылаудың бөлігі ретінде бақыланады.

Зауыттың технологиялық ағын схемасында ластаушы заттардың төтенше немесе апаттық шығарындылары болжанбайды.

Бұл аймақ үшін қолайсыз ауа райы жағдайларын (ҚАЖ) болжаудың болмауына байланысты, жобада қолайсыз ауа райы жағдайлары (ҚАЖ) кезінде шығарындыларды реттеу бойынша арнайы шаралар әзірленбеген.

Берілген ақпаратқа сәйкес, «Қазгидромет» зауыт орналасқан аймақта қолайсыз ауа райы жағдайларын (ҚАЖ) болжамайды.

ҚОРЫТЫНДЫ

Осылайша, белгіленген технологиялық және қоршаған ортаны қорғау шараларын сақтау шартымен, «MEALPRO» ЖШС ет-сүйек ұнын өндіру қондырғысының жұмысы белгіленген шығарындылар стандарттарына сәйкестікті қамтамасыз етеді және белгіленген санитарлық-қорғау аймағынан тыс атмосфераға қолайсыз әсер етпейді.

Қалдықтарды басқару бағдарламасы

ҚББ

Қалдықтарды
басқару

Бағдарлама 2026-2033 жылдар аралығында Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің талаптарына және қалдықтарды басқарудың қолданыстағы ережелеріне сәйкес әзірленді.

Түгендеуге сәйкес, қалдықтардың тоғыз түрі түзіледі:

Қалдықтардың жалпы көлемі жылына 759 850 тоннаны құрайды.

Ең үлкен бөлігі – жылына шамамен 750 тонна – мерзімі өткен ет пен сүйек ұнынан тұрады. Бұл жалпы қалдықтар көлемінің 99%-дан астамын құрайды.

Осылайша, қауіпті қалдықтардың көлемі елеусіз, жылына тек 0,137 тоннаны құрайды.

Қалдықтардың түрлері мен көлемі

Қауіпті қалдықтар

- мотор, беріліс қорабы және майлау майлары - жылына 0,092 тонна;
- синтетикалық гидравликалық майлар - жылына 0,045 тонна.

Қауіпсіз қалдықтар

- пайдаланылған нитрилді қолғаптар - жылына 0,108 тонна;
- аралас коммуналдық қалдықтар - жылына 3,231 тонна;
- пластикалық қаптама - жылына 0,525 тонна;
- ағаш паллеттер - жылына 3,25 тонна;
- абсорбенттер, сүзгі материалдары, шүберектер және қорғаныс киімдері - жылына 1,6 тонна;
- аралас металдар - жылына 1 тонна.

Қалдықтарды басқару ұйымы

Компанияда қалдықтар пайда болған сәттен бастап мамандандырылған ұйымдарға берілгенге дейін қалдықтарды басқарудың тұрақты жүйесі бар.

Негізгі қағидаттар:

- қалдықтардың алдын алу және азайту;
- түрі мен қауіптілік деңгейі бойынша бөлек жинау;
- белгіленген жерлерде уақытша жинақтау;
- қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың араласуына жол бермеу;
- қалдықтардың пайда болуы мен қозғалысын тіркеу;
- қалдықтарды одан әрі өңдеу, қалпына келтіру, қайта өңдеу, жою немесе жою үшін мамандандырылған ұйымдарға беру.

Іс-шаралар мен мақсаттар

Қалдықтарды басқару бағдарламасы келесі іс-шараларды және мақсатқа жетуді қамтиды:

- қалдықтар пайда болуының, жиналуының, сақталуының және тасымалдануының барлық кезеңдерінде ұйымдасқан және экологиялық қауіпсіз басқаруды қамтамасыз ету;
- қалдықтардың шамадан тыс сақталуын болдырмау үшін қалдықтардың жиналу кезеңдерін үнемі бақылау;
- қалдықтардың жиналу орындарын ұйымдастыру және күтіп ұстау, соның ішінде қалдықтардың түрі мен қауіптілік деңгейіне сәйкес міндетті түрде таңбалау және контейнерлерді белгілеу;
- пайда болған қалдықтардың 100% есебін қамтамасыз ету, сандық және сапалық есептерді жүргізу;
- қалдықтар пайда болған және жиналған жерлерде олардың түрі мен қауіптілік деңгейі бойынша 100% бөлек жинауды қамтамасыз ету;
- пайда болған қалдықтарды тиісті рұқсаттары бар мамандандырылған ұйымдарға уақтылы беру;
- аймақты үнемі тазалау және қалдықтардың жиналу орындарын санитарлық және тиісті пайдалану жағдайында ұстау;
- қалдықтарды басқару талаптарының сақталуын және Бағдарламаны іске асырудың тиімділігін үздіксіз бақылау.

Өнеркәсіптік қоршаған ортаны бақылау бағдарламасы

ӨЭББ

Экологиялық
бақылау

«MEALPRO» ЖШС ет-сүйек бөлімі үшін 2026 жылдан 2033 жылға дейінгі кезеңге арналған «Өнеркәсіптік қоршаған ортаны бақылау бағдарламасы» әзірленді.

Барлық көздерден шығатын ластаушы заттардың шығарындылары есептеулер арқылы бақыланады. Көздердегі аспаптық шығарындыларды өлшеу ұсынылмайды. Шығарындылардың көлемі рұқсат етілген шығарындылар нормативтерінің (РШН) жобасында көрсетілген ластаушы заттар үшін бекітілген есептеу әдістері мен көздің жұмысы туралы бастапқы деректер негізінде есептеледі.

Бақылау әдістері және есеп беру

Компания өндірістік қоршаған ортаны бақылау бойынша тоқсан сайынғы есептер ұсынады.

Қалдықтарды басқару мониторингі компанияның қызметі барысында пайда болатын әртүрлі қалдықтардың пайда болуын, жиналуын, уақытша сақталуын және тасымалдануын бақылауды қамтиды. Қоршаған ортаға теріс әсерді азайту үшін компания қалдықтарды жинау, сақтау, жою және көму бойынша жақсы ұйымдастырылған жүйені қолдайды.

Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспары

Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспары 2021 жылғы 9 тамыздағы № 319 Қоршаған ортаға рұқсат беру, қоршаған ортаға әсер туралы декларацияларды және қоршаған ортаға әсер етуге рұқсат нысандарын тапсыру және оларды толтыру тәртібі ережелерінің 14-қосымшасына сәйкес әзірленді.

2026-2033 жылдарға арналған қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспарында мыналар көзделген:

- химиялық мұнараларды тазалау жүйесінің техникалық жағдайы мен тиімділігін тексеру;
- МКО шеберханасындағы желдету жүйелерін жөндеу және техникалық қызмет көрсету;
- төтенше жағдайларға әрекет ету жоспарын әзірлеу;
- қоқысты шығару;
- ландшафтты көгалдандыру;
- қалдықтарды мамандандырылған нысандарға уақтылы тасымалдау.

Назар аударғаныңызға рақмет!

НДВ · ПУО · ПЭК

Цех по производству мясокостной муки

ТОО «MEALPRO»

Цех по производству мясокостной муки

Акмолинская область, город Макинск, Северо-западная промышленная зона, здание 4

Основание разработки

НДВ

Атмосферный
воздух

Основной причиной разработки настоящего проекта является изменение производственной структуры предприятия. Ранее цех по производству мясокостной муки входил в состав ТОО «Макинская птицефабрика». В настоящее время данный объект передан в ведение специализированной организации - ТОО «MEALPRO».

При этом необходимо отметить, что данное изменение носит организационный характер. Изменение собственника или оператора не сопровождается изменением технологического процесса, увеличением производственной мощности, строительством новых объектов или появлением дополнительных источников воздействия на окружающую среду.

Производственная деятельность

В качестве сырья используются отходы, образующиеся при приеме и переработке бройлеров, потрошении тушек, а также падеж птицы, костный остаток и ветеринарные конфискаты.

Плановая производительность объекта составляет:

кровь-перьевой муки - 2 789,28 тонн в год;

мясокостной муки - 4 156,15 тонн в год;

костной муки - 1 096,99 тонн в год;

муки стандарт - 1 214,93 тонн в год;

костной муки - 1 096,99 тонн в год;

Жир – 1766,288 тонн в год.

Источники и состав выбросов

В рамках проведенной инвентаризации источников выбросов специалистами ТОО «ЭКОС» совместно с представителями предприятия на объекте выявлено 4 действующих организованных источника выбросов загрязняющих веществ.

Кроме технологических выбросов от переработки сырья, учитываются выбросы от вспомогательных работ.

Всего в составе выбросов предприятия учитывается 19 загрязняющих веществ и 3 группы суммации.

Основные выбросы формируются при приеме и хранении сырья, термической переработке, сушке, охлаждении, измельчении и фасовке готовой продукции, а также при эксплуатации вспомогательного оборудования.

К основным загрязняющим веществам относятся аммиак, сероводород, фенол, ацетон, меркаптаны, амины, органические кислоты, альдегиды, а также пылевые вещества.

Газоочистное оборудование

Для очистки этих выбросов на предприятии предусмотрена химическая башня - скруббер производства Mavitec.

В процессе очистки происходит контакт загрязненного воздушного потока с поглотительным раствором, благодаря чему снижается содержание загрязняющих веществ и запахообразующих соединений.

Согласно техническим характеристикам оборудования, эффективность очистки по отдельным загрязняющим веществам составляет от 40 до 95 процентов.

Для обеспечения его эффективной работы предусматриваются регулярное техническое обслуживание, контроль технического состояния и своевременное устранение выявленных неисправностей.

Технологическая схема предусматривает отвод образующихся паров и газов через систему трубопроводов и конденсации с последующим направлением несконденсированных газов в скруббер.

Нормативы допустимых выбросов

Количество выбросов загрязняющих веществ определено расчетным путем с учетом характеристик оборудования, производительности предприятия, расхода сырья, режима работы технологических установок и продолжительности работы источников.

На период 2026–2033 годов общий максимально-разовый выброс загрязняющих веществ составляет: - 0,261366208 г/с.

Валовый выброс составляет - 1,039438276 тонны в год.

Указанные значения предлагаются в проекте в качестве нормативов допустимых выбросов.

Годом достижения нормативов допустимых выбросов принят 2026 год.

0,261366208

г/с · максимально-разовый выброс

1,039438276

тонны в год · валовый выброс

Расчет рассеивания

Для оценки воздействия выбросов на атмосферный воздух выполнен расчет рассеивания загрязняющих веществ. Расчеты проведены с использованием программного комплекса «ЭРА», версия 3.0.

Основной расчетный прямоугольник принят размером 11 000 на 14 000 метров, шаг расчетной сетки составляет 200 метров.

Первый вариант учитывает совокупное воздействие источников ТОО «Макинская птицефабрика» и ТОО «MEALPRO».

Второй вариант учитывает непосредственно источники цеха по производству мясокостной муки ТОО «MEALPRO». Расчеты выполнены по всем загрязняющим веществам и группам суммации.

Максимальные расчетные приземные концентрации загрязняющих веществ и групп суммации на границе санитарно-защитной зоны не превышают установленные нормативы качества атмосферного воздуха.

По результатам проведенных расчетов превышений предельно допустимых концентраций загрязняющих веществ не выявлено.

Аналогично, превышений нормативов не выявлено в районе ближайшей жилой застройки.

Санитарно-защитная зона и выводы

Расчеты рассеивания показали, что область воздействия объекта не выходит за пределы установленной санитарно-защитной зоны. Для производственной площадки ТОО «Макинская птицефабрика» установлен размер санитарно-защитной зоны 1000 метров. На данный размер санитарно-защитной зоны имеется положительное санитарно-эпидемиологическое заключение № KZ46VBZ00072750 от 24 декабря 2025 года.

Контроль соблюдения нормативов допустимых выбросов предусматривается в рамках производственного экологического контроля.

Технологическая схема предприятия не предусматривает залповых и аварийных выбросов загрязняющих веществ.

В связи с отсутствием прогнозирования НМУ для данной территории специальные мероприятия по регулированию выбросов в периоды НМУ в проекте не разрабатываются.

Согласно предоставленной информации, в районе расположения предприятия прогнозирование НМУ органами Казгидромета не осуществляется.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Таким образом, при соблюдении предусмотренных технологических и природоохранных мероприятий деятельность цеха по производству мясокостной муки ТОО «MEALPRO» обеспечивает соблюдение установленных нормативов допустимых выбросов и не приводит к недопустимому воздействию на атмосферный воздух за пределами установленной санитарно-защитной зоны.

Программа управления отходами

ПУО

Управление
отходами

Программа разработана на период 2026–2033 годов в соответствии с требованиями Экологического кодекса Республики Казахстан и действующих нормативных документов в области обращения с отходами.

Согласно проведенной инвентаризации, образуется 9 видов отходов:

Общий расчетный объем образования отходов составляет 759,850 тонн в год.

При этом основную часть - около 750 тонн в год - составляет мясокостная мука с истекшим сроком годности. Это более 99 % общего объема отходов.

Таким образом, объем опасных отходов является незначительным и составляет всего 0,137 тонны в год.

Виды и объемы отходов

Опасные отходы

- ❖ моторные, трансмиссионные и смазочные масла - 0,092 тонны в год;
- ❖ синтетические гидравлические масла - 0,045 тонны в год.

Неопасные отходы

- ❖ использованные нитриловые перчатки - 0,108 тонны в год;
- ❖ смешанные коммунальные отходы - 3,231 тонны в год;
- ❖ пластмассовая упаковка - 0,525 тонны в год;
- ❖ деревянные поддоны - 3,25 тонны в год;
- ❖ абсорбенты, фильтровальные материалы ветошь и защитная одежда - 1,6 тонны в год;
- ❖ смешанные металлы - 1 тонна в год.

Организация обращения с отходами

На предприятии предусматривается последовательная система управления отходами от момента их образования до передачи специализированным организациям.

Основными принципами являются:

- ❖ предотвращение и сокращение образования отходов;
- ❖ отдельный сбор по видам и степени опасности;
- ❖ временное накопление в специально оборудованных местах;
- ❖ недопущение смешивания опасных и неопасных отходов;
- ❖ учет образования и движения отходов;
- ❖ передача отходов специализированным организациям для дальнейшей переработки, восстановления, утилизации, обезвреживания или удаления.

Мероприятия и целевые показатели

В рамках реализации Программы управления отходами предусматривается выполнение следующих мероприятий и достижение целевых показателей:

- ❖ обеспечение организованного и экологически безопасного обращения с отходами на всех этапах их образования, накопления, хранения и передачи;
- ❖ осуществление регулярного контроля сроков накопления отходов с целью недопущения их сверхнормативного хранения;
- ❖ организация и поддержание в надлежащем состоянии мест накопления отходов, включая их обязательную маркировку и обозначение контейнеров в соответствии с видами и степенью опасности отходов;
- ❖ обеспечение 100 % учета образующихся отходов с ведением количественного и качественного учета;
- ❖ обеспечение 100 % раздельного сбора отходов по видам и степени опасности в местах их образования и накопления;
- ❖ своевременная передача образующихся отходов специализированным организациям, имеющим соответствующие разрешительные документы;
- ❖ проведение регулярной уборки территории и поддержание мест накопления отходов в санитарном и надлежащем эксплуатационном состоянии;
- ❖ осуществление постоянного контроля за соблюдением требований в области обращения с отходами и эффективностью реализации мероприятий Программы.

Программа производственного экологического контроля

ПЭК

Экологический
контроль

Для мясокостного отделения ТОО «MEALPRO» на период с 2026 по 2033 гг. разработана «Программа производственного экологического контроля»

Контроль выбросов загрязняющих веществ в атмосферный воздух от всех источников выбросов загрязняющих веществ осуществляется расчетным методом. Инструментальные замеры выбросов на источниках не предусматриваются. Расчет объемов выбросов проводится по загрязняющим веществам, предусмотренным проектом нормативов допустимых выбросов (НДВ), на основании утвержденных расчетных методик и исходных данных о работе источников.

Методы контроля и отчетность

Предприятие предоставляет ежеквартальную отчетность по производственному экологическому контролю.

Контроль обращения с отходами заключается в наблюдении за системой образования, сбора, временного хранения, транспортировки различных видов отходов, образующихся при эксплуатации предприятия. С целью снижения негативного влияния на окружающую среду на предприятии ведется четкая организация сбора, хранения, утилизации и захоронения отходов.

План мероприятий по охране окружающей среды

План мероприятий по охране окружающей среды разработан по форме согласно приложению 14 к Правилам выдачи экологических разрешений, представления декларации о воздействии на окружающую среду, а также форм бланков экологического разрешения на воздействие и порядка их заполнения от 9 августа 2021 года № 319

Планом природоохранных мероприятий на 2026-2033 гг. предусмотрено:

- ❖ проверка технического состояния и эффективности работы системы очистки химической башни;
- ❖ ремонт и обслуживание вентиляционных систем цеха МКО;
- ❖ разработка Плана ликвидации аварий;
- ❖ очистка территории от мусора;
- ❖ озеленение территории;
- ❖ своевременная передача отходов специализированным предприятиям.

Благодарим за внимание!